

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ KONSOLIDOVANOG
MESSER TEHNOGAS A.D. ZA 2022.GODINU**

Beograd, april 2023.

S A D R Ž A J:

I GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	4
1. Finansijski izveštaji za 2022. godinu	4
1.1. Bilans stanja	5
1.2. Bilans uspeha.....	11
1.3. Izveštaj o tokovima gotovine.....	14
1.4. Izveštaj o promenama na kapitalu.....	16
1.5. Izveštaj o ostalom rezultatu.....	19
1.6. Napomene uz finansijske izveštaje.....	21
II REVIZORSKI IZVEŠTAJ SA FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA (u celini).....	73
III GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA (Izveštaj uprave o poslovanju društva).....	168
IV IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA	189
V ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA (u celini)	189
VI ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA (u celini)	189
VII NAPOMENA	189

U skladu sa članom 34. i 35. Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS" broj 73/2019 i 44/2021), Zakonom o tržištu kapitala i ostalim podzakonskim akata, „Messer Tehnogas“ AD iz Beograda, Banjički put 62, MB: 07011458 objavljuje:

GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ ZA 2022.GODINU

I GODIŠNJI KONSOLIDOVANI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

1. Finansijski konsolidovani izveštaji za 2022. godinu

- Bilans stanja
- Bilans uspeha
- Izveštaj o tokovima gotovine
- Izveštaj o promenama na kapitalu
- Izveštaj o ostalom rezultatu
- Napomene uz finansijske izveštaje

Полуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив **MESSER TENHOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)**

Седиште **БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62**

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 30__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		19.754.976	16.817.793	
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003		52.728	42.182	
010	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005	24	52.728	42.182	
013	3. Гудвил	0006				
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007				
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009		19.426.764	16.511.827	
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010	25	2.420.489	2.215.845	
023	2. Постројења и опрема	0011	25	11.020.107	9.859.022	
024	3. Инвестиционе некретнине	0012	26	45.885	47.088	
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013	25	5.400.489	3.788.901	
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014	25	3.876	4.480	
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015	25	159.429	126.516	
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016	25	376.489	469.975	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017				
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018		275.484	263.784	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019	27	66.698	66.838	
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020				
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021				
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022				
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023		5.866	5.879	
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024				
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартije од вредности које се вреднују по амортизованом вредности)	0025				
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026				
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027	28	202.920	191.067	
28 (део), осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029	23	250.858	237.898	
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		9.117.710	10.991.348	
Класа 1, осим групе рачуна 14	I. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	29	743.911	735.756	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032		244.091	261.895	
11 и 12	2. Недовршена производња и готови производи	0033		153.870	167.469	
13	3. Роба	0034		300.989	277.063	
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035		27.455	17.373	
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036		17.506	11.956	
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037				
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	30	3.576.309	3.579.746	
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039		1.598.281	2.036.234	
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040		1.599.614	1.174.858	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Наломена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041		1.783		
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042		376.631	368.654	
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043				
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044		186.509	306.222	
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045	31	83.455	295.549	
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046		103.054	10.673	
224	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047				
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048	32	1.077.936	2.649.885	
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049				
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050				
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051		35.479	32.943	
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052				
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053				
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054				
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055				
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056		1.042.457	2.616.942	
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	33	3.490.816	3.678.097	
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	34	42.229	41.642	
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		29.123.544	28.047.039	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060	42	107.694	108.491	
	ПАСИВА					
	А. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	35	26.780.803	25.065.835	
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402		1.870.864	1.870.864	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање _____ 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404		13.371	13.371	
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405		1.282.231	1.282.231	
330 и потражни салдо рачуна 331,332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406		7	1.378	
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407				
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408		23.393.833	21.681.292	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409		21.074.847	18.466.944	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410		2.318.986	3.214.348	
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411		285.728	281.930	
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412		65.231	65.231	
350	1. Губитак ранијих година	0413		65.231	65.231	
351	2. Губитак текуће године	0414				
	B. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415		122.281	140.598	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416	36	103.141	119.441	
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417		47.416	63.941	
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418				
40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419		55.725	55.500	
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420	37	19.140	21.157	
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421				
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422				
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423				
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424		13.274	15.278	
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425				
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање _____ 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427		5.866	5.879	
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429	23	4.396	5.017	
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430				
467	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		2.216.064	2.835.589	
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432				
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433	38	2.247	2.589	
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434				
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435				
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436		2.247	2.589	
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437				
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438				
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439				
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440				
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441		83.020	72.305	
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	39	1.751.959	2.291.357	
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443				
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444		510.363	1.042.008	
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445		481.082	535.115	
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446		760.514	714.234	
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447				
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448				
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449	40	244.240	329.616	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450		138.280	205.336	
47,48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	0451		59.194	28.092	
481	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452		46.766	96.188	
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453				
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	41	134.598	139.722	
	Ђ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455				
	Е. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		29.123.544	28.047.039	
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457	42	107.694	108.491	

у Београду _____
 дана 18-04-2023 године _____
 Законски заступник _____

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичких извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

PODCL

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČКИH I MEDICINSКИH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)

Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001		16.967.579	15.208.490
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002	5	1.658.401	2.085.689
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003		841.492	890.637
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1004		816.909	1.195.052
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005	6	14.860.729	12.702.696
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006		7.861.822	8.154.724
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007		6.998.907	4.547.972
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008	8	64.739	17.565
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009		32.234	90.032
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010			
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	7	340.063	312.508
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012		11.413	
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013		13.672.171	11.482.526
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014	9	1.489.457	1.386.707
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	10	5.946.206	4.328.984
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016	11	1.621.786	1.520.704
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017		1.224.879	1.136.690
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018		197.096	191.314
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019		199.811	192.700
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020	13	1.614.213	1.457.829
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021		6.740	2.634
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	12	1.740.344	1.606.554
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023	14	11.813	142.540
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	15	1.241.612	1.036.574

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025		3.295.408	3.725.964
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026			
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	16	57.825	56.387
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028			
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029		30.716	37.800
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030		22.071	15.346
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031		5.038	3.241
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	17	49.732	5.625
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033			
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034		3.899	1.050
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035		24.691	4.242
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036		21.142	333
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037		8.093	50.762
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038			
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039			
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040	18	525.314	85.528
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	19	84.039	94.519
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	20	95.438	33.645
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		17.109.443	15.359.396
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		14.342.655	11.607.324
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045		2.766.788	3.752.072
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046			
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047			
59- 69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048	21	14.078	6.652
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		2.752.710	3.745.420

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	22	471.091	569.827
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052	22	352	
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053	22	14.223	40.530
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054			
	Ђ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055		2.295.490	3.216.123
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057		3.798	1.775
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058		2.291.692	3.214.348
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1061	43	2	3
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062			

у Београду, _____
 дана 18-06-2023 године _____
 Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Handwritten signature in blue ink.

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ПИБ 100002942
Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)		
Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62		

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001	18.554.021	17.010.875
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002	16.565.022	15.441.526
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	3003	1.969.279	1.551.700
3. Примљене камате из пословних активности	3004	5.547	5.043
4. Остали приливи из редовног пословања	3005	14.173	12.606
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006	15.060.531	12.947.450
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007	9.633.291	7.819.413
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008	1.898.382	1.499.546
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009	1.584.416	1.513.510
4. Плаћене камате у земљи	3010	3.140	29
5. Плаћене камате у иностранству	3011		766
6. Порез на добитак	3012	379.058	618.410
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013	1.562.244	1.495.776
8. Остали одливи из пословних активности	3014		
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3015	3.493.490	4.063.425
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3016		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017	1.663.968	436.809
1. Продаја акција и удела	3018		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019	25.765	39.800
3. Остали финансијски пласмани	3020	1.607.204	363.325
4. Примљене камате из активности инвестирања	3021	30.999	33.684
5. Примљене дивиденде	3022		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023	4.734.123	3.077.135
1. Куповина акција и удела	3024		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025	4.695.197	3.068.729

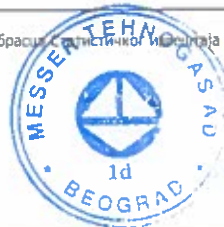

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
3. Остали финансијски пласмани	3026	38.926	8.406
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3027		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3028	3.070.155	2.640.326
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029		
1. Увећање основног капитала	3030		
2. Дугорочни кредити у земљи	3031		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3032		
4. Краткорочни кредити у земљи	3033		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3034		
6. Остале дугорочне обавезе	3035		
7. Остале краткорочне обавезе	3036		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	3037	607.757	440.562
1. Откуп сопствених акција и удела	3038		
2. Дугорочни кредити у земљи	3039	1.312	
3. Дугорочни кредити у иностранству	3040		
4. Краткорочни кредити у земљи	3041		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3042		
6. Остале обавезе	3043		
7. Финансијски лизинг	3044		
8. Исплаћене дивиденде	3045	606.445	440.562
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047	607.757	440.562
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3017 + 3029)	3048	20.217.989	17.447.684
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3006 + 3023 + 3037)	3049	20.402.411	16.465.147
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3049) ≥ 0	3050		982.537
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049 - 3048) ≥ 0	3051	184.422	
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	3.678.097	2.687.558
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053	10.263	9.702
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054	13.122	1.700
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	3.490.816	3.678.097

у Београду,
 дана 18-04-2023 године

Законски представник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)

Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Позиција	ОПИС	Основни капитал (група 30 без 306 и 309)		Остали основни капитал (рп 309)		Уписани а неуплаћени капитал (група 31)		Емисиона премија и резерве (рп 306 и група 32)	
		АОП	2	АОП	3	АОП	4	АОП	5
1.	Стање на дан 01.01. _____ године	4001	1.865.984	4010	4.880	4019		4028	1.295.602
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4002		4011		4020		4029	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 1+2)	4003	1.865.984	4012	4.880	4021		4030	1.295.602
4.	Нето промене у _____ години	4004		4013		4022		4031	
5.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 3+4)	4005	1.865.984	4014	4.880	4023		4032	1.295.602
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4006		4015		4024		4033	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 5+6)	4007	1.865.984	4016	4.880	4025		4034	1.295.602
8.	Нето промене у _____ години	4008		4017		4026		4035	
9.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 7+8)	4009	1.865.984	4018	4.880	4027		4036	1.295.602

Позиција	ОПИС	АОП	Рев. рез. и нер. доб. и губ.	АОП	Нераспоређени добитак	АОП	Губитак (група 35)	АОП	Учешће без права контроле
			(група 33)		(група 34)		(група 35)		(група 33)
	1		6		7		8		9
1.	Стање на дан 01.01. ____ године	4037	1.935	4046	18.930.950	4055	65.231	4064	280.155
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4038		4047		4056		4065	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 1+2)	4039	1.935	4048	18.930.950	4057	65.231	4066	280.155
4.	Нето промене у ____ години	4040	-557	4049	2.750.342	4058		4067	1.775
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4041	1.378	4050	21.681.292	4059	65.231	4068	281.930
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4042		4051		4060		4069	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 5+6)	4043	1.378	4052	21.681.292	4061	65.231	4070	281.930
8.	Нето промене у ____ години	4044	-1.371	4053	1.712.541	4062		4071	3.798
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4045	7	4054	23.393.833	4063	65.231	4072	285.728

Позиција	ОПИС	АОП	Укупно (одговара позицији АОП 0401) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) ≥ 0	АОП	Губитак изнад висине капитала (одговара позицији АОП 0455) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) < 0
			10		11
1.	Стање на дан 01.01. _____ године	4073	22.314.275	4082	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4074		4083	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 1+2)	4075	22.314.275	4084	
4.	Нето промене у _____ години	4076		4085	
5.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 3+4)	4077	25.065.835	4086	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4078		4087	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 5+6)	4079	25.065.835	4088	
8.	Нето промене у _____ години	4080		4089	
9.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 7+8)	4081	26.780.803	4090	

у Београду, _____ године
 дана 18-04-2023 године

Законни заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ПИБ 100002942
Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)		
Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62		

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1055)	2001		2.295.490	3.216.123
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1056)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
330	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
331	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
	3. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
333	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
	1. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
332	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
	2. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
334	а) добици	2011			
	б) губици	2012		1.371	557

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	3. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добаци	2013			
	б) губици	2014			
336	4. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хедџинга) новчаног тока				
	а) добаци	2015			
	б) губици	2016			
337	5. Добици или губици по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат				
	а) добаци	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		1.371	557
	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023			
	VI. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0	2024		1.371	557
	V. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025		2.294.119	3.215.566
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2028 + 2029) = АОП 2025 ≥ 0 или АОП 2026 > 0	2027		2.294.119	3.215.566
	1. Приписан матичном правном лицу	2028		2.290.321	3.213.791
	2. Приписан учешћина без права контроле	2029		3.798	1.775

у Београду, _____
 дана 18-04-2023 године _____
 Законски заступник _____

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца статистичких извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Parlo

„MESSER TEHNOGAS“ AD Beograd

Napomene uz konsolidovane finansijske
izveštaje za 2022. godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD Beograd (u daljem tekstu „Matično društvo“ ili „Društvo“) akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Matično društvo je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer SE&CO KGaA koji sa učešćem u kapitalu od 81,93%. Messer SE & Co. KGaA je sa sedištem u Nemačkoj. Stefan Meser je stvarni vlasnik zbog činjenice da je u poziciji da indirektno vrši kontrolu.

Matično društvo se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658 (obične akcije sa pravom glasa).

Sedište Matičnog društva je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Messer Tehnogas a.d., Beograd kao kontrolno (matično) društvo i njegova zavisna društva čine grupu (u daljem tekstu: Grupa).

Grupa u svome sastavu ima zavisna preduzeća i to: Messer GTM, Kosovska Mitrovica, Messer BH Gas Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovini, jednu u Sarajevu i jednu Zenic, Bosna i Hercegovina, Messer Albagas, Tirana, Albanija i Messer Slovenija Ruše, Republika Slovenija.

Sedišta zavisnih preduzeća članica Grupe, su sledeća:

Zavisna preduzeća	Adresa
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	Sitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Petrovo	Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, BIH
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Slovenija, Ruše	Jugova 20, Ruše

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine bio je sledeći:

Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Messer Tehnogas, Beograd	339	344
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	5	5
Messer BH Gas, Petrovo	24	25
Messer Albagaz, Tirana	22	22
Messer Slovenija, Ruše	92	97
Ukupno	482	493

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Grupa vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu Republike Srbije (Službeni glasnik RS broj 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, privredna društva sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Grupa je, kao veliko pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja odobreni od Odbora za međunarodne računovodstven standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi MRS i MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, u obliku u kojem su izdati, i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-4351/2020-16 od 10. septembra 2020. godine (Službeni glasnik RS br. 123/2020 u 125/2020). Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2021. godine.

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe prezentovani su u formi predviđenoj Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja i sadržini i formi obrasca statističkog izveštaja za privredna društva, zadrugе i preduzetnike („Službeni glasnik RS“ broj 89/2020). Ovim Pravilnikom propisana je forma i sadržina obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija koja su u njima navedena. Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja kao i sadržina pozicija koje su u njima sadržani nije u potpunosti u svim materijalno značajnim aspektima usaglašena sa zahtevima MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI, kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje su navedene u daljem tekstu.

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog direktora 18.04.2023.

2.2. Pravila procenjivanja

Konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti. Istorijska vrednost se generalno zasniva na fer vrednosti naknade koja je data u zamenu za dobra ili usluge u momentu kada je transakcija nastala.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta matičnog društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Konsolidovani finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja koje podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

2.5. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.5. i 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja i obezvređenje istih;
- Napomena 3.3 – Obezvređenje finansijskih sredstava;
- Napomena 3.11 – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova;

2.6. Objavljivanje standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu ili nisu u primeni

2.6.1 Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja Komiteta za tumačenje međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, ali isti nisu prevedeni i zvanično usvojeni u Republici Srbiji:

- Izmene i dopune referisanja na konceptualni okvir u MSFI standardima (izdato u martu 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ – definicija materijalnosti (izdato u oktobru 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene i dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ – definicija poslovanja (biznisa) izdato u oktobru 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Revidirani okvir za finansijsko izveštavanje – izmene i dopune objavljene u martu 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Reforma referentne kamatne stope (faza 1) – izmene MSFI 7, MSFI 9 i MRS 39, (izmene objavljene u septembru 2019. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene i dopune MSFI 16 „Lizing“ – pogodnosti odobrene zakupcima usled Kovid-19 pandemije (izmene objavljene u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine);
- Reforma referentne kamatne stope (faza 2) – izmene MSFI 4, MSFI 9, MSFI 7, MSFI 16 i MRS 39, (izmene objavljene u avgustu 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine);
- Izmene MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - ažuriranje referisanja na konceptualni okvir (izdate u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmene i dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – prilivi od prodaje pre nameravane upotrebe sredstava u izgradnji (izdate u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmene i dopune MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva“ – štetni ugovori, troškovi ispunjenja ugovora (izdate u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Godišnja unapređenja MSFI (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16, MRS 41) nastala kao rezultat projekta ciklusa poboljšanja standarda za period od 2018. do 2020. godine izdata u maju 2020. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);

2.6.2 Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MSFI 17 „Ugovori za osiguranje“ – revidiran i izdat tokom 2017. godine kao kompletan standard (inicijalno, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine – izmenama i dopunama od 25. juna 2020. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je doneo odluku da odloži primenu ovog standarda za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine), uključujući izmene i dopune za početnu primenu MSFI 17 i povezana izmene i dopune MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ za prezentaciju uporednih podataka ;
- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – inicijativa za promenu obelodanjivanja računovodstvenih politika uključujući i izmene MSFI Tumačenja u praksi 2 „Procena materijalnosti“ (izdate u februaru 2021. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmene i dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke entitete“ – Prodaja ili prenos sredstava bez naknade između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog entiteta (izmene donete u septembru 2014. godine, početak primene odložen je na neodređeno vreme);
- Izmene i dopune MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ – definicija računovodstvene procene, izmene donete u februaru 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmene i dopune MRS 12 „Porezi iz dobitka“ – odloženi porezi u vezi sa imovinom i obavezama koje proističu iz pojedinačne transakcije, izmene donete u maju 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – klasifikacija obaveza na dugoročne i kratkoročne obaveze koje imaju posebne uslove (“covenants”) po ugovorima o kreditu (izdate u januaru 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine);
- Izmene i dopune MSFI 16 „Lizing“ - procenjivanje obaveza za lizing u transakcijama prodaje i povratnog lizinga (izdate u septembru 2022. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine);

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike, date u nastavku, Grupa konzistentno primenjuje u svim periodima prezentovanim u ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju konsolidovane finansijske izveštaje Grupe.

Grupa

Grupu čine Matično društvo i zavisna lica gde je Matično društvo 100% vlasnik:

- Messer GTM Kosovska Mitrovica;
- Messer BH Gas, Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovini, jednu u Sarajevu i jednu u Zenici;
- Messer Albagaz, Tirana, Albanija;

kao i društva čiji je Matično društvo vlasnik sa 99,13%

- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija.

Zavisna pravna lica

Zavisno pravno lice je pravno lice pod kontrolom Matičnog preduzeća. Kontrola postoji kada Matično preduzeće ima sposobnost uticaja na finansijske i poslovne politike zavisnog pravnog lica u cilju ostvarivanja koristi od njegove delatnosti. Prilikom procene kontrole, potencijalna prava glasa koja trenutno postoje se uzimaju u obzir. Finansijski izveštaji zavisnog pravnog lica su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje od dana uspostavljanja kontrole do dana prestanka kontrole. Finansijski izveštaji su sačinjeni na osnovu jedinstvenih računovodstvenih politika za slične transakcije i za druge događaje pod jednakim okolnostima.

Zajednička ulaganja

Zajednička ulaganja su oni entiteti nad čijim aktivnostima Grupa vrši zajedničku kontrolu uspostavljenu ugovorom i kod kojih odlučuje konsenzusom o njihovoj poslovnoj i finansijskoj politici. Grupa zajednička ulaganja vrednuje metodom udela. Grupa nema zajedničko ulaganje u periodima prezentiranim u ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Isključivanje internih odnosa pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Interni odnosi, kao i nerealizovani prihodi i rashodi nastali po osnovu transakcija unutar Grupe, isključuju se pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Nerealizovani gubici isključeni su na isti način kao i nerealizovani dobiti, ali samo do iznosa do kog nema dokaza o obezvređenju.

Poslovne kombinacije sa entitetima pod zajedničkom kontrolom (entiteti unutar Messer grupe)

Poslovna kombinacija u kojoj učestvuju entiteti ili poslovanja pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj sve entitete ili poslovanja koji se kombinuju, u krajnjoj instanci kontroliše ista strana ili strane pre i posle poslovne kombinacije i ta kontrola nije prolazna. U poslovnim kombinacijama sa entitetima pod zajedničkom kontrolom u kojima se Matično preduzeće javlja u ulozi sticaoca, Grupa primenjuje računovodstvenu politiku knjigovodstvene vrednosti za uključivanje imovine i obaveza stečenog zavisnog društva u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe. Razlika između iznosa plaćenog za sticanje učešća i knjigovodstvene vrednosti prepoznatljive imovine i obaveza entiteta u kome je učešće stečeno, iskazuje su okviru konsolidovanog kapitala Grupe na teret ili u korist neraspoređenog dobitka. Usvojena računovodstvena politika konzistentno se primenjuje u izveštajnim periodima Grupe.

3.2. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih koje su uključene u konsolidaciju u odnosu na RSD:

Valuta	Prosečni 2022.	31.12.2022.	Prosečni 2021.	31.12.2021.
EUR	117,4641	117,3224	117,5736	117,5821
USD	-	110,1515	99,3936	103,9262
GBP	-	132,7026	136,6976	140,2626
CHF	-	119,2543	108,6974	113,6388
CNY	-	15,8441	-	16,3037
BAM	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
ALL	118,9800	114,2550	122,47	120,76

3.3. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

U skladu sa MSFI 9 Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: ona koja se naknadno odmeravaju prema fer vrednosti (bilo kroz ostali ukupni rezultat ili kroz bilans uspeha) i ona koja se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti. Klasifikacija se vrši na osnovu:

- poslovnog modela Grupe za upravljanje finansijskim sredstvima i
- karakteristika ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po amortizovanoj vrednosti ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj je držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih tokova gotovine, i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplata glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se postiže naplatom ugovornih tokova gotovine i prodajom finansijskih sredstava i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplate glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha osim ukoliko se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Dodatno, prilikom početnog priznavanja, Grupa može neopozivo da naznači finansijsko sredstvo koje inače zadovoljava zahteve da se odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, po fer vrednosti kroz bilans uspeha ako se na taj način eliminiše ili značajno smanjuje računovodstvena neusaglašenost koja bi inače nastala.

Reklasifikacija finansijskih instrumenata se vrši samo onda kada dođe do promene poslovnog modela za upravljanje portfoliom u celini. Reklasifikacija ima prospektivni efekat i vrši se od početka prvog izveštajnog perioda nakon promene poslovnog modela.

Grupa nije menjalo svoj poslovni model ni u tekućem ni u uporednom periodu, te nisu vršene nikakve reklasifikacije.

Procena poslovnog modela

Poslovni model se procenjuje sa ciljem utvrđivanja da li se sredstvo sa isključivim plaćanjem glavnice i kamate klasifikuje po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Poslovnim modelom se utvrđuje da li novčani tokovi nastaju iz prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prodaje finansijskog sredstva ili oba.

Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se prebijaju tako da se neto iznos iskazuje u bilansu stanja ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prebijanje priznatih iznosa i kada postoji namera za izmirenje na neto osnovi ili istovremene realizacije sredstva i izmirenja obaveze.

Pri početnom priznavanju, Grupa odmerava finansijsko sredstvo prema njegovoj fer vrednosti koja je, u slučaju finansijskih sredstava koja se ne odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uvećana za transakcione troškove koji se direktno pripisuju sticanju finansijskih sredstava. Transakcioni troškovi finansijskih sredstava koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha prikazuju se kao rashodi perioda u bilansu uspeha.

Nakon početnog priznavanja, rezervisanja za očekivane kreditne gubitke priznaje se za finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti i ulaganja u dužničke instrumente koji se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, uzrokujući neposredni gubitak.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju novčana sredstva u blagajni, depozite kod banaka po viđenju, i ostala kratkoročno visoko likvidna ulaganja sa dospećem do tri meseca i manje.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti u skladu sa zahtevima MSFI 9 se svrstavaju u kategoriju finansijskih sredstava koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti iz razloga što se drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, pri čemu ti novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamate i nisu iskazani prema fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja koja nemaju značajnu komponentu finansiranja početno se priznaju prema transakcionoj vrednosti i naknadno se iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjene za očekivane kreditne gubitke. Transakciona vrednost predstavlja iznos koji će se dobiti za dobra koja su isporučena i usluge koje su pružene kupcu (fakturna vrednost).

Potraživanja od kupaca predstavljaju iznose koje kupci duguju za prodane proizvode i robu ili pružene usluge u redovnom toku poslovanja. Ukoliko se naplata očekuje u roku od godinu dana ili kraće (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže), klasifikuje se kao tekuća sredstva. U suprotnom, klasifikuju se kao stalna sredstva, tj. dugoročna potraživanja.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

Obaveze prema dobavljačima nastaju kada druga ugovorna strana izvrši svoje obaveze prema ugovoru, i početno se priznaju prema fer vrednosti, dok se naknadno iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Obaveze prema dobavljačima predstavljaju obaveze plaćene za robu ili usluge koje se nabavljaju od dobavljača u redovnom toku poslovanja. Ove obaveze se klasifikuju kao tekuće obaveze, ukoliko plaćanje dospeva u roku od godinu dana ili manje (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže). U suprotnom, klasifikuju se kao dugoročne obaveze.

Otpis

Otpis finansijskih sredstava se vrši, u celosti ili delimično, kada Grupa iskoristi sve mogućnosti naplate i zaključi da ne postoje razumna očekivanja da je naplatu moguće izvršiti tj. kada Grupa nema opravdanih očekivanja da će povratiti finansijsko sredstvo u celosti ili njegov deo. Otpis predstavlja događaj prestanka priznavanja.

Grupa može otpisati finansijska sredstva koja su i dalje u procesu prinudne naplate, tamo gde pokuša da naplati sredstva koja potražuje, a gde ne postoji razumna očekivanja da će naplata biti izvršena.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava se priznaje na dan transakcije, odnosno na dan kada se Grupa obaveže da izvrši kupovinu ili prodaju sredstva.

Prestanka priznavanja finansijskih sredstava se vrši po isteku prava na novčane tokove od finansijskih sredstava, ili po prenosu istih, pri čemu Grupa prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva. Takođe, finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje kada se dogode naknadne izmene ugovornih uslova finansijskog sredstva koje imaju za posledicu značajnu izmenu novčanih tokova od finansijskog sredstva.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada se obaveza utvrđena ugovorom izmiri, otkaže ili istekne njeno važenje.

Modifikacija

Kada se ugovorni tokovi gotovine finansijskog sredstva ponovo dogovaraju ili se na drugi način modifikuju, a ponovo dogovaranje ili modifikovanje nemaju za rezultat prestanak priznavanja tog finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9, Grupa procenjuje da li je izmena ugovorenih novčanih tokova značajna, imajući u vidu sledeće faktore: značajnu promenu kamatne stope ili poboljšanje uslova kredita, koji u znatnoj meri utiču na kreditni rizik povezan sa imovinom, ili pak značajan produžetak roka vraćanja zajma kada zajmoprimac nema finansijskih poteškoća.

Ukoliko se izmenjeni uslovi značajno razlikuju, prava na novčane tokove od prvobitnih sredstva ističu, i Grupa prestaje sa priznavanjem prvobitnih finansijskih sredstava i vrši priznavanje novog sredstva prema njegovoj fer vrednosti.

Bilo koja razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava čije je priznavanje prestalo i fer vrednosti novog značajnog izmenjenog sredstva se priznaje u bilansu uspeha, osim ukoliko se suština razlike odnosi na kapitalne transakcije sa vlasnicima.

Obezvredjenje finansijskih sredstava

Grupa unapred procenjuje očekivane kreditne gubitke (ECL) po finansijskim sredstvima merenim po amortizovanoj vrednosti i fer vrednosti kroz ostali rezultat i priznaje neto gubitke po osnovu obezvređenja na svaki datum izveštavanja.

Merenje ECL odražava:

- nepristrasan i iznos ponderisan verovatnoćom koji se utvrđuje vrednovanjem niza mogućih ishoda,
- vremensku vrednost novca i
- razumne i raspoložive informacije koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora na datum izveštavanja o prethodnim događajima, trenutnim uslovima i prognozama budućih ekonomskih uslova.

Finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti i ugovorna sredstva se prikazuju u bilansu stanja umanjeni za očekivani kreditni gubitak. Za finansijska sredstva koja se mere po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat očekivani kreditni gubitak se priznaje u bilansu uspeha, a ostale promene vrednosti se priznaju u ostalom ukupnom rezultatu.

Pojednostavljeni pristup obezvređenja potraživanja

Grupa primenjuje pojednostavljeni pristup za potraživanja od kupaca, ugovorna sredstva i potraživanja po osnovu zakupa i meri rezervisanja za gubitke u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom celokupnog životnog veka.

Obezvređenje potraživanja kod ključnih kupaca se vrši na osnovu individualne procene očekivanih kreditnih gubitaka procenjenih na bazi kreditnog rejtinga matičnih kompanija navedenih društava uz dodatna prilagođavanja kako bi se uzelo u obzir specifičnosti tržišta, buduća očekivanja i položaj entiteta u okviru Grupe.

Preostali kupci su podeljeni u dve kategorije kod kojih se obezvređenje vrši korišćenjem matrice rezervisanja. Prvu kategoriju čine zdravstvene i državne ustanove koje imaju duži ciklus naplate potraživanja i kod kojih je iz tog razloga nastanak događaj neizvršenja obaveza definisan kao 120 dana od dospelosti potraživanja. Drugu kategoriju čine ostala pravna lica dominantno iz privatnog sektora kod kojih je u skladu sa zahtevima MSFI 9 nastanak događaja neizvršenja obaveze definisan kao 90 dana od dospelosti potraživanja.

Grupa koristi matricu rezervisanja prilikom izračunavanja očekivanih kreditnih gubitaka po osnovu potraživanja od kupaca iz navedenih kategorija.

Grupa koristi istorijske kreditne gubitke (korigovane na osnovu tekućih podataka koji se mogu uočiti kako bi prikazalo efekte tekućih uslova i predviđanja budućih uslova) za potraživanja od kupaca kako bi procenila 12- mesečne očekivane kreditne gubitke ili očekivane kreditne gubitke tokom celokupnog životnog veka finansijskih sredstava, shodno tome šta je primenljivo.

Knjigovodstvena vrednost sredstva se umanjuje korišćenjem računa ispravke vrednosti, a visina gubitka se priznaje u Bilansu uspeha.

Gubici po osnovu obezvređenja se ukidaju kroz Bilans uspeha ukoliko se iznos gubitaka po osnovu obezvređenja smanji, a takvo smanjenje se može pripisati događaju koji je nastao nakon priznavanje obezvređenja.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Grupa vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.4. Učešće u kapitalu drugih pravnih lica

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica se odnose na ulaganja u pravna lica gde Grupa nema ostvarenu kontrolu vlasništva niti vrši značajan uticaj na poslovanje tih pravnih lica, odnosno koja ne predstavljaju zavisna pravna lica ili pridružena pravna lica. Ovakvim ulaganjima smatraju se sva ulaganja gde Grupa ima učešće bez prava kontrole do visine od 20% vlasništva u kapitalu.

Grupa naknadno odmerava sva učešća u kapitalu drugih pravnih lica po fer vrednosti. Ukoliko za navedena učešća postoji organizovano aktivno tržište kapitala na kojem se vrši trgovanje takvim vlasničkim instrumentima, fer vrednost utvrđuje se u visini kotirane tržišne cene na datum izveštavanja. Efekti promene fer vrednosti učešća u kapitalu drugih pravnih lica prilikom naknadnog vrednovanja priznaju se kroz bilans uspeha osim, ukoliko se prilikom inicijalnog priznavanja, Grupa nije odlučilo da fer vrednost dobitaka ili gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente (instrumente kapitala) prikaže u ostalom rezultatu.

Vlasnički po fer vrednosti kroz ostali rezultat se priznaju inicijalno po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju. Efekti promene fer vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat prilikom naknadnog vrednovanja priznaju se u okviru ostalog rezultata i naknadno se ne reklasifikuju u bilans uspeha.

Vlasnički instrumenti koji nemaju kotiranu vrednost na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može utvrditi drugim alternativnim metodama, u izuzetnim slučajevima, vrednuju se u visini nabavne vrednosti po umanjenju za eventualno obezvređenje, ukoliko je utvrđeno da obezvređenje postoji na datum izveštavanja. U ovakvim slučajevima nabavna vrednost se tretira kao odgovarajuća aproksimacija fer vrednosti, bilo da se fer vrednost ne može utvrditi drugim alternativnim metodama, ili postoji široki raspon mogućih fer vrednosti unutar koga postojeća nabavna vrednost predstavlja najbolju procenu (aproksimaciju) fer vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Ostala nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od pet, godina, uz korišćenje amortizacione stope od 20%, softveri se amortizuju putem proporcionalne metode u roku od tri godine, uz korišćenje amortizacione stope 33,33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Grupu i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2022.	Procenjeni vek trajanja u godinama	2021.	Procenjeni vek trajanja u godinama
	%		%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterska oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i alati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se sastoji od delova koji se daju u zakup i delova koji se koriste za sopstveno obavljanje delatnosti ili za administrativne svrhe, odvojeno se priznaju ukoliko se takvi delovi mogu zasebno prodati ili dati u zakup kao finansijski lizing. Ukoliko se takvi delovi ne mogu odvojeno prodati, takvo sredstvo se može klasifikovati kao investiciona nekretnina samo u slučaju da se beznačajan deo odnosi na deo koji se koristi za obavljanje sopstvene delatnosti ili za administrativne svrhe.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Naknadno merenje investicionih nekretnina vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualno obezvređenje.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine biti veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.8. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.9. Lizing

Grupa kao korisnik lizinga

Grupa na početku ugovora vrši procenu da li je u pitanju ugovor o lizingu ili sadrži lizing. Ugovor o lizingu ili ugovor koji sadrži lizing postoji ako ugovor prenosi pravo na kontrolu upotrebe prepoznatljive imovine tokom određenog vremenskog perioda u zamenu za naknadu. U cilju utvrđivanja da li ugovor sadrži pravo upravljanja i kontrole nad prepoznatljivom imovinom Grupa se rukovodi definicijama koje su date u MSFI 16. Na dan početka trajanja lizinga vrši se priznavanje sredstva kao prava korišćenja koje se sastoji od prava korišćenja odnosno sredstva, i obaveze po osnovu lizinga, koja se sastoji od obaveze za plaćanje lizinga.

Grupa određuje rok zakupa kao period tokom koga zakup ne može biti raskinut, uključujući:

- a) period za koji se primenjuje opcija za produženje zakupa, ako je opravdano izvesno da će zakupac iskoristiti tu opciju, i
- b) period za koji se primenjuje opcija za raskid zakupa, ako je dovoljno izvesno da zakupac neće iskoristiti tu opciju.

Imovina sa pravom korišćenja

Grupa prepoznaje imovinu sa pravom korišćenja na dan početka zakupa (tj. datum kada je određena imovina dostupna za upotrebu). Imovina sa pravom korišćenja vrednuje se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja i prilagođava se za svako ponovno merenje obaveza iz zakupa. Nabavna vrednost imovine sa pravom korišćenja uključuje iznos priznatih obaveza zakupa, početno nastalih direktnih troškova i plaćanja zakupa izvršena na ili pre početnog datuma zakupa, umanjениh za primljene podsticaje za zakup. U nabavnu vrednost takođe se uključuju i troškovi demontaže i uklanjanje imovine uzete na lizing kao i troškovi dovođenja takve imovine u njeno prvobitno stanje.

Imovina sa pravom korišćenja amortizuje se proporcionalno, tokom kraćeg roka trajanja zakupa ili procenjenog korisnog veka imovine.

Obaveze za lizing

Na dan početka lizinga, Grupa priznaje obaveze za lizing po sadašnjoj vrednosti budućih plaćanja po osnovu lizinga sa stanjem na dan početka lizinga, korišćenjem implicitne diskontne stope koja je sadržana u lizingu ili po inkrementalnoj stopi zaduživanja Grupe ukoliko implicitnu diskontnu stopu sadržanu u lizingu nije moguće utvrditi na prihvatljivo dostupan način. Utvrđivanje inkrementalne kamatne stope vrši se kombinovanjem podataka iz različitih eksternih izvora finansiranja prilagođenih za konkretne uslove i period trajanja lizinga i vrste imovine koja se uzima u lizing.

Plaćanja lizinga uključuju fiksna plaćanja umanjena za sva primanja podsticaja za lizing, promenjiva plaćanja lizinga koje zavise od indeksa ili stope, i iznosi za koje se očekuje da će biti plaćeni kao garancija za preostalu vrednost.

Nakon početnog priznavanja obaveze za lizing se amortizuju metodom efektivne kamatne stope. Pored toga, knjigovodstvena vrednost obaveza za lizing se ponovo meri ako postoji izmena, promena roka trajanja lizinga, promena plaćanja lizinga (npr. promene u budućim plaćanjima koje su posledica promene indeksa ili stope korišćene za utvrđivanje takvih plaćanja lizinga) ili promena u proceni opcije za kupovinu tog osnovnog sredstva. Efekti ponovnog merenja obaveza za lizing uključuju se i u vrednost priznate imovine sa pravom korišćenja, ili se priznaju u bilansu uspeha u slučaju da je imovina sa pravom korišćenja u celosti amortizovana i svedena na nulu.

Kratkoročni lizing i lizing male vrednosti

Grupa je usvojilo politiku da ne priznaje sredstva sa pravom korišćenja i obaveze za lizing za lizinge male vrednosti i kratkoročne lizinge. Grupa postavlja prag od 5.000 evra ili manje i istovremeno analizira prirodu sredstva kako bi procenila da li sredstvo lizinga ispunjava uslove za izuzeće po osnovu imovine male vrednosti. Imovina male vrednosti je imovine u vrednosti od 5.000 evra ili manje u dinarskoj protivvrednosti i, uglavnom, se odnosi boce za gas ('cylinders'). Kratkoročni lizing je definisan kao lizing koji na datum početka ima period lizinga od 12 meseci ili kraće i ne uključuje opciju kupovine sredstva lizinga. Izbor načina računovodstvenog obuhvatanja kratkoročnih lizinga vrši se prema klasi imovine na koju se odnosi pravo korišćenja. Grupa priznaje lizing plaćanja u vezi sa ovim ugovorima o lizingu kao trošak proporcionalno tokom perioda lizinga.

Grupa kao davaoc lizinga

Na početku lizinga ili prilikom modifikacije ugovora koji sadrži komponentu lizinga, Grupa raspoređuje naknadu predviđenu ugovorom na sve komponente lizinga na osnovu njihovih relativnih samostalnih cena iz ugovora.

Kada Grupa postupa u svojstvu davaoca lizinga, na početku lizinga utvrđuje da li je svaki lizing finansijski ili operativni.

Da bi klasifikovao svaki lizing, Grupa pravi opštu procenu da li lizing prenosi suštinski sve rizike i koristi povezane sa vlasništvom nad sredstvom lizinga. Ako je to slučaj, lizing je finansijski lizing; ako ne, onda je to operativni lizing. Kao deo ove procene, Grupa uzima u obzir određene indikatore, kao što je da li lizing obuhvata glavni deo ekonomskog veka sredstva.

Kada je Grupa posrednik u svojstvu davaoca lizinga, svoje učešće u osnovnom lizingu i podzakupu obračunava odvojeno. Procenjuje klasifikaciju lizinga u odnosu na sredstvo sa pravom korišćenja koje proizilazi iz osnovnog lizinga, a ne u odnosu na sredstvo koje je predmet lizinga. Ako je osnovni lizing kratkoročni lizing na koji Grupa primenjuje gore opisano izuzeće, tada podzakup klasifikuje kao operativni lizing.

Ako aranžman sadrži komponente lizinga i komponenti koje nisu deo lizinga, tada Grupa primenjuje MSFI 15 kako bi raspodelilo naknadu iz ugovora.

Grupa primenjuje zahteve za prestanak priznavanja i umanjenje vrednosti iz MSFI 9 na neto ulaganje u lizing. Grupa nadalje redovno preispituje procenjene negarantovane rezidualne vrednosti korišćene kod izračunavanja bruto investiranja u lizing.

Grupa proporcionalnom metodom priznaje kao prihod plaćanja za lizing primljena po osnovu operativnog lizinga tokom perioda lizinga i to u okviru „ostalih prihoda“.

3.10. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji i zemljama u kojima posluju zavisna društva članice Grupe, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini najmanje 2 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji a prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

Pored toga, Grupa, na osnovu kolektivnog ugovora, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Grupa nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2022. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Grupe, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2022. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Grupa nije izvršila ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.11. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Grupa ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se na osnovu procene ishoda sporova od strane rukovodstva Preduzeća u visini procenjenih izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire

3.12. Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisionu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Grupe, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.13. Prihodi od Ugovora sa kupcima

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada Grupa ispuni obavezu izvršenja po ugovoru sa kupcem prenosom dobara i usluga, odnosno kada kupac stekne kontrolu nad obećanim dobrima i uslugama.

Kod većine ugovora, kontrola nad proizvodima, robom ili uslugama prelazi na kupca u određenom trenutku u vremenu i naknada postaje bezuslovna.

Prihod se priznaje u iznosu cene transakcije. Cena transakcije predstavlja iznos naknade, za koju Grupa očekuje da ima pravo u zamenu za prenos kontrole nad ugovorenim robom ili uslugama na kupca, isključujući iznose koji su naplaćeni u ime trećih lica.

Grupa razmatra da li postoje druga obećanja u ugovoru koja predstavlja posebne obaveze izvršenja na koje deo transakcione cene treba da se raspodeli. Prilikom utvrđivanja transakcione cene Grupa uzima u obzir efekte varijabilne naknade, postojanje značajnih komponenti finansiranja, nemonetarnu naknadu, kao i naknadu koja se plaća kupcu (ako postoji).

Varijabilna naknada

Ako naknada iz Ugovora uključuje varijabilni iznos, Grupa procenjuje iznos naknade na koju će imati pravo u zamenu za prenos dobara na kupca. Varijabilna naknada se procenjuje prilikom zaključivanja ugovora i ograničava se sve dok ne postane veoma verovatno da neće doći do značajnog storniranja u iznosu priznatog kumulativnog prihoda, kada je neizvesnost povezana sa varijabilnom naknadom naknadno rešena.

Troškovi pribavljanja ugovora

Grupa je izabrala da iskoristi praktična olakšanja za troškove ugovaranja nastale u vezi sa ugovorima koji imaju period amortizacije kraći od jedne godine. Ti troškovi se rashoduju po njihovom nastanku.

Popusti

Grupa odobrava popuste i rabate kupcima, kako iskazane na fakturi tako i naknadno odobrene. Popusti se tretiraju kao varijabilna naknada i pojedinačno se procenjuju prilikom zaključivanja ugovora i ponovo se procenjuje na datum prometa. Popusti se obračunavaju na kraju svakog izveštajnog perioda.

3.14. Finansijski i ostali prihodi

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostale finansijske prihode, ostvarene iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose. Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope.

Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Grupe.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Grupe.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% (Republika Slovenija 19%, Bosna i Hercegovina 10%, Albanija 15%) na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg

perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisuje poreske stope od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Grupe, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18. Segmentno poslovanje

Segment poslovanja je komponenta Grupe:

- a) Koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima može da ostvaruje prihode ili pravi rashode.
- b) Čije poslovne rezultate redovno pregleda glavni organ upravljanja Društva da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i da bi ocenio njegove performanse.
- c) Za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije.

Poslovanja društva prati se po sledećim segmentima:

- Tehnički i medicinski gasovi
- Specijalni gasovi
- Hardware

Svi ostali segmenti poslovanja svrstali u kategoriju ostali segmenti. Svi prihodi po segmentima su eksternog karaktera i ne postoji prodaja između segmenata. Samim tim, ne postoje ni eliminacije među prikazanim segmentima.

Grupa koristi poslovni dobitak kao pokazatelj operativnih performansi prikazanih segmenata, s obzirom da rukovodstvu Društva smatra da je poslovni dobitak, kao razlika između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda, najpogodniji pokazatelj za praćenje uspešnosti poslovanja segmenata, i da je to istovremeno najbolji pokazatelj za poređenje performansi Društva u odnosu na druge entite koji posluju u istoj industriji.

Rezultati po izabranim segmentima poslovanja za 2022. godinu dati su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Tehnički i med. gasovi	Specijalni gasovi	"Hardware"	Ostali segmenti	Ukupno
Prihodi od prodaje	14.394.137	1.585.716	832.236		16.812.089
Nealocirani (neutralni) prihodi	-	-	-	111.843	111.843
Ukupno segmentni prihodi	14.394.137	1.585.716	832.236	111.843	16.923.932
Troškovi proizvodnje	7.955.549	940.483	616.122		9.512.154
Troškovi ambalaže/pakovanja	642.579	24.052	7.361		673.992
Troškovi distribucije	1.217.858	89.677	12.382		1.319.917
Troškovi prodaje	663.475	90.549	118.884		872.908
Troškovi administracije i uprave	614.015	62.914	30.142		707.071
Licence Fee	257.058	19.171	8.058		284.287
Management Fee	207.983	16.693	6.050		230.726
	11.558.517	1.243.539	798.999		13.601.055
Nealocirani (neutralni) troškovi	-	-	-	64.376	64.376
Ukupno operativni troškovi	11.558.517	1.243.539	798.999	64.376	13.665.431
Poslovni dobitak	2.835.620	342.177	33.237	47.467	3.258.501

Rezultati po izabranim segmentima poslovanja za 2021. godinu dati su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Tehnički i med. gasovi	Specijalni gasovi	"Hardware"	Ostali segmenti	Ukupno
Prihodi od prodaje	12.936.677	1.254.089	774.303		14.965.069
Nealocirani (neutralni) prihodi	-	-	-	153.389	153.389
Ukupno segmentni prihodi	12.936.677	1.254.089	774.303	153.389	15.118.458
Troškovi proizvodnje	6.437.332	627.663	565.228		7.630.223
Troškovi ambalaže/pakovanja	631.730	331	180		632.241
Troškovi distribucije	1.195.520	49.916	299		1.245.735
Troškovi prodaje	560.373	77.090	107.283		744.746
Troškovi administracije i uprave	510.721	45.435	29.167		585.323
Licence Fee	249.270	19.784	9.105		278.159
Management Fee	188.446	11.410	3.571		203.427
	9.773.392	831.629	714.833		11.319.854
Nealocirani (neutralni) troškovi	-	-	-	160.038	160.038
Ukupno operativni troškovi	9.773.392	831.629	714.833	160.038	11.479.892
Poslovni dobitak	3.163.285	422.460	59.470	(6.649)	3.638.566

a) Usaglašavanje informacija o segmentima poslovanja sa iznosima u finansijskim iznosima

Usaglašavanje poslovnog dobitka po segmentima sa ukupnim poslovnim dobitkom Grupe, dat je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Poslovni dobitak segmenata	3.258.501	3.638.566
<i>Usaglašavanje poslovnih prihoda:</i>		
Promena vrednosti zaliha	32.234	90.032
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine	11.413	-
<i>Usaglašavanje poslovnih rashoda:</i>		
Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine (osim fin.)	(6.740)	(2.634)
Ukupno poslovni dobitak Grupe	3.295.408	3.725.964

Promena vrednosti zaliha, prihodi i rashodi po osnovu usklađivanja nefinansijske imovine nisu uključeni u izveštavanje po segmentima poslovanja.

b) Informacije o geografskim segmentima poslovanja

Informacije o eksternim prihodima od prodaje proizvoda i usluga date su napomeni 5 i 6 .

c) Informacije o ključnim kupcima

U svom poslovanju Grupe ostvaruje prihode od prodaje od ukupno dva ključna kupca koji pojedinačno imaju ostvaren promet 10% ili više u odnosu na ukupne prihode od prodaje robe, proizvoda i usluga i prihode od zakupa. U odnosu na ove prihode, prihodi od prodaje ostvareni od ova dva kupca iznosili su RSD 2.882.406 hiljadu u 2022. godini, (2021. godina su RSD 3.001.691 hiljada).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Grupe u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Grupa je izložena riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Grupa minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CHF	USD	CNY	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.040.884	-	3.533	-	2.446.399	3.490.816
Potraživanja po osnovu prodaje	670.256	-	-	-	2.906.053	3.576.309
Kratkoročni finansijski plasmani	1.060.477	-	-	-	17.459	1.077.936
Učešće u kapitalu	-	-	-	-	66.698	66.698
Dugoročni plasmani	151.463	-	-	-	57.323	208.786
Ostala potraživanja	74.030	-	-	-	154.708	228.738
Ukupno	2.997.110	-	3.533	-	5.648.640	8.649.283
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	2.247	2.247
Obaveze iz poslovanja	629.961	-	-	44.020	1.077.978	1.751.959
Dugoročne obaveze	-	-	-	-	19.140	19.140
Ostale obaveze	15.961	-	-	-	445.897	461.858
Ukupno	645.922	-	-	44.020	1.545.262	2.235.204
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2022.	2.351.188	-	3.533 (44.020)	-	4.103.378	6.414.079

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembra 2021. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CHF	USD	CNY	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.056.945	-	71.397	-	2.549.755	3.678.097
Potraživanja po osnovu prodaje	889.391	-	-	-	2.690.355	3.579.746
Kratkoročni finansijski plasmani	1.015.204	-	-	-	1.634.681	2.649.885
Učešće u kapitalu	-	-	-	-	66.838	66.838
Dugoročni plasmani	196.480	-	-	-	466	196.946
Ostala potraživanja	2.352	-	-	-	345.512	347.864
Ukupno	3.160.372	-	71.397	-	7.287.607	10.519.376
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	2.589	2.589
Obaveze iz poslovanja	935.366	59.206	520	187.085	1.109.180	2.291.357
Dugoročne obaveze	-	-	-	-	21.157	21.157
Ostale obaveze	8.583	-	-	-	533.060	541.643
Ukupno	943.949	59.206	520	187.085	1.665.986	2.856.746
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2021.	2.216.423	(59.206)	70.877 (187.085)	-	5.621.621	7.662.630

Promena deviznog kursa dinara u odnosu na gore pomenute strane valute od 1% imalo bi sledeći uticaj na neto rezultat Grupe:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
- EUR	23.511	22.164
- CHF	-	(592)
- USD	35	709
- CNY	(440)	(1.871)
Ukupno	23.106	20.410

Slabljenje dinara u odnosu na gore pomenute strane valute za 1% proizvelo bi povećanje neto rezultata Grupe u 2022. godini za RSD 23.106 hiljada dinara, odnosno smanjenje neto rezultata za isti iznos u slučaju jačanja dinara (2021. godina: RSD 20.410 hiljada).

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Grupa je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Grupe je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Grupe riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2022.	2021.
Finansijska sredstva	1.229.450	2.793.242
Finansijske obaveze	21.387	23.746
Razlika	1.208.063	2.769.496
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	3.490.816	3.678.097
Finansijske obaveze	-	-
Razlika	3.490.816	3.678.097

Grupa ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Grupe i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa. U slučaju promene kamatne stope za +/- 1 pp neto rezultat Grupe bio bi veći (manji) za iznos od RSD 34.908 hiljada u 2022. godini, odnosno RSD 36.781 hiljada u 2021. godini.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Grupa upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Grupa neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Grupe, a u skladu sa poslovnom strategijom Grupe.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 mesece	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.490.816	-	-	-	3.490.816
Potraživanja po osnovu prodaje	3.270.197	306.112	-	-	3.576.309
Kratkoročni finansijski plasmani	1.077.309	627	-	-	1.077.936
Učešće u kapitalu	-	-	-	66.698	66.698
Dugoročni plasmani	-	-	128.423	80.363	208.786
Ostala potraživanja	225.310	3.428	-	-	228.738
Ukupno	8.063.632	310.167	128.423	147.061	8.649.283
Kratkoročne finansijske obaveze	-	2.247	-	-	2.247
Obaveze iz poslovanja	1.716.385	35.574	-	-	1.751.959
Dugoročne obaveze	-	-	19.140	-	19.140
Ostale obaveze	91.838	-	370.020	-	461.858
Ukupno	1.808.223	37.821	389.160	-	2.235.204
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2022.	6.255.409	272.346	(260.737)	147.061	6.414.079

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2021. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 mesece	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.678.097	-	-	-	3.678.097
Potraživanja po osnovu prodaje	3.335.929	243.817	-	-	3.579.746
Kratkoročni finansijski plasmani	2.649.256	629	-	-	2.649.885
Učešće u kapitalu	-	-	-	66.838	66.838
Dugoročni plasmani	-	-	147.662	49.284	196.946
Ostala potraživanja	338.931	8.933	-	-	347.864
Ukupno	10.002.213	253.379	147.662	116.122	10.519.376
Kratkoročne finansijske obaveze	-	2.589	-	-	2.589
Obaveze iz poslovanja	2.249.260	42.097	-	-	2.291.357
Dugoročne obaveze	-	-	21.157	-	21.157
Ostale obaveze	249.905	-	291.738	-	541.643
Ukupno	2.499.165	44.686	312.895	-	2.856.746
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2021.	7.503.048	208.693	(165.233)	116.122	7.662.630

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Grupe kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Grupe po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Grupa je izložena kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Grupe. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Grupi, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim pored toga, Grupa ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnjenja i ostalo.

Grupa od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Potraživanja od kupaca

Na izloženost kreditnom riziku utiču individualne karakteristike svakog kupca.

Grupa primenjuje pojednostavljeni pristup MSFI 9 za odmeravanje očekivanih kreditnih gubitaka koji koristi rezervisanje za očekivane gubitke tokom veka trajanja.

Rezervisanje za potencijalne gubitke zasniva se na proceni verovatnoće nastanka događaja statusa neizmirivanja obaveza dužnika (default), koji se primenjuje od strane Grupe kako na osnovu individualne analize kreditnog rejtinga svakog dužnika, tako i na osnovu obračuna prosečne ponderisane procene iznosa rezervisanja po grupi ili skupu dužnika.

Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke potraživanja od kupaca formiraju se u zavisnosti od intervala dana kašnjenja potraživanja u odnosu na stopu gubitka utvrđenu za svaki interval kašnjenja, a koja se ne procenjuju na pojedinačnoj osnovi. Rezervisanja se ponovo procenjuju najmanje jednom godišnje i koriguju radi održavanja izmenjenog nivoa rizika, odnosno statistike gubitaka.

Maksimalna izloženost Grupe po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kupci u zemlji - bruto	2.975.939	3.491.288
Kupci u inostranstvu	2.324.861	2.004.570
- Evro zona	1.865.949	1.548.012
- Ostali bruto	458.912	456.558
Ispravka vrednosti kupaca	(1.724.491)	(1.916.112)
Ukupno	3.576.309	3.579.746

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca sa priznatim kreditnim gubicima i prosečnim stopama za utvrđivanje kreditnih gubitaka na dan 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ispravka vrednosti u		Ispravka vrednosti u		Bruto 2021	Ispravka vrednosti 2021
	% 2022	Bruto 2022	Ispravka vrednosti 2022	% 2021		
Individualna ispravka potraživanja:	43,8%	1.717.669	752.466	21,4%	1.287.904	275.103
Kolektivna ispravka potraživanja:						
Nedospela potraživanja	4,0%	2.091.073	84.103	5,2%	2.082.821	108.353
Docnja od 0-30 dana	13,4%	431.038	57.747	16,1%	467.968	75.370
Docnja od 31-60 dana	27,0%	156.165	42.145	27,8%	130.489	36.249
Docnja od 61-90dana	47,3%	88.740	41.947	44,2%	65.924	29.127
Docnja od 91-180 dana	81,3%	130.927	106.450	90,1%	74.929	67.520
Docnja od 181-360 dana	96,4%	83.446	80.416	86,1%	86.088	74.151
Docnja preko 360	92,9%	601.742	559.217	96,2%	1.299.735	1.250.239
Kolektivna ispravka		3.583.131	972.025		4.207.954	1.641.009
Ukupno		5.300.800	1.724.491		5.495.858	1.916.112

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Stanje 31.decembra prethodne godine	1.916.112	1.868.337
Direktan otpis	(712.492)	-
Povećanje	938.314	516.631
Smanjenje	(413.000)	(431.102)
Kursne razlike	(4.443)	(37.754)
Stanje 31. decembra	1.724.491	1.916.112

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa se opredelila za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit Grupe.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Grupe i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine, koeficijent zaduženosti Grupe bio je kao što sledi:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Ukupne obaveze	2.342.741	2.981.204
Minus: gotovinski ekvivalenti i gotovina	3.490.816	3.678.097
Neto dugovanja	(1.148.075)	(696.893)
Kapital - Ukupno	26.780.803	25.065.835
Koeficijent zaduženosti	(0,043)	(0,028)

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Grupa smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Grupa smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	6.230	8.543
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	841.492	890.637
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	810.679	1.186.509
Ukupno	1.658.401	2.085.689

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	40.791	941
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1.551.870	1.234.688
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	7.861.822	8.154.724
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	5.406.246	3.312.343
Ukupno	14.860.729	12.702.696

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga po artiklima

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje kiseonika	5.401.617	5.577.955
Prihodi od prodaje azota	3.752.328	2.263.227
Prihodi od prodaje argona	2.439.898	1.647.251
Prihodi od prodaje ostalih gasova	2.248.111	2.806.389
Prihod od prodaje ostalo	870.391	518.714
Prihod od prodaje usluga	1.806.785	1.974.849
Ukupno	16.519.130	14.788.385

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga po industrijskim granama kupaca

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Proizvodnja uglja, naftnih derivata, hemijskih proizvoda, gume i plastike	1.049.585	873.089
Proizvodnja metala i ostalih minerala	4.620.246	3.828.554
Proizvodnja staklenih i keramičkih proizvoda	199.117	242.423
Proizvodnja ostalih mašina i uređjaja	1.469.722	1.184.215
Proizvodnja elektronskih i optičkih uređjaja	364.861	225.188
Proizvodnja prehrane, pića i duvana	635.791	483.361
Proizvodnja električne energije	251.258	173.736
Državna uprava, zdravstveno i socijalno osiguranje	1.243.283	2.424.294
Ostala industrija	6.685.267	5.353.525
Ukupno	16.519.130	14.788.385

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga po dinamici priznavanja prihoda

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje proizvoda koji se priznaju u određenom trenutku vremena	13.188.712	10.868.767
Prihodi od prodaje proizvoda i usluge koji se priznaju tokom vremena	3.330.418	3.919.618
Ukupno	16.519.130	14.788.385

Prihodi od koji se realizuju „tokom vremena“, pored prihoda od usluga koje Društva pruža, najviše se odnosi na isporuke iz postrojenja u Smederevu i Boru. Prihodi koji se ostvaraju u ovim postrojenjima uključuju fiksnu i varijabilnu naknadu i predstavljaju obavezu izvršenja koja se ispunjava tokom trajanja vremena. Fiksna naknada se odnosi na naknadu za proizvodnju i funkcionisanje postrojenja u Smederevu, kao i naknadu za raspolaganje kapacitetima postrojenja u Boru. Navedene usluge se pružaju kontinualno tokom perioda trajanja ugovora i fakturišu na mesečnoj osnovi u dogovorenom fiksnom iznosu. Varijabilna naknada se odnosi na aktuelne količine proizvoda koje su isporučene kupcima i takođe se fakturiše na mesečnoj osnovi na bazi utvrđenih cena za isporučene količine.

Ugovoreni iznosi

U narednoj tabeli su prikazana potraživanja od prodaje, imovina i obaveze po osnovu ugovora sa kupcima.

U hiljadama RSD	Napomena	2022.	2021.
Potraživanja od prodaje	30	3.576.309	3.579.746
Imovina po osnovu ugovora koja je uključena u aktivna vremenska razgraničenja		-	-
Primljeni avansi		(83.020)	(72.305)
Obaveza po osnovu ugovora koja je uključena u pasivna vremenska razgraničenja	41	(314)	(467)

Obaveza po osnovu ugovora sa kupcima se odnosi na unapred naplaćene prihode koji će biti priznati nakon isporuke proizvoda.

Obaveze izvršenja po ugovorima sa kupcima

Sledeća tabela prikazuje informacije o prirodi i dinamici ispunjavanja obaveza izvršenja za ključne izabrane izvore prihoda:

Vrsta proizvoda/ usluge	Priroda i dinamika ispunjenja obaveze izvršenja, uključujući značajne uslove plaćanja	Priznavanje prihoda u skladu sa MSFI 15 (u primeni od 1. januara 2020. godine)
Kiseonik	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Azot	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Argon	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Ostali gasovi	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Usluge	Prihod se priznaje u obračunskom periodu u kojem je usluga izvršena. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	Tokom vremena

7. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihod od premija, subvencija, donacija	24.443	12.070
Prihodi od zakupnina	253.252	243.013
Ostali poslovni prihod	62.368	57.425
Ukupno	340.063	312.508

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihod od aktiviranja robe	7.970	5.370
Prihod od aktiviranja gotovih proizvoda	56.769	12.195
Ukupno	64.739	17.565

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Nabavna vrednost prodate robe	1.489.457	1.386.707
Ukupno	1.489.457	1.386.707

10. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi materijala za izradu	1.523.693	964.567
Troškovi ostalog materijala	182.707	140.386
Troškovi goriva	114.900	111.687
Troškovi energije	3.882.080	2.931.837
Troškovi ostalih energenata	39.416	38.815
Troškovi rezervnih delova	180.205	120.050
Troškovi alata i sitnog inventara	23.205	21.642
Ukupno	5.946.206	4.328.984

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.224.879	1.136.690
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	197.096	191.314
Troškovi naknada po ugovoru o delu	28.621	32.684
Troškovi anažovanja po autorskim ugovorima	9.689	7.860
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	30.897	40.076
Troškovi naknade fizičkim licima	6.739	5.671
Troškovi angažovanja zaposlenih preko agencija i zadruga	5.040	9.298
Ostali lični rashodi i naknade	118.825	97.111
Ukupno	1.621.786	1.520.704

12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi transportnih usluga	1.087.321	1.040.276
Troškovi usluga održavanja	240.132	214.946
Troškovi zakupnina	172.996	162.554
Troškovi sajma	968	112
Troškovi reklame i propagande	26.060	17.286
Troškovi ostalih usluga	212.867	171.380
Ukupno	1.740.344	1.606.554

U ostale troškove spadaju troškovi stručnog osposobljavanja radnika, troškovi špedicije, troškovi obezbeđenja (2022. iznose 71.699 HRSD , u 2021. iznose 66.248 HRSD).

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine	1.602.462	1.443.119
Nematerijalnih ulaganja	11.751	14.710
Ukupno	1.614.213	1.457.829

14. TROŠKOVI REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi rezervisanja za sudske sporove	8.225	-
Troškovi rezervisanja -ostalo	3.588	142.540
Ukupno	11.813	142.540

15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi neproizvodnih usluga	761.301	644.974
Troškovi reprezentacije	18.469	13.886
Troškovi premija osiguranja	67.243	54.735
Troškovi platnog prometa	22.315	17.593
Troškovi članarina	10.209	6.004
Troškovi poreza	37.160	35.707
Ostali nematerijalni troškovi	324.915	263.675
Ukupno	1.241.612	1.036.574

U troškove neproizvodnih usluga spadaju troškovi komisione prodaje, troškovi menadžmenta, troškovi licenci (u 2022. troškovi licenci iznosili su RSD 284.287 hiljada, a u 2021. troškovi licenci iznosili su RSD 278.159 hiljada).

U okviru troškova neproizvodnih usluga iskazani su i troškovi po osnovu usluge revizije finansijskih izveštaja i usluga treninga u ukupnom iznosu od RSD 4.810 za 2022. godinu (od čega su usluge treninga RSD 528 hiljada). (RSD 4.129 hiljada za 2021. godinu (od čega su troškovi usluga treninga RSD 753 hiljade)).

16. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od kamata	30.716	37.800
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	22.071	15.346
Prihod po osnovu efekata valutne klauzule	-	-
Ostali finansijski prihodi	5.038	3.241
Ukupno	57.825	56.387

17. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Rashodi kamata	3.899	1.050
Rashodi od negativnih kursnih razlika	24.691	4.242
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	-	-
Ostali finansijski rashodi	21.142	333
Ukupno	49.732	5.625

18. RASHODI OD USKLADIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Obezvredenje dugoročnih plasmana	-	-
Obezvredenje potraživanja	525.314	85.528
Ukupno	525.314	85.528

19. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	17.051	47.900
Dobici od prodaje materijala	433	767
Viškovi	4.798	1.168
Naplaćena otpisana potraživanja	29.339	18.537
Prihodi od smanjenja obaveza	1.330	139
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	15.823	13.051
Ostali prihodi	15.265	12.957
Ukupno	84.039	94.519

20. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	30.277	9.690
Gubici od prodaje učešća u kapitalu i HOV	-	-
Manjkovi	5.371	69
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	23	1.949
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	2.971	2.334
Ostali nepromenuti rashodi	56.796	19.603
Ukupno rashodi	95.438	33.645

21. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Neto dobitak poslovanja koji se obustavlja	663	2.426
Neto gubitak poslovanja koji se obustavlja	(14.741)	(9.078)
Neto gubitak	(14.078)	(6.652)

22. POREZ NA DOBIT*(a) Komponente poreza na dobitak*

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Tekući poreski rashodi	471.091	569.827
Odloženi poreski rashodi	352	-
Odloženi poreski prihodi	(14.223)	(40.530)
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	457.220	529.297

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2022	2021
Dobitak pre oporezivanja	2.752.710	3.745.420
Porez na dobit po stopi od 15%	412.907	561.813
Poreski efekti rashoda koji se ne mogu odbiti za poreske svrhe	140.324	67.412
Poreski efekti prihoda koji su oslobođeni od oporezivanja	(97.982)	(99.423)
Poreski kredit za porez plaćen u drugim jurisdikcijama	(79.243)	(6.809)
Prestanak priznavanja ranije priznatih odbitnih privremenih razlika	(9.230)	(9.230)
Poreski gubitak iskorišćen u tekućem periodu za koji ranije nije priznato odloženo poresko sredstvo	(6.888)	-
Ostalo	97.332	15.534
Ukupno	457.220	529.297
Efektivna poreska stopa	17%	14%

23. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

(a) Kretanja na odloženim porezima

2022	1 Januar			31 December					
	U hiljadama RSD	Odložena poreska sredstva	Odložene poreske obaveze	Neto	Stavke priznate u bilansu uspeha	Stavke priznate u ostalom rezultatu	Ostalo	Odložena poreska sredstva	Odložene poreske obaveze
Amortizacija osnovnih sredstava	210.207	(5.017)	205.190	23.101	-	(290)	232.397	(4.396)	228.001
Rashoda nastali po osnovu efekata promene računovodstvene politike - prva primena MSFI	27.691	-	27.691	(9.230)	-	-	18.461	-	18.461
Odložena poreska sredstva/ (obaveze)	237.898	(5.017)	232.810	13.871	-	(290)	250.858	(4.396)	246.462

2021	1 Januar			31 December					
	U hiljadama RSD	Odložena poreska sredstva	Odložene poreske obaveze	Neto	Stavke priznate u bilansu uspeha	Stavke priznate u ostalom rezultatu	Ostalo	Odložena poreska sredstva	Odložene poreske obaveze
Amortizacija osnovnih sredstava	160.597	(5.055)	155.542	49.760	-	(112)	210.207	(5.017)	205.190
Rashoda nastali po osnovu efekata promene računovodstvene politike - prva primena MSFI	36.920	-	36.920	(9.230)	-	-	27.691	-	27.691
Odložena poreska sredstva/ (obaveze)	197.517	(5.055)	192.462	40.530	-	(112)	237.898	(5.017)	232.881

24. NEMATERIJALNA IMOVINA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Patenti	Ostala Nematerijaln	Ukupno	
Nabavna vrednost				
Stanje na dan 01.01.2021.godine	117.379	96.481	12.241	226.101
Povećanje u toku godine	2.455	-	-	2.455
Otuđenje i rashodovanje		(2.745)	-	(2.745)
Prenos	2.247	12.241	(12.241)	2.247
Ostalo-kursne razlike	53	232	-	285
Stanje na dan 31.12.2021.	122.134	106.209	-	228.343
Povećanje u toku godine	1.135	-	-	1.135
Otuđenje i rashodovanje	(1.295)	(-)	-	(1.295)
Prenos	24.178	-	-	24.178
Ostalo-kursne razlike	(3.811)	463	-	(3.348)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	142.341	106.672	-	249.013
Ispravka vrednosti				
Stanje na dan 01.01.2021.godine	104.513	69.628	-	174.141
Amortizacija tekuće godine	5.134	9.576	-	14.710
Otuđenje i rashodovanje	-	(2.745)	-	(2.745)
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-
Ostalo-obezvređenje	19	36	-	55
Stanje na dan 31.12.2021.	109.666	76.495	-	186.161
Amortizacija tekuće godine	5.125	6.626	-	11.751
Otuđenje i rashodovanje	(1.295)	-	-	(1.295)
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-
Ostalo- kursne razlike	(392)	60	-	(332)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	113.104	83.181	-	196.285
Sadašnja vrednost 31.12.2021.	12.468	29.714	-	42.182
Sadašnja vrednost 31.12.2022.	29.237	23.491	-	52.728

25. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Oprema po MSFI 16-lizing	Nekretnine postrojenja i oprema u pripremi	Ostale nepokrenoti postrojenja i oprema	Avansi za nekretnine postrojenja i opremu	Ulaganja na tuđim nekretninama postrojenjima i opremi	Ukupno
Nabavna vrednost									
Stanje na dan 01.01.2021.	647.991	2.930.615	23.298.206	23.110	2.264.509	500	305.780	3.423	29.474.134
Povećanje u toku godine	-	10.747	1.091.800		1.804.741		1.133.030	75	4.040.393
Otuđenje i rashodovanje	-	(6.617)	(210.910)		(4.817)		-	-	(222.344)
Prenos	-	219.059	875.734		(292.302)		(842.319)	4.158	(35.670)
Ostalo-kursne razlike	4.219	2.886	6.941	1.886	10		-	-	15.942
Stanje na dan 31.12.2021.	652.210	3.156.690	25.061.771	24.996	3.772.141	500	596.491	7.656	33.272.455
Povećanje u toku godine	-	215.531	1.167.249	364	2.467.358		708.648	-	4.559.150
Otuđenje i rashodovanje	-	(26.416)	(186.025)		-		-	-	(212.441)
Prenos	-	88.219	1.511.780		(854.956)		(769.221)	-	(24.178)
Ostalo-kursne razlike	9.048	3.814	34.804	3.863	(1.687)		-	-	49.842
Stanje na dan 31.12.2022.	661.258	3.437.838	27.589.579	29.223	5.382.856	500	535.918	7.656	37.644.828
Ispravka vrednosti									
Stanje 01.01.2021.godine	-	1.512.777	14.022.859	3.632	-	-	-	3.423	15.542.691
Amortizacija tekuće godine	-	85.652	1.353.801	2.790	-	-	-	253	1.442.496
Otuđenje i rashodovanje	-	(6.617)	(177.611)		-	-	-	-	(184.228)
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kursne razlike	-	1.243	3.700	1.814	-	-	-	-	6.757
Stanje na dan 31.12.2021.	-	1.593.055	15.202.749	8.236	-	-	-	3.676	16.807.716
Amortizacija tekuće godine	-	89.452	1.508.208	2.995	-	-	-	604	1.601.259
Otuđenje i rashodovanje	-	(5.607)	(172.781)		-	-	-	-	(178.388)
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo- kursne razlike	-	1.707	31.296	359	-	-	-	-	33.362
Stanje na dan 31.12.2022	-	1.678.607	16.569.472	11.590	-	-	-	4.280	18.263.949
Sadašnja vrednost 31.12.2021.	652.210	1.563.635	9.859.022	16.760	3.772.141	500	596.491	3.980	16.464.739
Sadašnja vrednost 31.12.2022.	661.258	1.759.231	11.020.107	17.633	5.382.856	500	535.918	3.376	19.380.879

Grupa uzima u zakup boce za gas (cylinders) sa ugovorom do jedne godine. Ovi zakupi su kratkoročni i/ili zakupi stvari male vrednosti. Grupa je odlučila da ne priznaje imovinu sa pravom korišćenja i obaveze za lizing za ove zakupe.

Troškovi koji se odnose na kratkoročni zakup i zakup imovine male vrednosti za 2022. godinu iznose RSD 172.996 hiljada (2021. godina: RSD 162.554 hiljada).

26. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januara	51.758	18.064
Nabavke u toku godine	-	271
Otuđenja i rashodovanja	-	-
Prenosi (napomena 26)	-	33.423
Stanje na dan 31. decembra	51.758	51.758
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januara .	4.670	4.047
Amortizacija u toku godine	1.203	623
Otuđenja i rashodovanja	-	-
Stanje na dan 31. decembar	5.873	4.670
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	45.885	47.088

27. UČEŠĆA U KAPITALU PRAVNIH LICA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	(26.007)	(26.007)
Ukupno Tehnogas Hellas	-	-
Učešće u kapitalu Cryon Zaprešići	63.261	63.401
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	31.624	31.624
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	(28.187)	(28.187)
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	66.698	66.838

28. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I OSTALA DUGORČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Ostali dugoročni plasmani	152.785	144.627
Potraživanja po osnovu prodaje dužim od 12 meseci	37.497	32.242
Ostala potraživanja sa rokom naplate dužim od 12 meseci	13.909	15.469
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	(1.271)	(1.271)
Ostali dugoročni finansijski plasmani neto	202.920	191.067

Ostali dugoročni plasmani prevashodno, u iznosu od RSD 151.426 hiljada, se odnose na stambene pozajmice odobrene zaposlenima, uz kamatnu stopu od 3 % godišnje, na period do 20 godina. Stambeni krediti su vezani za EUR i otplaćuju se u vidu mesečnih anuiteta. Od ukupno odobrenih plasmana po ovom osnovu u iznosu od EUR 2.970 hiljada u dinarskoj protivvrednosti, Grupa je naplatilo iznos od EUR 1.373 hiljada u dinarskoj protivvrednosti, zaključno sa 31. decembrom 2022. godine. Ukupan iznos plasmana po ovom osnovu (ostatak duga), uključujući i dospela nenaplaćena potraživanja na dan 31. decembra 2022. godine i tekuća dospeća u iznosu od RSD 34.922 hiljada (napomena 29), iznosi RSD 186.348 hiljada. Po ovom osnovu Grupa je formiralo ispravku vrednosti u iznosu od RSD 965 hiljada.

29. ZALIHE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Materijal i rezervni delovi	248.679	267.729
Ispravka vrednosti materijala, rez.del	(4.588)	(5.834)
Nedovršena proizvodnja	56.110	75.014
Ispravka vrednosti nedovršene proizvodnje	-	(20.589)
Govori proizvodi	98.359	114.050
Ispravka vrednosti gotovih proizvoda	(599)	(1.006)
Roba	322.046	301.140
Ispravka vrednosti robe	(21.057)	(24.077)
Dati avansi u zemlji	27.455	17.373
Dati avansi u inostranstvu	17.506	11.956
Ukupno	743.911	735.756

30. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	40.791	24.560
Kupci ostala povezana pravna lica u zemlji	1.783	-
Kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	335.840	344.094
Kupci u zemlji	2.974.156	3.491.288
Kupci u inostranstvu	1.948.230	1.635.916
Bruto potraživanja od kupaca	5.300.800	5.495.858
Ispravka vrednosti kupac u zemlji	(1.375.875)	(1.455.054)
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	(348.616)	(461.058)
Ispravka vrednosti kupaca	(1.724.491)	(1.916.112)
Neto kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	40.791	24.560
Neto kupci ostala povezana pravna lica u zemlji	1.783	-
Neto kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	335.840	344.094
Neto kupci u zemlji	1.598.281	2.036.234
Neto kupci u inostranstvu	1.599.614	1.174.858
Ukupno kupci, neto	3.576.309	3.579.746

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od prodaje za 2022. i 2021. godinu obelodanjene su u napomeni 4.3.

31. OSTALA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Potraživanja iz specifičnih odnosa	-	85.083
Potraživanja od zaposlenih	2.007	1.721
Potraživanja od državnih organa	56.068	130.219
Potraživanja za naknadu štete	12.731	9.155
Ostala kratkoročna potraživanja	29.568	86.290
Ispravka vrednosti ostalih kratkoročnih potraživanja	(16.919)	(16.919)
Ostala potraživanja neto	83.455	295.549

32. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	35.479	32.943
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	1.042.457	2.616.942
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	2.984	2.984
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	(2.984)	(2.984)
Ukupno	1.077.936	2.649.885

Ostali kratkoročni finansijski plasmani odnose se na kratkoročno oročene depozite kod banaka u zemlji.

Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji uključuju kratkoročne zajmove date zaposlenima u iznosu od RSD 557 hiljade i dospele nenaplaćene stambene kredite date zaposlenima, kao i tekuća dospeća istih u ukupnom iznosu od RSD 34.922 hiljadu.

33. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Hartije od vrednosti	335	338
Dinarski tekući računi	454.823	575.334
Blagajna	1.705	651
Devizni tekući računi	3.033.250	3.101.069
Ostala novčana sredstva	703	705
Ukupno	3.490.816	3.678.097

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava se kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili „beoniu“ za dinarska sredstva ili je vezana za „eoniui“ ako se radi o deviznim sredstvima.

34. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Unapred plaćeni troškovi	8.785	6.199
Razgraničeni PDV	31.486	23.757
Ostala AVR	1.958	11.686
Ukupno	42.229	41.642

35. KAPITAL

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Ostali kapital	4.880	4.880
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	23.393.833	21.681.292
Gubitak	65.231	65.231
Učešće bez prava kontrole	285.728	281.930
Neralizovani dobici povodom HOV	7	1.378
Ukupno	26.780.803	25.065.835

Osnovni kapital

Osnovni kapital Matičnog društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2021. godine, akcijiški kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Matičnog društva je Messer SE&CO KGaA sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijiškog kapitala na dan 31. decembra 2021. i 2022. godine:

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer SE&CO KGaA	849.396	1.528.913	81,94
Akcijiški kapital manjinskih akcionara	187.262	337.071	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

PROMENE NA KAPITALU

OPIS	Osnovni kapital	Ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve (grupa 32)	Rev. rezerve (grupa 33)	Neraspoređeni dobitak	Gubitak	Učešće bez prava kontrole	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2021.	1.865.984	4.880	13.371	1.282.231	1.935	18.930.950	(65.231)	280.155	22.314.275
Isplaćena dividenda	-	-	-	-	-	(440.580)	-	-	(440.580)
Rezultat tekuće godine	-	-	-	-	(557)	3.214.348	-	1.775	3.215.566
Ostalo	-	-	-	-	-	(23.426)	-	-	(23.426)
Stanje na dan 31.12.2021.	1.865.984	4.880	13.371	1.282.231	1.378	21.681.292	(65.231)	281.930	25.065.835
Isplaćena dividenda	-	-	-	-	-	(606.445)	-	-	(606.445)
Rezultat tekuće godine	-	-	-	-	(1.371)	2.291.692	-	3.798	2.294.119
Ostalo	-	-	-	-	-	27.294	-	-	27.294
Stanje na dan 31.12.2022.	1.865.984	4.880	13.371	1.282.231	7	23.393.833	(65.231)	285.728	26.780.803

Učešće bez prava kontrole

Na osnovu odluke Odbora direktora i potpisanog ugovora o kupoprodaji udela od 7. avgusta 2018. godine, Matično društvo je steklo 91.24% vlasništva u društvu Messer Slovenija za iznos od EUR 25.020.541, otkupom postojećeg udela koji je bio u vlasništvu povezanog pravnog lica Messer Belgium N.V. Isplata kupoprodajne cene udela izvršena je tokom avgusta 2018. godine. Tokom novembra 2018. godine Matično društvo je unelo dodatan ulog u Messer Slovenija u formi dokapitalizacije u ukupnom iznosu od EUR 5.500.000. Sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine Matično društvo poseduje 98.47%. Tokom 2019. godine izvršena je dokapitalizacija u iznosu od EUR 5.000.000. Sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine Matično društvo poseduje 99,13% , takođe na dan 31. decembra 2022. godine Matično društvo je posedovalo 99,13%.

Kretanje na poziciji učešća bez prava kontrole je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.
Vrednost učešća bez prava kontrole u trenutku akvizicije	276.345
Rezultat iz predhodne godine koji pripada manjinskim akcionarima	5.585
Tekući rezultat koji pripada manjinskim akcionarima	3.798
Ukupno	285.728

36. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) **Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:**

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	55.725	55.500
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	47.416	63.941
Ukupno	103.141	119.441

Na dan 31. decembra 2022. godine, Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Grupe.

(b) **Promene na dugoročnim rezervisanjima za sudske sporove u toku 2022. i 2021. godine bile su sledeće:**

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. 01.2021. godine	55.500
Dodatna rezervisanja	-
Iskorišćena rezervisanja	-
Ukidanje u korist prihoda	-
Stanje na dan 31.12.2021. godine	55.500
Dodatna rezervisanja	8.225
Iskorišćena rezervisanja	-
Ukidanje u korist prihoda	8.000
Stanje na dan 31.12.2022. godine	55.725

37. DUGOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dugoročne obaveze po osnovu lizinga	13.274	15.278
Ostale dugoročne obaveze	5.866	5.879
Ukupno	19.140	21.157

Dospeće navedenih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022	2021
Period otplate do 1 godine	-	-
Period otplate od 1 do 5 godina	19.140	21.157
Period preko 5 godina	-	-
Ukupno	19.140	21.157

38. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kratkoročne finansijske obaveze prema MSFI 16- Lizing	2.247	2.589
Ukupno	2.247	2.589

39. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dobavljači matična i povezana pravna lica u inostranstvu	215.480	667.661
Dobavljači ostala povezana pravna lica u inostranstvu	294.883	374.347
Dobavljači u zemlji	481.082	535.115
Dobavljači u inostranstvu	760.514	714.234
Ukupno kratkoročne obaveze iz poslovanja	1.751.959	2.291.357

40. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
<u>Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada</u>		
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	89.183	81.027
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada	-	-
Ostale obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	1.382	1.150
<u>Druge obaveze</u>		
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	-	85.084
Obaveze za PDV	59.194	28.092
Obaveze za porez na dobitak	46.766	96.188
Obaveze za neisplaćene dividende	15.062	11.002
Ostale kratkoročne obaveze	32.653	27.073
Ukupno	244.240	329.616

41. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Unapred obračunati troškovi	133.440	138.999
Obračunati prihodi budućeg perioda	844	256
Unapred naplaćeni prihodi	314	467
Ukupno	134.598	139.722

42. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	88.560	91.821
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	17.900	15.436
Stanje na dan 31. decembar	107.694	108.491

43. ZARADA PO AKCIJI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Neto dobitak koji pripada matičnom pravnom licu	2.291.692	3.214.348
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	2.211	3.101

44. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Grupa pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Grupe i njenih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Bulgaria	91.543	77.750
Messer Hungarogaz KFT	54.201	34.197
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	51.472	85.624
Messer Croatia Plin	48.284	52.092
Messer Tehnoplina	40.873	58.968
Messer SE&CO KGaA	40.791	24.560
Messer Romania Gaz S.R.L	35.494	10.379
Messer Gas Pak	7.391	11.758
Messer Mostar Plin	4.083	7.210
Messer Medical	1.783	-
Messer Technogas Praha	1.586	-
MEC Group	822	823
Messer BV	76	4
Messer Austria	8	5
Messer Poljska	7	94
Messer Tatragas	-	4.468
Messer Medical Austria	-	705
Messer Energo Gas	-	17
Ukupno	378.414	368.654

Obaveze iz poslovanja

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE&CO KGaA	215.480	667.661
Messer Croacija	154.733	227.309
Messer Gas Pak	57.575	63.540
Messer Austria	29.510	18.078
MEC Group	17.917	9.938
Messer Tehnoplina	13.961	21.988
Messer Hungarogas	13.222	7.276
Messer Technogas Praha	2.464	-
Messer Vardar Tehnogas	1.994	18.208
Messer Polska	1.425	3.087
Messer Bulgaria	939	-
Messer Medical Austria	821	-
Messer Industriegase	322	3.047
Messer Tatragas	-	941
Messer France	-	588
Messer Schweiz AG	-	224
Messer Belgium	-	123
Ukupno	510.363	1.042.008

Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, osnovnih sredstava, zakupa

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Hungarogas	370.306	298.081
Messer Bulgaria	303.046	255.900
Messer Croatia Plin	273.898	201.565
Messer Romania	209.415	116.137
Messer Tehnoplina	205.069	183.244
Messer Vardar Tehnogas	188.816	110.018
Messer Mostar Plin	54.148	43.516
Messer SE&CO KGaA	40.479	39.010
Messer Tatragas	17.442	4.417
OOO Elme Messer K	6.084	-
Messer Medical	5.031	706
Messer Medical Austria	1.643	120
Messer Technogas Praha	1.585	-
MEC GROUP	659	823
Messer B.V	76	-
Messer Austria	52	94
Messer Polska	-	69
Ukupno	1.677.749	1.253.700

Potraživanja za date avanse za osnovna sredstva i robu

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE & Co. KGaA	152.883	129.331
Messer LLC	-	17.283
Messer Cutting Welding	2.128	-
Ukupno	155.011	146.614

45. ZARADE I OSTALA PRIMANJA KLJUČNOG RUKOVODEĆEG OSOBLJA (Odbora direktora)

Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Matičnog društva (Odbora direktora) prikazana su kako sledi:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kratkoročna primanja	17.902	16.435
Ukupno	17.902	16.435

Članovi Komisije za reviziju su i članovi Odbora direktora i navedeni iznos obuhvata njihovu ukupnu nadoknadu.

46. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 22. Zakona o računovodstvu Matično društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30. septembra 2022. godine.

Procenat usaglašenih potraživanja i obaveza na gore navedeni datum je sledeći:

U %	2022.	2021.
Potraživanja po osnovu prodaje	95,64%	96,29%
Dugoročna potraživanja	93,00%	100%
Ostala potraživanja	100%	100%
Obaveze iz poslovanja	100%	100%
Dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze	100%	100%
Ostale obaveze	100%	100%
Iznos neusaglašenih potraživanja po osnovu prodaje u HRSD	136.860	118.795
Iznos neusaglašenih dugoročnih potraživanja u HRSD	7.048	-

47. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) Sudski sporovi

Grupa je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2022. godine Grupa se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 36 na dan 31. decembra 2022. godine Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu prosteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 55.725 hiljada.

Na osnovu procene menadžmenta, i na bazi iskustva iz prethodnih godina, rukovodstvo Grupe smatra da ne postoji potreba da dodatnim ukalkulisanjem i korekcijama u finansijskim Izveštajima.

Izdana jemstva i garancije

U hiljadama RSD

Garancija izdata u korist Carinske uprave	29.000
Garancija izdata u korist Elektroprivrede Srbije	18.483
Garancija izdata u korist KBC Srbije	14.860
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	8.000
Garancija izdata u korist Beogradskog vodovoda i kanalizacija	5.088
Garancija izdata u korist KBC Bežanijska kosa	3.564
Garancija izdata u korist KBC Zemun	3.235
Garancija izdata u korist JP Putevi Srbije	1.100
Garancija izdata u korist Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica	951
Garancija izdata u korist Klinički centar Crne Gore Podgorica	915
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	897
Garancija izdata u korist SB Dr Jovan Bulajić Brezovik	499
Garancija izdata u korist OB Kotor	469
Garancija izdata u korist KC Crne Gore Podgorica	351
Garancija izdata u korist OB Berane	350
Garancija izdata u korist OB Bjelo Polje	293
Garancija izdata u korist Institut za javno zdravlje Crne Gore	188
Garancija izdata u korist SB Vaso Ćuković Risan	176
Garancija izdata u korist OB Blažo Orlandić Bar	141

Ukupno na dan 31. decembar 2022. godine **88.560**

U hiljadama RSD

Garancija izdata u korist Carinske uprave	29.000
Garancija izdata u korist Elektroprivrede Srbije	23.186
Garancija izdata u korist UKC Srbije	10.479
Garancija izdata u korist KBC Zemun	8.496
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	8.000
Garancija izdata u korist JKP BVK	3.382
Garancija izdata u korist Klinički centar Crne Gore Podgorica	3.017
Garancija izdata u korist KBC Bežanijska kosa	1.543
Garancija izdata u korist JP Putevi Srbije	1.100
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	897
Garancija izdata u korist OB Kotor	852
Garancija izdata u korist EP Crne Gore AD Nikšić	510
Garancija izdata u korist SB Dr Jovan Bulajić Brezovik	500
Garancija izdata u korist Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica	388
Garancija izdata u korist OB Blažo Orlandić Bar	353
Garancija izdata u korist SB Vaso Ćuković Risan	118
Ukupno na dan 31. decembar 2021. godine	91.821

48. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Modernizacija topioničke prerade u glavnim sistemima ZIJIN Bor

U borskoj topionici, Zijin Copper, 01.03.2023. je puštena u rad modernizovana topionička prerada u glavnim sistemima kao što su Topionica, Energana i Fabrika sumporne kiseline. Planirano da je do kraja marta fleš- peč treba da dostigne temperaturu od 1.200 stepeni i tada će biti u mogućnosti da pretapa 114 tona bakra na sat. To će dovesti do toga da i Messer Tehnogas pusti sa kašnjenjem svoje novoizgrađeno postrojenje za razlaganje vazduha ASU 3 Bor u rad.

U Beogradu, 18.04.2023. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac računovodstva

Zakonski zastupnik

Ernst Bode
Izvršni direktor

II REVIZORSKI IZVEŠTAJ SA FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA (u celini)

KPMG d.o.o. Beograd
Milutina Milankovića 1J
11070 Beograd
Srbija
+381 (0)11 20 50 500

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima Messer Tehnogas a.d., Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja Grupe Messer Tehnogas a.d., Beograd (u daljem tekstu: „Grupa”), čije matično društvo je Messer Tehnogas a.d., Beograd, koji se sastoje od:

- konsolidovanog bilansa stanja na dan 31. decembra 2022. godine;

i za period od 1. januara do 31. decembra 2022. godine:

- konsolidovanog bilansa uspeha;
- konsolidovanog izveštaja o ostalom rezultatu;
- konsolidovanog izveštaja o promenama na kapitalu;
- konsolidovanog izveštaja o tokovima gotovine;

kao i

- napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja („konsolidovani finansijski izveštaji”).

Po našem mišljenju, priloženi konsolidovani finansijski izveštaji istinito i objektivno prikazuju konsolidovani finansijski položaj Grupe na dan 31. decembra 2022. godine, kao i konsolidovane rezultate njenog poslovanja i konsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naša odgovornost u skladu sa tim standardima je detaljnije opisana u delu izveštaja Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Grupu u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) zajedno sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije konsolidovanih finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i ne izražavamo odvojeno mišljenje o tim pitanjima.

Utvdili smo sledeća ključna revizorska pitanja:

Obezvređenje potraživanja od kupaca – očekivani kreditni gubici

Na dan 31. decembra 2022. godine, knjigovodstvena vrednost potraživanja od kupaca iznosi: RSD 3.576.309 hiljada i ukupna ispravka vrednosti potraživanja od kupaca: RSD 1.724.491 hiljada; rashodi po osnovu obezvređenja potraživanja za 2022. godinu iznose: RSD 525.314 hiljada.

Računovodstvene politike i finansijska obelodanjivanja u vezi sa potraživanjima od kupaca su date u napomenama 3.3, 4.3 i 30 uz konsolidovane finansijske izveštaje.

Ključno revizorsko pitanje	Naš odgovor
<p>U skladu sa zahtevima računovodstvenih propisa važećim u Republici Srbiji u pogledu računovodstvenog obuhvatanja ispravke vrednosti potraživanja od kupaca, Grupa je usvojila model očekivanih kreditnih gubitaka.</p> <p>Kao rezultat toga, u konsolidovanim finansijskim izveštajima ispravka vrednosti za gubitke po osnovu umanjenja vrednosti potraživanja od kupaca predstavlja najbolju procenu rukovodstva očekivanih kreditnih gubitaka u vezi sa ovom izloženošću, i utvrđena je upotrebom dva pristupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Pojedinačna procena umanjenja vrednosti značajnih potraživanja od kupaca, sa praćenjem kreditnog rizika na pojedinačnoj osnovi. Za ovu kategoriju kupaca, očekivani kreditni gubici se obračunavaju na osnovu analize očekivanih novčanih priliva od svakog takvog pojedinačnog kupca; i 	<p>Naši postupci za ovu oblast, između ostalog, su uključili sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Procenjivanje u kojoj meri je izbor računovodstvenih politika odgovarajući i zasnovan na zahtevima za obračun ispravke vrednosti u skladu sa okvirom finansijskog izveštavanja i postojećom praksom u industriji; — Ocenjivanje prikladnosti pristupa Grupe politikama očekivanih kreditnih gubitaka, kao i prikladnost metoda i modela primenjenih u računovodstvenom obuhvatanju ispravke vrednosti potraživanja od kupaca, uključujući i pristup matrice ispravke vrednosti; — Testiranje dizajna i implementacije odabranih kontrola za evidentiranje i praćenje ispravki vrednosti potraživanja od kupaca, uključujući, ali ne ograničavajući se na, kontrole koje se odnose na utvrđivanje događaja neizmirenja obaveza za pojedinačno procenjene izloženosti, prikladnost segmentacije potraživanja od kupaca u homogene grupe, obračun dana kašnjenja u plaćanju i obračun ispravke vrednosti za gubitke od umanjenja vrednosti;

<p>— Grupna procena (portfolija) za pojedinačno manje stepene izloženosti koje imaju zajedničke karakteristike kreditnog rizika. Za takve izloženosti ispravka vrednosti za gubitke po osnovu umanjenja vrednosti se odmerava na praktičnoj, svrsishodnoj osnovi upotrebom matrice ispravke vrednosti zasnovane na posmatranim stopama nenaplaćenih potraživanja u prošlosti, korigovanih za procene koje su usmerene ka budućnosti.</p> <p>Odmeravanje ispravke vrednosti za gubitke od umanjenje vrednosti zahteva složena i subjektivna prosuđivanja i pretpostavke rukovodstva. Pored toga, nenaplaćena neto potraživanja od kupaca predstavljaju najznačajniju kategoriju obrtnih sredstava u konsolidovanom bilansu stanja (39%) i posle nekretnina, postrojenja i opreme, takođe, čine značajnu stavku u strukturi ukupne konsolidovane imovine (12%).</p> <p>U svetlu gore navedenih faktora, smatrali smo da je umanjenje vrednosti potraživanja povezano sa rizikom od materijalno značajnih grešaka u konsolidovanim finansijskim izveštajima. Stoga je ova oblast zahtevala veći stepen pažnje u toku revizije i kao takva je definisana kao ključno revizorsko pitanje.</p>	<p>— Ocenjivanje da li je definicija neispunjenja obaveze koju je Grupa koristila u odmeravanju očekivanih kreditnih gubitaka primenjena u skladu sa relevantnim zahtevima okvira finansijskog izveštavanja;</p> <p><i>Za ispravku vrednosti obračunatu na pojedinačnoj osnovi:</i></p> <p>— Razumevanje procesa određivanja parametara verovatnoće od neizmirenja obaveza, gubitka usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza i izloženosti u trenutku nastupanja statusa neizmirenja obaveza za pojedinačna potraživanja od kupaca;</p> <p>— Preispitivanje parametara kreditnih gubitaka koje je rukovodstvo utvrdilo na osnovu nezavisnog pregleda eksternog rejtinga, revidiranih finansijskih izveštaja, izveštaja za rukovodstvo i projekcija novčanih tokova, kao i raspoloživih informacija iz štampe u vezi sa svakim kupcem čija se potraživanja pojedinačno procenjuju;</p> <p>— Na osnovu ishoda gore navedenih procedura, nezavisno vršenje procene očekivanih kreditnih gubitaka Grupe.</p> <p><i>Za ispravku vrednosti obračunatu na grupnoj osnovi:</i></p> <p>— Ocenjivanje prikladnosti segmentacije potraživanja od kupaca zasnovane na zajedničkim karakteristikama kreditnog rizika;</p> <p>— Ocenjivanje relevantnosti i pouzdanosti podataka na bazi prethodnog iskustva korišćenih u modelu matrice ispravke vrednosti, uključujući podatke za prethodna neizmirenja od strane dužnika, kao i proveru matematičke tačnosti i interne konzistentnosti obračuna modela;</p> <p>— Na bazi uzorka, testiranje tačnosti izveštaja o starosnoj strukturi potraživanja od kupaca putem pregleda izvornih prodajnih faktura;</p> <p>— Na osnovu ishoda gore navedenih procedura, testiranje primene modela očekivanih kreditnih gubitaka (matrica ispravke) kroz nezavisno vršenje obračuna za model očekivanih kreditnih gubitaka Grupe, i praćenje priznatih iznosa kroz finansijske izveštaje.</p>
--	--

	<p><i>Ukupna ispravka vrednosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> — Analiziranje u kojoj meri obelodanjivanja Grupe u vezi sa priznatom ispravkom vrednosti potraživanja i kreditnim rizikom u konsolidovanim finansijskim izveštajima na odgovarajući način obuhvataju i opisuju relevantne kvantitativne i kvalitativne informacije koje su zahtevane primenjenim okvirom za finansijsko izveštavanje.
--	---

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2022. godine.

Naše mišljenje o konsolidovanim finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije i, osim ako nije drugačije izričito navedeno u našem izveštaju, ne izražavamo bilo koju vrstu zaključka kojim se pruža uveravanje o istim.

U vezi sa našom revizijom konsolidovanih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pregledamo ostale informacije i pri tom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i konsolidovanih finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili da li su na bilo koji drugi način, materijalno pogrešno prikazane.

U vezi sa konsolidovanim Godišnjim izveštajem o poslovanju, takođe smo u obavezi da izrazimo mišljenje, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, o tome da li je konsolidovani Godišnji izveštaj o poslovanju:

- usklađen sa konsolidovanim finansijskim izveštajima; i
- pripremljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije konsolidovanih finansijskih izveštaja, po našem mišljenju, informacije koje su date u konsolidovanom Godišnjem izveštaju o poslovanju za finansijsku godinu za koju su konsolidovani finansijski izveštaji pripremljeni po svim materijalno značajnim pitanjima, su:

- usklađene sa konsolidovanim finansijskim izveštajima; i
- pripremljene u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Dodatno, u svetlu saznanja i razumevanja o Grupi i njenom okruženju stečenih tokom naše revizije, od nas se zahteva da saopštimo ako utvrdimo materijalno značajne pogrešne navode u konsolidovanom Godišnjem izveštaju o poslovanju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo.

Odgovornost rukovodstva i lica zaduženih za upravljanje za konsolidovane finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje konsolidovanih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje rukovodstvo smatra da su relevantne za pripremu konsolidovanih finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Prilikom sastavljanja konsolidovanih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno da proceni sposobnost Grupe da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, i da obelodani, ako je to primenljivo, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i korišćene pretpostavke stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Grupu ili ima nameru da obustavi poslovanje, ili nema nijednu realnu alternativu osim to i da uradi.

Lica zadužena za upravljanje su odgovorna za nadzor procesa finansijskog izveštavanja u Grupi.

Odgovornost revizora za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Naš cilj jeste da steknemo razumni nivo uveravanja da li konsolidovani finansijski izveštaji uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, i da izdamo izveštaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razuman nivo uveravanja je visok stepen uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno značajnu grešku ako ona postoji. Greške mogu nastati zbog pronevere ili greške u radu i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da bi one, pojedinačno ili zbirno, mogle uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam u toku obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih grešaka u konsolidovanim finansijskim izveštajima, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, kreiramo i sprovodimo revizorske procedure kao odgovor na te rizike, i pribavljamo dovoljne i odgovarajuće revizorske dokaze koji pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja. Rizik da neće biti otkrivene materijalno značajne greške nastale zbog pronevere je veći od onog koji se odnosi na greške u radu, budući da pronevera može uključiti udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno prikazivanje, ili izbegavanje internih kontrola.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju sa ciljem kreiranja revizorskih procedura koje su odgovarajuće za date okolnosti, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Grupe.
- Ocenjujemo primerenost primenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o opravdanosti primene načela stalnosti poslovanja kao primenjene računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, o tome da li postoji materijalna neizvesnost u pogledu događaja ili okolnosti koji mogu značajno dovesti u pitanje sposobnost Grupe da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na relevantna obelodanjivanja u konsolidovanim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci su zasnovani na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu uticati da Grupa prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.
- Ocenjujemo opštu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidovanih finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, i da li konsolidovani finansijski izveštaji prikazuju osnovne poslovne promene i događaje na način kojim je postignuto njihovo objektivno prikazivanje;
- Prikupljamo dovoljno odgovarajućih revizorskih dokaza u vezi sa finansijskim informacijama entiteta ili poslovnih aktivnosti u okviru Grupe u cilju izražavanja mišljenja o konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe. Odgovorni smo za usmeravanje, nadzor i izvršenje revizije grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizorsko mišljenje.

Saopštavamo licima zaduženim za upravljanje, između ostalog, pitanja u vezi sa planiranim obimom i dinamikom revizije i značajnim revizorskim nalazima, uključujući i bilo koje značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali u toku naše revizije.

Dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahteva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj meri može očekivati da mogu uticati na našu nezavisnost, i gde je to primenljivo, aktivnosti preduzete u cilju eliminisanja pretnji odnosno uspostavljanja zaštita.

Od pitanja saopštenih licima zaduženim za upravljanje, utvrdili smo koja pitanja su od najvećeg značaja za reviziju konsolidovanih finansijskih izveštaja za tekući period i koja shodno tome predstavljaju ključna revizorska pitanja. Dajemo opis ovih pitanja u našem izveštaju revizora o reviziji konsolidovanih finansijskih izveštaja, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude saopšteno u našem izveštaju, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi za dobrobit javnosti od takvog saopštavanja.

KPMG d.o.o. Beograd

Vladimir Savković
Partner na projektu revizije
Licencirani ovlašćeni revizor

Beograd, 19. april 2023. godine

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ПИБ 100002942
Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIŠKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVIĆA)		
Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62		

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	A. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	B. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		19.754.976	16.817.793	
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003		52.728	42.182	
010	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005	24	52.728	42.182	
013	3. Гудвил	0006				
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007				
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009		19.426.764	16.511.827	
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010	25	2.420.489	2.215.845	
023	2. Постројења и опрема	0011	25	11.020.107	9.859.022	
024	3. Инвестиционе некретнине	0012	26	45.885	47.088	
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013	25	5.400.489	3.788.901	
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014	25	3.876	4.480	
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015	25	159.429	126.516	
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016	25	376.489	469.975	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017				
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018		275.484	263.784	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019	27	66.698	66.838	
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020				
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021				
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022				
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023		5.866	5.879	
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024				
046	7. Дугорочна финансијска улагања (картије од вредности које се вреднују по амортизованомј вредности)	0025				
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026				
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027	28	202.920	191.067	
28 (део), осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029	23	250.858	237.898	
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		9.117.710	10.991.348	
Класа 1, осим групе рачуна 14	I. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	29	743.911	735.756	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032		244.091	261.895	
11 и 12	2. Недовршена производња и готови производи	0033		153.870	167.469	
13	3. Роба	0034		300.989	277.063	
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035		27.455	17.373	
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036		17.506	11.956	
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037				
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	30	3.576.309	3.579.746	
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039		1.598.281	2.036.234	
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040		1.599.614	1.174.858	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041		1.783		
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042		376.631	368.654	
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043				
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044		186.509	306.222	
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045	31	83.455	295.549	
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046		103.054	10.673	
224	3. Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047				
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048	32	1.077.936	2.649.885	
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049				
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050				
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051		35.479	32.943	
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052				
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053				
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054				
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055				
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056		1.042.457	2.616.942	
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	33	3.490.816	3.678.097	
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	34	42.229	41.642	
	D. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		29.123.544	28.047.039	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060	42	107.694	108.491	
	ПАСИВА					
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	35	26.780.803	25.065.835	
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402		1.870.864	1.870.864	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404		13.371	13.371	
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405		1.282.231	1.282.231	
330 и потражни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОВИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406		7	1.378	
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407				
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408		23.393.833	21.681.292	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409		21.074.847	18.466.944	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410		2.318.986	3.214.348	
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411		285.728	281.930	
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412		65.231	65.231	
350	1. Губитак ранијих година	0413		65.231	65.231	
351	2. Губитак текуће године	0414				
	B. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415		122.281	140.598	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416	36	103.141	119.441	
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417		47.416	63.941	
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418				
40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419		55.725	55.500	
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420	37	19.140	21.157	
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421				
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422				
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423				
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424		13.274	15.278	
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425				
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427		5.866	5.879	
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429	23	4.396	5.017	
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430				
467	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		2.216.064	2.835.589	
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432				
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433	38	2.247	2.589	
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434				
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435				
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436		2.247	2.589	
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437				
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438				
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439				
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440				
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441		83.020	72.305	
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	39	1.751.959	2.291.357	
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443				
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444		510.363	1.042.008	
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445		481.082	535.115	
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446		760.514	714.234	
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447				
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448				
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449	40	244.240	329.616	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450		138.280	205.336	
47,48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додатну вредност и осталих јавних прихода	0451		59.194	28.092	
481	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452		46.766	96.188	
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453				
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	41	134.598	139.722	
	Ђ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА $(0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) \geq 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) \geq 0$	0455				
	Е. УКУПНА ПАСИВА $(0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)$	0456		29.123.544	28.047.039	
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457	42	107.694	108.491	

у Београду _____
 дана 18-04-2023 године _____
 Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичких извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

POSK

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ПИБ 100002942
Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVIĆA)		
Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62		

КОНСОЛИДОВАНИ БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001		16.967.579	15.208.490
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002	5	1.658.401	2.085.689
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003		841.492	890.637
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје робе на иностраном тржишту	1004		816.909	1.195.052
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005	6	14.860.729	12.702.696
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006		7.861.822	8.154.724
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007		6.998.907	4.547.972
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008	8	64.739	17.565
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009		32.234	90.032
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010			
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	7	340.063	312.508
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012		11.413	
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013		13.672.171	11.482.526
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014	9	1.489.457	1.386.707
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	10	5.946.206	4.328.984
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016	11	1.621.786	1.520.704
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017		1.224.879	1.136.690
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018		197.096	191.314
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019		199.811	192.700
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020	13	1.614.213	1.457.829
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021		6.740	2.634
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	12	1.740.344	1.606.554
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023	14	11.813	142.540
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	15	1.241.612	1.036.574

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025		3.295.408	3.725.964
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026			
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	16	57.825	56.387
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028			
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029		30.716	37.800
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030		22.071	15.346
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031		5.038	3.241
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	17	49.732	5.625
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033			
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034		3.899	1.050
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035		24.691	4.242
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036		21.142	333
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037		8.093	50.762
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038			
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039			
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040	18	525.314	85.528
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	19	84.039	94.519
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	20	95.438	33.645
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		17.109.443	15.359.396
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		14.342.655	11.607.324
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045		2.766.788	3.752.072
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046			
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047			
59-69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048	21	14.078	6.652
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		2.752.710	3.745.420

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	22	471.091	569.827
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052	22	352	
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053	22	14.223	40.530
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054			
	Ћ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055		2.295.490	3.216.123
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057		3.798	1.775
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058		2.291.692	3.214.348
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1061	43	2	3
	2. Умањена (разводњена) зарада по акцији	1062			

у Београду, _____
 дана 18-06-2023 године _____
 Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обраца Статистичког извештаја за повремена друштва, задруге и предузетничке фирме (Службени гласник РС бр. 89/2020).

Handwritten signature in blue ink.

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ЛИБ 100002942
Назив MESSER TENOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)		
Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62		

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1055)	2001		2.295.490	3.216.123
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1056)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретности, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2. Актuarsки добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
333	3. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
332	1. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
334	2. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добици	2011			
	б) губици	2012		1.371	557

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	3. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добици	2013			
	б) губици	2014			
336	4. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добици	2015			
	б) губици	2016			
337	5. Добици или губици по основу хартија од вредности које се вреднију по фер вредности кроз остали укупан резултат				
	а) добици	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020		1.371	557
	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023			
	VI. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0	2024		1.371	557
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025		2.294.119	3.215.566
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2028 + 2029) = АОП 2025 ≥ 0 или АОП 2026 > 0	2027		2.294.119	3.215.566
	1. Приписан матичном правном лицу	2028		2.290.321	3.213.791
	2. Приписан учешћима без права контроле	2029		3.798	1.775

у *Београд*, _____
 дана 18-04-2023 године
 Законски заступник _____

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца извештаја за пословна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Parlo

Полуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ПИБ 100002942
Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČКИH I MEDICINSКИH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)		
Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62		

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Позиција	ОПИС	АОП	Основни капитал (група 30 без 306 и 309)		Остали основни капитал (ри 309)		Уписани и неуплаћени капитал (група 31)		Емисиона премија и резерве (ри 306 и група 32)
			АОП	2	АОП	3	АОП	4	
1.	Стање на дан 01.01. ____ године	4001	1.865.984	4010	4.880	4019		4028	1.295.602
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4002		4011		4020		4029	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 1+2)	4003	1.865.984	4012	4.880	4021		4030	1.295.602
4.	Нето промене у ____ години	4004		4013		4022		4031	
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4005	1.865.984	4014	4.880	4023		4032	1.295.602
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4006		4015		4024		4033	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 5+6)	4007	1.865.984	4016	4.880	4025		4034	1.295.602
8.	Нето промене у ____ години	4008		4017		4026		4035	
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4009	1.865.984	4018	4.880	4027		4036	1.295.602

Позиција	ОПИС	АОП	Рез. рез. и нер. доб. и губ.	АОП	Нераспоређени добитак	АОП	Губитак (група 35)	АОП	Учешће без права контроле
			(група 33)		(група 34)		(група 35)		(група 33)
	1		6		7		8		9
1.	Стање на дан 01.01.____ године	4037	1.935	4046	18.930.950	4055	65.231	4064	280.155
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4038		4047		4056		4065	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 1+2)	4039	1.935	4048	18.930.950	4057	65.231	4066	280.155
4.	Нето промене у ____ години	4040	-557	4049	2.750.342	4058		4067	1.775
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4041	1.378	4050	21.681.292	4059	65.231	4068	281.930
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4042		4051		4060		4069	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 5+6)	4043	1.378	4052	21.681.292	4061	65.231	4070	281.930
8.	Нето промене у ____ години	4044	-1.371	4053	1.712.541	4062		4071	3.798
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4045	7	4054	23.393.833	4063	65.231	4072	285.728

Позиција	ОПИС	АОП	Укупно (одговара позицији АОП 0401) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) ≥ 0	АОП	Губитак изнад висине капитала (одговара позицији АОП 0455) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) < 0
			10		11
1.	Стање на дан 01.01. _____ године	4073	22.314.275	4082	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4074		4083	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 1+2)	4075	22.314.275	4084	
4.	Нето промене у _____ години	4076		4085	
5.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 3+4)	4077	25.065.835	4086	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4078		4087	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. _____ године (р.бр. 5+6)	4079	25.065.835	4088	
8.	Нето промене у _____ години	4080		4089	
9.	Стање на дан 31.12. _____ године (р.бр. 7+8)	4081	26.780.803	4090	

у Београду, _____

Законски заступник _____

дана 18-04-2023 године

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020)

Porčić

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ПИБ 100002942
Назив MESSER TENNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)		
Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62		

КОНСОЛИДОВАНИ ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01.2022. до 31.12.2022. Године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001	18.554.021	17.010.875
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002	16.565.022	15.441.526
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	3003	1.969.279	1.551.700
3. Примљене камате из пословних активности	3004	5.547	5.043
4. Остали приливи из редовног пословања	3005	14.173	12.606
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006	15.060.531	12.947.450
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007	9.633.291	7.819.413
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008	1.898.382	1.499.546
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009	1.584.416	1.513.510
4. Плаћене камате у земљи	3010	3.140	29
5. Плаћене камате у иностранству	3011		766
6. Порез на добитак	3012	379.058	618.410
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013	1.562.244	1.495.776
8. Остали одливи из пословних активности	3014		
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3015	3.493.490	4.063.425
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3016		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017	1.663.968	436.809
1. Продаја акција и удела	3018		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019	25.765	39.800
3. Остали финансијски пласмани	3020	1.607.204	363.325
4. Примљене камате из активности инвестирања	3021	30.999	33.684
5. Примљене дивиденде	3022		
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023	4.734.123	3.077.135
1. Куповина акција и удела	3024		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025	4.695.197	3.068.729

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
3. Остали финансијски пласмани	3026	38.926	8.406
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3027		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3028	3.070.155	2.640.326
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029		
1. Увећање основног капитала	3030		
2. Дугорочни кредити у земљи	3031		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3032		
4. Краткорочни кредити у земљи	3033		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3034		
6. Остале дугорочне обавезе	3035		
7. Остале краткорочне обавезе	3036		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	3037	607.757	440.562
1. Откуп сопствених акција и удела	3038		
2. Дугорочни кредити у земљи	3039	1.312	
3. Дугорочни кредити у иностранству	3040		
4. Краткорочни кредити у земљи	3041		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3042		
6. Остале обавезе	3043		
7. Финансијски лизинг	3044		
8. Исплаћене дивиденде	3045	606.445	440.562
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047	607.757	440.562
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3017 + 3029)	3048	20.217.989	17.447.684
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3006 + 3023 + 3037)	3049	20.402.411	16.465.147
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3049) ≥ 0	3050		982.537
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049 - 3048) ≥ 0	3051	184.422	
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	3.678.097	2.687.558
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053	10.263	9.702
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054	13.122	1.700
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	3.490.816	3.678.097

у Београду,
даном 18-04-2023 године

Законски доступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца годишњих извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

„MESSER TEHNOGAS“ AD Beograd

Napomene uz konsolidovane finansijske
izveštaje za 2022. godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD Beograd (u daljem tekstu „Matično društvo“ ili „Društvo“) akcionarsko društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Matično društvo je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer SE&CO KGaA koji sa učešćem u kapitalu od 81,93%. Messer SE & Co. KGaA je sa sedištem u Nemačkoj. Stefan Meser je stvarni vlasnik zbog činjenice da je u poziciji da indirektno vrši kontrolu.

Matično društvo se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658 (obične akcije sa pravom glasa).

Sedište Matičnog društva je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Messer Tehnogas a.d., Beograd kao kontrolno (matično) društvo i njegova zavisna društva čine grupu (u daljem tekstu: Grupa).

Grupa u svome sastavu ima zavisna preduzeća i to: Messer GTM, Kosovska Mitrovica, Messer BH Gas Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovini, jednu u Sarajevu i jednu Zenic, Bosna i Hercegovina, Messer Albagas, Tirana, Albanija i Messer Slovenija Ruše, Republika Slovenija.

Sedišta zavisnih preduzeća članica Grupe, su sledeća:

Zavisna preduzeća	Adresa
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	Sitnica, K. Mitrovica
Messer BH Gas, Petrovo	Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, BIH
Messer Albagaz, Tirana	Autostrada Tiranë-Durrës KM 4,5
Messer Slovenija, Ruše	Jugova 20, Ruše

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine bio je sledeći:

Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Messer Tehnogas, Beograd	339	344
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	5	5
Messer BH Gas, Petrovo	24	25
Messer Albagaz, Tirana	22	22
Messer Slovenija, Ruše	92	97
Ukupno	482	493

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Grupa vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu Republike Srbije (Službeni glasnik RS broj 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, privredna društva sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Grupa je, kao veliko pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi MRS i MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, u obliku u kojem su izdati, i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-4351/2020-16 od 10. septembra 2020. godine (Službeni glasnik RS br. 123/2020 u 125/2020). Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2021. godine.

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe prezentovani su u formi predviđenoj Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja i sadržini i formi obrasca statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike („Službeni glasnik RS“ broj 89/2020). Ovim Pravilnikom propisana je forma i sadržina obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija koja su u njima navedena. Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja kao i sadržina pozicija koje su u njima sadržani nije u potpunosti u svim materijalno značajnim aspektima usaglašena sa zahtevima MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI, kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Priloženi konsolidovani finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje su navedene u daljem tekstu.

Ovi konsolidovani finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog direktora 18.04.2023.

2.2. Pravila procenjivanja

Konsolidovani finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti. Istorijska vrednost se generalno zasniva na fer vrednosti naknade koja je data u zamenu za dobra ili usluge u momentu kada je transakcija nastala.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Konsolidovani finansijski izveštaji Grupe su iskazani u hiljadama dinara (RSD), koji je funkcionalna valuta matičnog društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima zaokruženi u hiljadama.

2.4. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Konsolidovani finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja koje podrazumeva da će Grupa nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

2.5. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u konsolidovanim finansijskim izveštajima Grupe, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.5. i 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja i obezvređenje istih;
- Napomena 3.3 – Obezvređenje finansijskih sredstava;
- Napomena 3.11 – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova;

2.6. Objavljivanje standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu ili nisu u primeni

2.6.1 Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja Komiteta za tumačenje međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, ali isti nisu prevedeni i zvanično usvojeni u Republici Srbiji:

- Izmene i dopune referisanja na konceptualni okvir u MSFI standardima (izdato u martu 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ – definicija materijalnosti (izdato u oktobru 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene i dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ – definicija poslovanja (biznisa) izdato u oktobru 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Revidirani okvir za finansijsko izveštavanje – izmene i dopune objavljene u martu 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Reforma referentne kamatne stope (faza 1) – izmene MSFI 7, MSFI 9 i MRS 39, (izmene objavljene u septembru 2019. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene i dopune MSFI 16 „Lizing“ – pogodnosti odobrene zakupcima usled Kovid-19 pandemije (izmene objavljene u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine);
- Reforma referentne kamatne stope (faza 2) – izmene MSFI 4, MSFI 9, MSFI 7, MSFI 16 i MRS 39, (izmene objavljene u avgustu 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine);
- Izmene MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - ažuriranje referisanja na konceptualni okvir (izdate u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmene i dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – prilivi od prodaje pre nameravane upotrebe sredstava u izgradnji (izdate u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmene i dopune MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva“ – štetni ugovori, troškovi ispunjenja ugovora (izdate u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Godišnja unapređenja MSFI (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16, MRS 41) nastala kao rezultat projekta ciklusa poboljšanja standarda za period od 2018. do 2020. godine izdata u maju 2020. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);

2.6.2 Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih konsolidovanih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MSFI 17 „Ugovori za osiguranje “ – revidiran i izdat tokom 2017. godine kao kompletan standard (inicijalno, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine – izmenama i dopunama od 25. juna 2020. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je doneo odluku da odloži primenu ovog standarda za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine), uključujući izmene i dopune za početnu primenu MSFI 17 i povezana izmene i dopune MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ za prezentaciju uporednih podataka ;
- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – inicijativa za promenu obelodanjivanja računovodstvenih politika uključujući i izmene MSFI Tumačenja u praksi 2 „Procena materijalnosti“ (izdate u februaru 2021. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmene i dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke entitete “ – Prodaja ili prenos sredstava bez naknade između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog entiteta (izmene donete u septembru 2014. godine, početak primene odložen je na neodređeno vreme);
- Izmene i dopune MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ – definicija računovodstvene procene, izmene donete u februaru 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmene i dopune MRS 12 „Porezi iz dobitka“ – odloženi porezi u vezi sa imovinom i obavezama koje proističu iz pojedinačne transakcije, izmene donete u maju 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – klasifikacija obaveza na dugoročne i kratkoročne obaveze koje imaju posebne uslove (“covenants”) po ugovorima o kreditu (izdate u januaru 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine);
- Izmene i dopune MSFI 16 „Lizing“ - procenjivanje obaveza za lizing u transakcijama prodaje i povratnog lizinga (izdate u septembru 2022. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine);

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike, date u nastavku, Grupa konzistentno primenjuje u svim periodima prezentovanim u ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju konsolidovane finansijske izveštaje Grupe.

Grupa

Grupu čine Matično društvo i zavisna lice gde je Matično društvo 100% vlasnik:

- Messer GTM Kosovska Mitrovica;
- Messer BH Gas, Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovini, jednu u Sarajevu i jednu u Zenici;
- Messer Albagaz, Tirana, Albanija;

kao i društva čiji je Matično društvo vlasnik sa 99,13%

- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija.

Zavisna pravna lica

Zavisno pravno lice je pravno lice pod kontrolom Matičnog preduzeća. Kontrola postoji kada Matično preduzeće ima sposobnost uticaja na finansijske i poslovne politike zavisnog pravnog lica u cilju ostvarivanja koristi od njegove delatnosti. Prilikom procene kontrole, potencijalna prava glasa koja trenutno postoje se uzimaju u obzir. Finansijski izveštaji zavisnog pravnog lica su uključeni u konsolidovane finansijske izveštaje od dana uspostavljanja kontrole do dana prestanka kontrole. Finansijski izveštaji su sačinjeni na osnovu jedinstvenih računovodstvenih politika za slične transakcije i za druge događaje pod jednakim okolnostima.

Zajednička ulaganja

Zajednička ulaganja su oni entiteti nad čijim aktivnostima Grupa vrši zajedničku kontrolu uspostavljenu ugovorom i kod kojih odlučuje konsenzusom o njihovoj poslovnoj i finansijskoj politici. Grupa zajednička ulaganja vrednuje metodom udela. Grupa nema zajedničko ulaganje u periodima prezentiranim u ovim konsolidovanim finansijskim izveštajima.

Isključivanje internih odnosa pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja

Interni odnosi, kao i nerealizovani prihodi i rashodi nastali po osnovu transakcija unutar Grupe, isključuju se pri sastavljanju konsolidovanih finansijskih izveštaja. Nerealizovani gubici isključeni su na isti način kao i nerealizovani dobitci, ali samo do iznosa do kog nema dokaza o obezvređenju.

Poslovne kombinacije sa entitetima pod zajedničkom kontrolom (entiteti unutar Messer grupe)

Poslovna kombinacija u kojoj učestvuju entiteti ili poslovanja pod zajedničkom kontrolom je poslovna kombinacija u kojoj sve entitete ili poslovanja koji se kombinuju, u krajnjoj instanci kontroliše ista strana ili strane pre i posle poslovne kombinacije i ta kontrola nije prolazna. U poslovnim kombinacijama sa entitetima pod zajedničkom kontrolom u kojima se Matično preduzeće javlja u ulozi sticaoca, Grupa primenjuje računovodstvenu politiku knjigovodstvene vrednosti za uključivanje imovine i obaveza stečenog zavisnog društva u konsolidovane finansijske izveštaje Grupe. Razlika između iznosa plaćenog za sticanje učešća i knjigovodstvene vrednosti prepoznatljive imovine i obaveza entiteta u kome je učešće stečeno, iskazuje su okviru konsolidovanog kapitala Grupe na teret ili u korist neraspoređenog dobitka. Usvojena računovodstvena politika konzistentno se primenjuje u izveštajnim periodima Grupe.

3.2. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Grupe, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih koje su uključene u konsolidaciju u odnosu na RSD:

Valuta	Prosečni 2022.	31.12.2022.	Prosečni 2021.	31.12.2021.
EUR	117,4641	117,3224	117,5736	117,5821
USD	-	110,1515	99,3936	103,9262
GBP	-	132,7026	136,6976	140,2626
CHF	-	119,2543	108,6974	113,6388
CNY	-	15,8441	-	16,3037
BAM	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
ALL	118,9800	114,2550	122,47	120,76

3.3. Finansijski instrumenti

Klasifikacija

U skladu sa MSFI 9 Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: ona koja se naknadno odmeravaju prema fer vrednosti (bilo kroz ostali ukupni rezultat ili kroz bilans uspeha) i ona koja se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti. Klasifikacija se vrši na osnovu:

- a) poslovnog modela Grupe za upravljanje finansijskim sredstvima i
- b) karakteristika ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po amortizovanoj vrednosti ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj je držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih tokova gotovine, i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplata glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se postiže naplatom ugovornih tokova gotovine i prodajom finansijskih sredstava i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplate glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha osim ukoliko se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Dodatno, prilikom početnog priznavanja, Grupa može neopozivo da naznači finansijsko sredstvo koje inače zadovoljava zahteve da se odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, po fer vrednosti kroz bilans uspeha ako se na taj način eliminiše ili značajno smanjuje računovodstvena neusaglašenost koja bi inače nastala.

Reklasifikacija finansijskih instrumenata se vrši samo onda kada dođe do promene poslovnog modela za upravljanje portfoliom u celini. Reklasifikacija ima prospektivni efekat i vrši se od početka prvog izveštajnog perioda nakon promene poslovnog modela.

Grupa nije menjalo svoj poslovni model ni u tekućem ni u uporednom periodu, te nisu vršene nikakve reklasifikacije.

Procena poslovnog modela

Poslovni model se procenjuje sa ciljem utvrđivanja da li se sredstvo sa isključivim plaćanjem glavnice i kamate klasifikuje po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Poslovnim modelom se utvrđuje da li novčani tokovi nastaju iz prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prodaje finansijskog sredstva ili oba.

Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se prebijaju tako da se neto iznos iskazuje u bilansu stanja ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prebijanje priznatih iznosa i kada postoji namera za izmirenje na neto osnovi ili istovremene realizacije sredstva i izmirenja obaveze.

Pri početnom priznavanju, Grupa odmerava finansijsko sredstvo prema njegovoj fer vrednosti koja je, u slučaju finansijskih sredstava koja se ne odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uvećana za transakcione troškove koji se direktno pripisuju sticanju finansijskih sredstava. Transakcioni troškovi finansijskih sredstava koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha prikazuju se kao rashodi perioda u bilansu uspeha.

Nakon početnog priznavanja, rezervisanja za očekivane kreditne gubitke priznaje se za finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti i ulaganja u dužničke instrumente koji se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, uzrokujući neposredni gubitak.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju novčana sredstva u blagajni, depozite kod banaka po viđenju, i ostala kratkoročno visoko likvidna ulaganja sa dospećem do tri meseca i manje.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti u skladu sa zahtevima MSFI 9 se svrstavaju u kategoriju finansijskih sredstava koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti iz razloga što se drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, pri čemu ti novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamate i nisu iskazani prema fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja koja nemaju značajnu komponentu finansiranja početno se priznaju prema transakcionoj vrednosti i naknadno se iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenje za očekivane kreditne gubitke. Transakciona vrednost predstavlja iznos koji će se dobiti za dobra koja su isporučena i usluge koje su pružene kupcu (fakturna vrednost).

Potraživanja od kupaca predstavljaju iznose koje kupci duguju za prodane proizvode i robu ili pružene usluge u redovnom toku poslovanja. Ukoliko se naplata očekuje u roku od godinu dana ili kraće (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže), klasifikuje se kao tekuća sredstva. U suprotnom, klasifikuju se kao stalna sredstva, tj. dugoročna potraživanja.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

Obaveze prema dobavljačima nastaju kada druga ugovorna strana izvrši svoje obaveze prema ugovoru, i početno se priznaju prema fer vrednosti, dok se naknadno iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Obaveze prema dobavljačima predstavljaju obaveze plaćene za robu ili usluge koje se nabavljaju od dobavljača u redovnom toku poslovanja. Ove obaveze se klasifikuju kao tekuće obaveze, ukoliko plaćanje dospeva u roku od godinu dana ili manje (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže). U suprotnom, klasifikuju se kao dugoročne obaveze.

Otpis

Otpis finansijskih sredstava se vrši, u celosti ili delimično, kada Grupa iskoristi sve mogućnosti naplate i zaključi da ne postoje razumna očekivanja da je naplatu moguće izvršiti tj. kada Grupa nema opravdanih očekivanja da će povratiti finansijsko sredstvo u celosti ili njegov deo. Otpis predstavlja događaj prestanka priznavanja.

Grupa može otpisati finansijska sredstva koja su i dalje u procesu prinudne naplate, tamo gde pokuša da naplati sredstva koja potražuje, a gde ne postoji razumna očekivanja da će naplata biti izvršena.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava se priznaje na dan transakcije, odnosno na dan kada se Grupa obaveže da izvrši kupovinu ili prodaju sredstva.

Prestanka priznavanja finansijskih sredstava se vrši po isteku prava na novčane tokove od finansijskih sredstava, ili po prenosu istih, pri čemu Grupa prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva. Takođe, finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje kada se dogode naknadne izmene ugovornih uslova finansijskog sredstva koje imaju za posledicu značajnu izmenu novčanih tokova od finansijskog sredstva.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada se obaveza utvrđena ugovorom izmiri, otkaže ili istekne njeno važenje.

Modifikacija

Kada se ugovorni tokovi gotovine finansijskog sredstva ponovo dogovaraju ili se na drugi način modifikuju, a ponovo dogovaranje ili modifikovanje nemaju za rezultat prestanak priznavanja tog finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9, Grupa procenjuje da li je izmena ugovorenih novčanih tokova značajna, imajući u vidu sledeće faktore: značajnu promenu kamatne stope ili poboljšanje uslova kredita, koji u znatnoj meri utiču na kreditni rizik povezan sa imovinom, ili pak značajan produžetak roka vraćanja zajma kada zajmoprimac nema finansijskih poteškoća.

Ukoliko se izmenjeni uslovi značajno razlikuju, prava na novčane tokove od prvobitnih sredstva ističu, i Grupa prestaje sa priznavanjem prvobitnih finansijskih sredstava i vrši priznavanje novog sredstva prema njegovoj fer vrednosti.

Bilo koja razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava čije je priznavanje prestalo i fer vrednosti novog značajnog izmenjenog sredstva se priznaje u bilansu uspeha, osim ukoliko se suština razlike odnosi na kapitalne transakcije sa vlasnicima.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Grupa unapred procenjuje očekivane kreditne gubitke (ECL) po finansijskim sredstvima merenim po amortizovanoj vrednosti i fer vrednosti kroz ostali rezultat i priznaje neto gubitke po osnovu obezvređenja na svaki datum izveštavanja.

Merenje ECL odražava:

- nepristrasan i iznos ponderisan verovatnoćom koji se utvrđuje vrednovanjem niza mogućih ishoda,
- vremensku vrednost novca i
- razumne i raspoložive informacije koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora na datum izveštavanja o prethodnim događajima, trenutnim uslovima i prognozama budućih ekonomskih uslova.

Finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti i ugovorna sredstva se prikazuju u bilansu stanja umanjeni za očekivani kreditni gubitak. Za finansijska sredstva koja se mere po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat očekivani kreditni gubitak se priznaje u bilansu uspeha, a ostale promene vrednosti se priznaju u ostalom ukupnom rezultatu.

Pojednostavljeni pristup obezvređenja potraživanja

Grupa primenjuje pojednostavljeni pristup za potraživanja od kupaca, ugovorna sredstva i potraživanja po osnovu zakupa i meri rezervisanja za gubitke u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom celokupnog životnog veka.

Obezvređenje potraživanja kod ključnih kupaca se vrši na osnovu individualne procene očekivanih kreditnih gubitaka procenjenih na bazi kreditnog rejtinga matičnih kompanija navedenih društava uz dodatna prilagođavanja kako bi se uzele u obzir specifičnosti tržišta, buduća očekivanja i položaj entiteta u okviru Grupe.

Preostali kupci su podeljeni u dve kategorije kod kojih se obezvređenje vrši korišćenjem matrice rezervisanja. Prvu kategoriju čine zdravstvene i državne ustanove koje imaju duži ciklus naplate potraživanja i kod kojih je iz tog razloga nastanak događaj neizvršenja obaveza definisan kao 120 dana od dospelosti potraživanja. Drugu kategoriju čine ostala pravna lica dominantno iz privatnog sektora kod kojih je u skladu sa zahtevima MSFI 9 nastanak događaja neizvršenja obaveze definisan kao 90 dana od dospelosti potraživanja.

Grupa koristi matricu rezervisanja prilikom izračunavanja očekivanih kreditnih gubitaka po osnovu potraživanja od kupaca iz navedenih kategorija.

Grupa koristi istorijske kreditne gubitke (korigovane na osnovu tekućih podataka koji se mogu uočiti kako bi prikazalo efekte tekućih uslova i predviđanja budućih uslova) za potraživanja od kupaca kako bi procenila 12- mesečne očekivane kreditne gubitke ili očekivane kreditne gubitke tokom celokupnog životnog veka finansijskih sredstava, shodno tome šta je primenljivo.

Knjigovodstvena vrednost sredstva se umanjuje korišćenjem računa ispravke vrednosti, a visina gubitka se priznaje u Bilansu uspeha.

Gubici po osnovu obezvređenja se ukidaju kroz Bilans uspeha ukoliko se iznos gubitaka po osnovu obezvređenja smanji, a takvo smanjenje se može pripisati događaju koji je nastao nakon priznavanje obezvređenja.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Grupe odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Grupa vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.4. Učešće u kapitalu drugih pravnih lica

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica se odnose na ulaganja u pravna lica gde Grupa nema ostvarenu kontrolu vlasništva niti vrši značajan uticaj na poslovanje tih pravnih lica, odnosno koja ne predstavljaju zavisna pravna lica ili pridružena pravna lica. Ovakvim ulaganjima smatraju se sva ulaganja gde Grupa ima učešće bez prava kontrole do visine od 20% vlasništva u kapitalu.

Grupa naknadno odmerava sva učešća u kapitalu drugih pravnih lica po fer vrednosti. Ukoliko za navedena učešća postoji organizovano aktivno tržište kapitala na kojem se vrši trgovanje takvim vlasničkim instrumentima, fer vrednost utvrđuje se u visini kotirane tržišne cene na datum izveštavanja. Efekti promene fer vrednosti učešća u kapitalu drugih pravnih lica prilikom naknadnog vrednovanja priznaju se kroz bilans uspeha osim, ukoliko se prilikom inicijalnog priznavanja, Grupa nije odlučilo da fer vrednost dobitaka ili gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente (instrumente kapitala) prikaže u ostalom rezultatu.

Vlasnički po fer vrednosti kroz ostali rezultat se priznaju inicijalno po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju. Efekti promene fer vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat prilikom naknadnog vrednovanja priznaju se u okviru ostalog rezultata i naknadno se ne reklasifikuju u bilans uspeha.

Vlasnički instrumenti koji nemaju kotiranu vrednost na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može utvrditi drugim alternativnim metodama, u izuzetnim slučajevima, vrednuju se u visini nabavne vrednosti po umanjenju za eventualno obezvređenje, ukoliko je utvrđeno da obezvređenje postoji na datum izveštavanja. U ovakvim slučajevima nabavna vrednost se tretira kao odgovarajuća aproksimacija fer vrednosti, bilo da se fer vrednost ne može utvrditi drugim alternativnim metodama, ili postoji široki raspon mogućih fer vrednosti unutar koga postojeća nabavna vrednost predstavlja najbolju procenu (aproksimaciju) fer vrednosti.

3.5. Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Ostala nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od pet, godina, uz korišćenje amortizacione stope od 20%, softveri se amortizuju putem proporcionalne metode u roku od tri godine, uz korišćenje amortizacione stope 33,33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Grupu i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Grupe analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Grupe. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2022.	Procenjeni vek trajanja u godinama	2021.	Procenjeni vek trajanja u godinama
	%		%	
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterska oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i alati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7. Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se sastoji od delova koji se daju u zakup i delova koji se koriste za sopstveno obavljanje delatnosti ili za administrativne svrhe, odvojeno se priznaju ukoliko se takvi delovi mogu zasebno prodati ili dati u zakup kao finansijski lizing. Ukoliko se takvi delovi ne mogu odvojeno prodati, takvo sredstvo se može klasifikovati kao investiciona nekretnina samo u slučaju da se beznačajan deo odnosi na deo koji se koristi za obavljanje sopstvene delatnosti ili za administrativne svrhe.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Naknadno merenje investicionih nekretnina vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualno obezvređenje.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine biti veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.8. Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto prodajnoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža. Neto prodajna vrednost je cena po kojoj zalihe mogu biti prodate u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cene za troškove prodaje.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju. Ispravka vrednosti - obezvređenje zaliha vrši se za materijal i rezervne delove koji su bez promena duže od 1 godine.

3.9. Lizing

Grupa kao korisnik lizinga

Grupa na početku ugovora vrši procenu da li je u pitanju ugovor o lizingu ili sadrži lizing. Ugovor o lizingu ili ugovor koji sadrži lizing postoji ako ugovor prenosi pravo na kontrolu upotrebe prepoznatljive imovine tokom određenog vremenskog perioda u zamenu za naknadu. U cilju utvrđivanja da li ugovor sadrži pravo upravljanja i kontrole nad prepoznatljivom imovinom Grupa se rukovodi definicijama koje su date u MSFI 16. Na dan početka trajanja lizinga vrši se priznavanje sredstva kao prava korišćenja koje se sastoji od prava korišćenja odnosno sredstva, i obaveze po osnovu lizinga, koja se sastoji od obaveze za plaćanje lizinga.

Grupa određuje rok zakupa kao period tokom koga zakup ne može biti raskinut, uključujući:

- a) period za koji se primenjuje opcija za produženje zakupa, ako je opravdano izvesno da će zakupac iskoristiti tu opciju, i
- b) period za koji se primenjuje opcija za raskid zakupa, ako je dovoljno izvesno da zakupac neće iskoristiti tu opciju.

Imovina sa pravom korišćenja

Grupa prepoznaje imovinu sa pravom korišćenja na dan početka zakupa (tj. datum kada je određena imovina dostupna za upotrebu). Imovina sa pravom korišćenja vrednuje se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja i prilagođava se za svako ponovno merenje obaveza iz zakupa. Nabavna vrednost imovine sa pravom korišćenja uključuje iznos priznatih obaveza zakupa, početno nastalih direktnih troškova i plaćanja zakupa izvršena na ili pre početnog datuma zakupa, umanjениh za primljene podsticaje za zakup. U nabavnu vrednost takođe se uključuju i troškovi demontaže i uklanjanje imovine uzete na lizing kao i troškovi dovođenja takve imovine u njeno prvobitno stanje.

Imovina sa pravom korišćenja amortizuje se proporcionalno, tokom kraćeg roka trajanja zakupa ili procenjenog korisnog veka imovine.

Obaveze za lizing

Na dan početka lizinga, Grupa priznaje obaveze za lizing po sadašnjoj vrednosti budućih plaćanja po osnovu lizinga sa stanjem na dan početka lizinga, korišćenjem implicitne diskontne stope koja je sadržana u lizingu ili po inkrementalnoj stopi zaduživanja Grupe ukoliko implicitnu diskontnu stopu sadržanu u lizingu nije moguće utvrditi na prihvatljivo dostupan način. Utvrđivanje inkrementalne kamatne stope vrši se kombinovanjem podataka iz različitih eksternih izvora finansiranja prilagođenih za konkretne uslove i period trajanja lizinga i vrste imovine koja se uzima u lizing.

Plaćanja lizinga uključuju fiksna plaćanja umanjena za sva primanja podsticaja za lizing, promenljiva plaćanja lizinga koje zavise od indeksa ili stope, i iznosi za koje se očekuje da će biti plaćeni kao garancija za preostalu vrednost.

Nakon početnog priznavanja obaveze za lizing se amortizuju metodom efektivne kamatne stope. Pored toga, knjigovodstvena vrednost obaveza za lizing se ponovo meri ako postoji izmena, promena roka trajanja lizinga, promena plaćanja lizinga (npr. promene u budućim plaćanjima koje su posledica promene indeksa ili stope korišćene za utvrđivanje takvih plaćanja lizinga) ili promena u proceni opcije za kupovinu tog osnovnog sredstva. Efekti ponovnog merenja obaveza za lizing uključuju se i u vrednost priznate imovine sa pravom korišćenja, ili se priznaju u bilansu uspeha u slučaju da je imovina sa pravom korišćenja u celosti amortizovana i svedena na nulu.

Kratkoročni lizing i lizing male vrednosti

Grupa je usvojilo politiku da ne priznaje sredstva sa pravom korišćenja i obaveze za lizing za lizinge male vrednosti i kratkoročne lizinge. Grupa postavlja prag od 5.000 evra ili manje i istovremeno analizira prirodu sredstva kako bi procenila da li sredstvo lizinga ispunjava uslove za izuzeće po osnovu imovine male vrednosti. Imovina male vrednosti je imovine u vrednosti od 5.000 evra ili manje u dinarskoj protivvrednosti i, uglavnom, se odnosi boce za gas ('cylinders'). Kratkoročni lizing je definisan kao lizing koji na datum početka ima period lizinga od 12 meseci ili kraće i ne uključuje opciju kupovine sredstva lizinga. Izbor načina računovodstvenog obuhvatanja kratkoročnih lizinga vrši se prema klasi imovine na koju se odnosi pravo korišćenja. Grupa priznaje lizing plaćanja u vezi sa ovim ugovorima o lizingu kao trošak proporcionalno tokom perioda lizinga.

Grupa kao davaoc lizinga

Na početku lizinga ili prilikom modifikacije ugovora koji sadrži komponentu lizinga, Grupa raspoređuje naknadu predviđenu ugovorom na sve komponente lizinga na osnovu njihovih relativnih samostalnih cena iz ugovora.

Kada Grupa postupa u svojstvu davaoca lizinga, na početku lizinga utvrđuje da li je svaki lizing finansijski ili operativni.

Da bi klasifikovao svaki lizing, Grupa pravi opštu procenu da li lizing prenosi suštinski sve rizike i koristi povezane sa vlasništvom nad sredstvom lizinga. Ako je to slučaj, lizing je finansijski lizing; ako ne, onda je to operativni lizing. Kao deo ove procene, Grupa uzima u obzir određene indikatore, kao što je da li lizing obuhvata glavni deo ekonomskog veka sredstva.

Kada je Grupa posrednik u svojstvu davaoca lizinga, svoje učešće u osnovnom lizingu i podzakupu obračunava odvojeno. Procenjuje klasifikaciju lizinga u odnosu na sredstvo sa pravom korišćenja koje proizilazi iz osnovnog lizinga, a ne u odnosu na sredstvo koje je predmet lizinga. Ako je osnovni lizing kratkoročni lizing na koji Grupa primenjuje gore opisano izuzeće, tada podzakup klasifikuje kao operativni lizing.

Ako aranžman sadrži komponente lizinga i komponenti koje nisu deo lizinga, tada Grupa primenjuje MSFI 15 kako bi raspodelilo naknadu iz ugovora.

Grupa primenjuje zahteve za prestanak priznavanja i umanjenje vrednosti iz MSFI 9 na neto ulaganje u lizing. Grupa nadalje redovno preispituje procenjene negarantovane rezidualne vrednosti korišćene kod izračunavanja bruto investiranja u lizing.

Grupa proporcionalnom metodom priznaje kao prihod plaćanja za lizing primljena po osnovu operativnog lizinga tokom perioda lizinga i to u okviru „ostalih prihoda“.

3.10. Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji i zemljama u kojima posluju zavisna društva članice Grupe, Grupa je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Grupa ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini najmanje 2 prosečne mesečne bruto zarade isplaćene u Republici Srbiji a prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

Pored toga, Grupa, na osnovu kolektivnog ugovora, doneti odluku o isplati jubilarnih nagrada.

Grupa nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2022. godine.

Kratkoročna, plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Grupe, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2022. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Grupa nije izvršila ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.11. Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Grupa ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se na osnovu procene ishoda sporova od strane rukovodstva Preduzeća u visini procenjenih izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire

3.12. Kapital

Kapital Grupe obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisionu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Grupe, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.13. Prihodi od Ugovora sa kupcima

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada Grupa ispuni obavezu izvršenja po ugovoru sa kupcem prenosom dobara i usluga, odnosno kada kupac stekne kontrolu nad obećanim dobrima i uslugama.

Kod većine ugovora, kontrola nad proizvodima, robom ili uslugama prelazi na kupca u određenom trenutku u vremenu i naknada postaje bezuslovna.

Prihod se priznaje u iznosu cene transakcije. Cena transakcije predstavlja iznos naknade, za koju Grupa očekuje da ima pravo u zamenu za prenos kontrole nad ugovorenom robom ili uslugama na kupca, isključujući iznose koji su naplaćeni u ime trećih lica.

Grupa razmatra da li postoje druga obećanja u ugovoru koja predstavlja posebne obaveze izvršenja na koje deo transakcione cene treba da se raspodeli. Prilikom utvrđivanja transakcione cene Grupa uzima u obzir efekte varijabilne naknade, postojanje značajnih komponenti finansiranja, nemonetarnu naknadu, kao i naknadu koja se plaća kupcu (ako postoji).

Varijabilna naknada

Ako naknada iz Ugovora uključuje varijabilni iznos, Grupa procenjuje iznos naknade na koju će imati pravo u zamenu za prenos dobara na kupca. Varijabilna naknada se procenjuje prilikom zaključivanja ugovora i ograničava se sve dok ne postane veoma verovatno da neće doći do značajnog storniranja u iznosu priznatog kumulativnog prihoda, kada je neizvesnost povezana sa varijabilnom naknadom naknadno rešena.

Troškovi pribavljanja ugovora

Grupa je izabrala da iskoristi praktična olakšanja za troškove ugovaranja nastale u vezi sa ugovorima koji imaju period amortizacije kraći od jedne godine. Ti troškovi se rashoduju po njihovom nastanku.

Popusti

Grupa odobrava popuste i rabate kupcima, kako iskazane na fakturi tako i naknadno odobrene. Popusti se tretiraju kao varijabilna naknada i pojedinačno se procenjuju prilikom zaključivanja ugovora i ponovo se procenjuje na datum prometa. Popusti se obračunavaju na kraju svakog izveštajnog perioda.

3.14. Finansijski i ostali prihodi

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostale finansijske prihode, ostvarene iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose. Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope.

Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Grupe.

3.15. Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Grupe.

3.16. Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% (Republika Slovenija 19%, Bosna i Hercegovina 10%, Albanija 15%) na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisuje poreske stope od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17. Zarada po akciji

Grupa izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoćima običnih akcija Grupe, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18. Segmentno poslovanje

Segment poslovanja je komponenta Grupe:

- a) Koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima može da ostvaruje prihode ili pravi rashode.
- b) Čije poslovne rezultate redovno pregleda glavni organ upravljanja Društva da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i da bi ocenio njegove performanse.
- c) Za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije.

Poslovanja društva prati se po sledećim segmentima:

- Tehnički i medicinski gasovi
- Specijalni gasovi
- Hardware

Svi ostali segmenti poslovanja svrstali u kategoriju ostali segmenti. Svi prihodi po segmentima su eksternog karaktera i ne postoji prodaja između segmenata. Samim tim, ne postoje ni eliminacije među prikazanim segmentima.

Grupa koristi poslovni dobitak kao pokazatelj operativnih performansi prikazanih segmenata, s obzirom da rukovodstvu Društva smatra da je poslovni dobitak, kao razlika između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda, najpogodniji pokazatelj za praćenje uspešnosti poslovanja segmenata, i da je to istovremeno najbolji pokazatelj za poređenje performansi Društva u odnosu na druge entite koji posluju u istoj industriji.

Rezultati po izabranim segmentima poslovanja za 2022. godinu dati su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Tehnički i med. gasovi	Specijalni gasovi	"Hardware"	Ostali segmenti	Ukupno
Prihodi od prodaje	14.394.137	1.585.716	832.236		16.812.089
Nealocirani (neutralni) prihodi	-	-	-	111.843	111.843
Ukupno segmentni prihodi	14.394.137	1.585.716	832.236	111.843	16.923.932
Troškovi proizvodnje	7.955.549	940.483	616.122		9.512.154
Troškovi ambalaže/pakovanja	642.579	24.052	7.361		673.992
Troškovi distribucije	1.217.858	89.677	12.382		1.319.917
Troškovi prodaje	663.475	90.549	118.884		872.908
Troškovi administracije i uprave	614.015	62.914	30.142		707.071
Licence Fee	257.058	19.171	8.058		284.287
Management Fee	207.983	16.693	6.050		230.726
	11.558.517	1.243.539	798.999		13.601.055
Nealocirani (neutralni) troškovi	-	-	-	64.376	64.376
Ukupno operativni troškovi	11.558.517	1.243.539	798.999	64.376	13.665.431
Poslovni dobitak	2.835.620	342.177	33.237	47.467	3.258.501

Rezultati po izabranim segmentima poslovanja za 2021. godinu dati su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Tehnički i med. gasovi	Specijalni gasovi	"Hardware"	Ostali segmenti	Ukupno
Prihodi od prodaje	12.936.677	1.254.089	774.303		14.965.069
Nealocirani (neutralni) prihodi	-	-	-	153.389	153.389
Ukupno segmentni prihodi	12.936.677	1.254.089	774.303	153.389	15.118.458
Troškovi proizvodnje	6.437.332	627.663	565.228		7.630.223
Troškovi ambalaže/pakovanja	631.730	331	180		632.241
Troškovi distribucije	1.195.520	49.916	299		1.245.735
Troškovi prodaje	560.373	77.090	107.283		744.746
Troškovi administracije i uprave	510.721	45.435	29.167		585.323
Licence Fee	249.270	19.784	9.105		278.159
Management Fee	188.446	11.410	3.571		203.427
	9.773.392	831.629	714.833		11.319.854
Nealocirani (neutralni) troškovi	-	-	-	160.038	160.038
Ukupno operativni troškovi	9.773.392	831.629	714.833	160.038	11.479.892
Poslovni dobitak	3.163.285	422.460	59.470	(6.649)	3.638.566

a) Usaglašavanje informacija o segmentima poslovanja sa iznosima u finansijskim iznosima

Usaglašavanje poslovnog dobitka po segmentima sa ukupnim poslovnim dobitkom Grupe, dat je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Poslovni dobitak segmenata	3.258.501	3.638.566
<i>Usaglašavanje poslovnih prihoda:</i>		
Promena vrednosti zaliha	32.234	90.032
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine	11.413	-
<i>Usaglašavanje poslovnih rashoda:</i>		
Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine (osim fin.)	(6.740)	(2.634)
Ukupno poslovni dobitak Grupe	3.295.408	3.725.964

Promena vrednosti zaliha, prihodi i rashodi po osnovu usklađivanja nefinansijske imovine nisu uključeni u izveštavanje po segmentima poslovanja.

b) Informacije o geografskim segmentima poslovanja

Informacije o eksternim prihodima od prodaje proizvoda i usluga date su napomeni 5 i 6 .

c) Informacije o ključnim kupcima

U svom poslovanju Grupe ostvaruje prihode od prodaje od ukupno dva ključna kupca koji pojedinačno imaju ostvaren promet 10% ili više u odnosu na ukupne prihode od prodaje robe, proizvoda i usluga i prihode od zakupa. U odnosu na ove prihode, prihodi od prodaje ostvareni od ova dva kupca iznosili su RSD 2.882.406 hiljadu u 2022. godini, (2021. godina su RSD 3.001.691 hiljada).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Grupa je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti,
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Grupi je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Grupe u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1. Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Grupa je izložena riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Grupa minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CHF	USD	CNY	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.040.884	-	3.533	-	2.446.399	3.490.816
Potraživanja po osnovu prodaje	670.256	-	-	-	2.906.053	3.576.309
Kratkoročni finansijski plasmani	1.060.477	-	-	-	17.459	1.077.936
Učešće u kapitalu	-	-	-	-	66.698	66.698
Dugoročni plasmani	151.463	-	-	-	57.323	208.786
Ostala potraživanja	74.030	-	-	-	154.708	228.738
Ukupno	2.997.110	-	3.533	-	5.648.640	8.649.283
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	2.247	2.247
Obaveze iz poslovanja	629.961	-	-	44.020	1.077.978	1.751.959
Dugoročne obaveze	-	-	-	-	19.140	19.140
Ostale obaveze	15.961	-	-	-	445.897	461.858
Ukupno	645.922	-	-	44.020	1.545.262	2.235.204
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2022.	2.351.188	-	3.533 (44.020)	-	4.103.378	6.414.079

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembra 2021. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CHF	USD	CNY	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.056.945	-	71.397	-	2.549.755	3.678.097
Potraživanja po osnovu prodaje	889.391	-	-	-	2.690.355	3.579.746
Kratkoročni finansijski plasmani	1.015.204	-	-	-	1.634.681	2.649.885
Učešće u kapitalu	-	-	-	-	66.838	66.838
Dugoročni plasmani	196.480	-	-	-	466	196.946
Ostala potraživanja	2.352	-	-	-	345.512	347.864
Ukupno	3.160.372	-	71.397	-	7.287.607	10.519.376
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	2.589	2.589
Obaveze iz poslovanja	935.366	59.206	520	187.085	1.109.180	2.291.357
Dugoročne obaveze	-	-	-	-	21.157	21.157
Ostale obaveze	8.583	-	-	-	533.060	541.643
Ukupno	943.949	59.206	520	187.085	1.665.986	2.856.746
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2021.	2.216.423	(59.206)	70.877 (187.085)	-	5.621.621	7.662.630

Promena deviznog kursa dinara u odnosu na gore pomenute strane valute od 1% imalo bi sledeći uticaj na neto rezultat Grupe:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
- EUR	23.511	22.164
- CHF	-	(592)
- USD	35	709
- CNY	(440)	(1.871)
Ukupno	23.106	20.410

Slabljenje dinara u odnosu na gore pomenute strane valute za 1% proizvelo bi povećanje neto rezultata Grupe u 2022. godini za RSD 23.106 hiljada dinara, odnosno smanjenje neto rezultata za isti iznos u slučaju jačanja dinara (2021. godina: RSD 20.410 hiljada).

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Grupa je izložena raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Grupe je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju za naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Grupe riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2022.	2021.
Finansijska sredstva	1.229.450	2.793.242
Finansijske obaveze	21.387	23.746
Razlika	1.208.063	2.769.496
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	3.490.816	3.678.097
Finansijske obaveze	-	-
Razlika	3.490.816	3.678.097

Grupa ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Grupe i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa. U slučaju promene kamatne stope za +/- 1 pp neto rezultat Grupe bio bi veći (manji) za iznos od RSD 34.908 hiljada u 2022. godini, odnosno RSD 36.781 hiljada u 2021. godini.

4.2. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Grupa upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Grupa neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Grupe, a u skladu sa poslovnom strategijom Grupe.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.490.816	-	-	-	3.490.816
Potraživanja po osnovu prodaje	3.270.197	306.112	-	-	3.576.309
Kratkoročni finansijski plasmani	1.077.309	627	-	-	1.077.936
Učešće u kapitalu	-	-	-	66.698	66.698
Dugoročni plasmani	-	-	128.423	80.363	208.786
Ostala potraživanja	225.310	3.428	-	-	228.738
Ukupno	8.063.632	310.167	128.423	147.061	8.649.283
Kratkoročne finansijske obaveze	-	2.247	-	-	2.247
Obaveze iz poslovanja	1.716.385	35.574	-	-	1.751.959
Dugoročne obaveze	-	-	19.140	-	19.140
Ostale obaveze	91.838	-	370.020	-	461.858
Ukupno	1.808.223	37.821	389.160	-	2.235.204
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2022.	6.255.409	272.346	(260.737)	147.061	6.414.079

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2021. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.678.097	-	-	-	3.678.097
Potraživanja po osnovu prodaje	3.335.929	243.817	-	-	3.579.746
Kratkoročni finansijski plasmani	2.649.256	629	-	-	2.649.885
Učešće u kapitalu	-	-	-	66.838	66.838
Dugoročni plasmani	-	-	147.662	49.284	196.946
Ostala potraživanja	338.931	8.933	-	-	347.864
Ukupno	10.002.213	253.379	147.662	116.122	10.519.376
Kratkoročne finansijske obaveze	-	2.589	-	-	2.589
Obaveze iz poslovanja	2.249.260	42.097	-	-	2.291.357
Dugoročne obaveze	-	-	21.157	-	21.157
Ostale obaveze	249.905	-	291.738	-	541.643
Ukupno	2.499.165	44.686	312.895	-	2.856.746
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2021.	7.503.048	208.693	(165.233)	116.122	7.662.630

4.3. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Grupe kao rezultat kašnjenja clijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Grupe po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Grupa je izložena kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Grupe. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Grupi, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim pored toga, Grupa ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Grupa od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Potraživanja od kupaca

Na izloženost kreditnom riziku utiču individualne karakteristike svakog kupca.

Grupa primenjuje pojednostavljeni pristup MSFI 9 za odmeravanje očekivanih kreditnih gubitaka koji koristi rezervisanje za očekivane gubitke tokom veka trajanja.

Rezervisanje za potencijalne gubitke zasniva se na proceni verovatnoće nastanka događaja statusa neizimirenja obaveza dužnika (default), koji se primenjuje od strane Grupe kako na osnovu individualne analize kreditnog rejtinga svakog dužnika, tako i na osnovu obračuna prosečne ponderisane procene iznosa rezervisanja po grupi ili skupu dužnika.

Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke potraživanja od kupaca formiraju se u zavisnosti od intervala dana kašnjenja potraživanja u odnosu na stopu gubitka utvrđenu za svaki interval kašnjenja, a koja se ne procenjuju na pojedinačnoj osnovi. Rezervisanja se ponovo procenjuju najmanje jednom godišnje i koriguju radi održavanja izmenjenog nivoa rizika, odnosno statistike gubitaka.

Maksimalna izloženost Grupe po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kupci u zemlji - bruto	2.975.939	3.491.288
Kupci u inostranstvu	2.324.861	2.004.570
- Evro zona	1.865.949	1.548.012
- Ostali bruto	458.912	456.558
Ispravka vrednosti kupaca	(1.724.491)	(1.916.112)
Ukupno	3.576.309	3.579.746

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca sa priznatim kreditnim gubicima i prosečnim stopama za utvrđivanje kreditnih gubitaka na dan 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ispravka vrednosti u		Ispravka vrednosti u		Bruto 2021	Ispravka vrednosti 2021
	% 2022	Bruto 2022	% 2021	Bruto 2021		
Individualna ispravka potraživanja:	43,8%	1.717.669	752.466	21,4%	1.287.904	275.103
Kolektivna ispravka potraživanja:						
Nedospela potraživanja	4,0%	2.091.073	84.103	5,2%	2.082.821	108.353
Docnja od 0-30 dana	13,4%	431.038	57.747	16,1%	467.968	75.370
Docnja od 31-60 dana	27,0%	156.165	42.145	27,8%	130.489	36.249
Docnja od 61-90dana	47,3%	88.740	41.947	44,2%	65.924	29.127
Docnja od 91-180 dana	81,3%	130.927	106.450	90,1%	74.929	67.520
Docnja od 181-360 dana	96,4%	83.446	80.416	86,1%	86.088	74.151
Docnja preko 360	92,9%	601.742	559.217	96,2%	1.299.735	1.250.239
Kolektivna ispravka		3.583.131	972.025		4.207.954	1.641.009
Ukupno		5.300.800	1.724.491		5.495.858	1.916.112

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Stanje 31.decembra prethodne godine	1.916.112	1.868.337
Direktan otpis	(712.492)	-
Povećanje	938.314	516.631
Smanjenje	(413.000)	(431.102)
Kursne razlike	(4.443)	(37.754)
Stanje 31. decembra	1.724.491	1.916.112

4.4. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa se opredelila za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Grupa zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit Grupe.

Grupa prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Grupe i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine, koeficijent zaduženosti Grupe bio je kao što sledi:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Ukupne obaveze	2.342.741	2.981.204
Minus: gotovinski ekvivalenti i gotovina	3.490.816	3.678.097
Neto dugovanja	(1.148.075)	(696.893)
Kapital - Ukupno	26.780.803	25.065.835
Koeficijent zaduženosti	(0,043)	(0,028)

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Grupe je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Grupe vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Grupa smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Grupa smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	6.230	8.543
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	841.492	890.637
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	810.679	1.186.509
Ukupno	1.658.401	2.085.689

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	40.791	941
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1.551.870	1.234.688
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	7.861.822	8.154.724
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	5.406.246	3.312.343
Ukupno	14.860.729	12.702.696

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga po artiklima

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje kiseonika	5.401.617	5.577.955
Prihodi od prodaje azota	3.752.328	2.263.227
Prihodi od prodaje argona	2.439.898	1.647.251
Prihodi od prodaje ostalih gasova	2.248.111	2.806.389
Prihod od prodaje ostalo	870.391	518.714
Prihod od prodaje usluga	1.806.785	1.974.849
Ukupno	16.519.130	14.788.385

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga po industrijskim granama kupaca

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Proizvodnja uglja, naftnih derivata, hemijskih proizvoda, gume i plastike	1.049.585	873.089
Proizvodnja metala i ostalih minerala	4.620.246	3.828.554
Proizvodnja staklenih i keramičkih proizvoda	199.117	242.423
Proizvodnja ostalih mašina i uređaja	1.469.722	1.184.215
Proizvodnja elektronskih i optičkih uređaja	364.861	225.188
Proizvodnja prehrane, pića i duvana	635.791	483.361
Proizvodnja električne energije	251.258	173.736
Državna uprava, zdravstveno i socijalno osiguranje	1.243.283	2.424.294
Ostala industrija	6.685.267	5.353.525
Ukupno	16.519.130	14.788.385

Prihodi od prodaje robe, proizvoda i usluga po dinamici priznavanja prihoda

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje proizvoda koji se priznaju u određenom trenutku vremena	13.188.712	10.868.767
Prihodi od prodaje proizvoda i usluge koji se priznaju tokom vremena	3.330.418	3.919.618
Ukupno	16.519.130	14.788.385

Prihodi od koji se realizuju „tokom vremena“, pored prihoda od usluga koje Društva pruža, najviše se odnosi na isporuke iz postrojenja u Smederevu i Boru. Prihodi koji se ostvaraju u ovim postrojenjima uključuju fiksnu i varijabilnu naknadu i predstavljaju obavezu izvršenja koja se ispunjava tokom trajanja vremena. Fiksna naknada se odnosi na naknadu za proizvodnju i funkcionisanje postrojenja u Smederevu, kao i naknadu za raspolaganje kapacitetima postrojenja u Boru. Navedene usluge se pružaju kontinualno tokom perioda trajanja ugovora i fakturišu na mesečnoj osnovi u dogovorenom fiksnom iznosu. Varijabilna naknada se odnosi na aktuelne količine proizvoda koje su isporučene kupcima i takođe se fakturiše na mesečnoj osnovi na bazi utvrđenih cena za isporučene količine.

Ugovoreni iznosi

U narednoj tabeli su prikazana potraživanja od prodaje, imovina i obaveze po osnovu ugovora sa kupcima.

U hiljadama RSD	Napomena	2022.	2021.
Potraživanja od prodaje	30	3.576.309	3.579.746
Imovina po osnovu ugovora koja je uključena u aktivna vremenska razgraničenja		-	-
Primljeni avansi		(83.020)	(72.305)
Obaveza po osnovu ugovora koja je uključena u pasivna vremenska razgraničenja	41	(314)	(467)

Obaveza po osnovu ugovora sa kupcima se odnosi na unapred naplaćene prihode koji će biti priznati nakon isporuke proizvoda.

Obaveze izvršenja po ugovorima sa kupcima

Sledeća tabela prikazuje informacije o prirodi i dinamici ispunjavanja obaveza izvršenja za ključne izabrane izvore prihoda:

Vrsta proizvoda/ usluge	Priroda i dinamika ispunjenja obaveze izvršenja, uključujući značajne uslove plaćanja	Priznavanje prihoda u skladu sa MSFI 15 (u primeni od 1. januara 2020. godine)
Kiseonik	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Azot	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Argon	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Ostali gasovi	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Usluge	Prihod se priznaje u obračunskom periodu u kojem je usluga izvršena. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	Tokom vremena

7. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihod od premija, subvencija, donacija	24.443	12.070
Prihodi od zakupnina	253.252	243.013
Ostali poslovni prihod	62.368	57.425
Ukupno	340.063	312.508

8. PRIHODI OD AKTIVIRANJA UČINAKA I ROBE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihod od aktiviranja robe	7.970	5.370
Prihod od aktiviranja gotovih proizvoda	56.769	12.195
Ukupno	64.739	17.565

9. NABAVNA VREDNOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Nabavna vrednost prodate robe	1.489.457	1.386.707
Ukupno	1.489.457	1.386.707

10. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi materijala za izradu	1.523.693	964.567
Troškovi ostalog materijala	182.707	140.386
Troškovi goriva	114.900	111.687
Troškovi energije	3.882.080	2.931.837
Troškovi ostalih energenata	39.416	38.815
Troškovi rezervnih delova	180.205	120.050
Troškovi alata i sitnog inventara	23.205	21.642
Ukupno	5.946.206	4.328.984

11. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.224.879	1.136.690
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	197.096	191.314
Troškovi naknada po ugovoru o delu	28.621	32.684
Troškovi anažovanja po autorskim ugovorima	9.689	7.860
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	30.897	40.076
Troškovi naknade fizičkim licima	6.739	5.671
Troškovi angažovanja zaposlenih preko agencija i zadruga	5.040	9.298
Ostali lični rashodi i naknade	118.825	97.111
Ukupno	1.621.786	1.520.704

12. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi transportnih usluga	1.087.321	1.040.276
Troškovi usluga održavanja	240.132	214.946
Troškovi zakupnina	172.996	162.554
Troškovi sajma	968	112
Troškovi reklame i propagande	26.060	17.286
Troškovi ostalih usluga	212.867	171.380
Ukupno	1.740.344	1.606.554

U ostale troškove spadaju troškovi stručnog osposobljavanja radnika, troškovi špedicije, troškovi obezbeđenja (2022. iznose 71.699 HRSD , u 2021. iznose 66.248 HRSD).

13. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine	1.602.462	1.443.119
Nematerijalnih ulaganja	11.751	14.710
Ukupno	1.614.213	1.457.829

14. TROŠKOVI REZERVISANJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi rezervisanja za sudske sporove	8.225	-
Troškovi rezervisanja -ostalo	3.588	142.540
Ukupno	11.813	142.540

15. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi neproizvodnih usluga	761.301	644.974
Troškovi reprezentacije	18.469	13.886
Troškovi premija osiguranja	67.243	54.735
Troškovi platnog prometa	22.315	17.593
Troškovi članarina	10.209	6.004
Troškovi poreza	37.160	35.707
Ostali nematerijalni troškovi	324.915	263.675
Ukupno	1.241.612	1.036.574

U troškove neproizvodnih usluga spadaju troškovi komisijone prodaje, troškovi menadžmenta, troškovi licenci (u 2022. troškovi licenci iznosili su RSD 284.287 hiljada, a u 2021. troškovi licenci iznosili su RSD 278.159 hiljada).

U okviru troškova neproizvodnih usluga iskazani su i troškovi po osnovu usluge revizije finansijskih izveštaja i usluga treninga u ukupnom iznosu od RSD 4.810 za 2022. godinu (od čega su usluge treninga RSD 528 hiljada). (RSD 4.129 hiljada za 2021. godinu (od čega su troškovi usluga treninga RSD 753 hiljade)).

16. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od kamata	30.716	37.800
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	22.071	15.346
Prihod po osnovu efekata valutne klauzule	-	-
Ostali finansijski prihodi	5.038	3.241
Ukupno	57.825	56.387

17. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Rashodi kamata	3.899	1.050
Rashodi od negativnih kursnih razlika	24.691	4.242
Rashodi po osnovu efekata valutne klauzule	-	-
Ostali finansijski rashodi	21.142	333
Ukupno	49.732	5.625

18. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Obezvredjenje dugoročnih plasmana	-	-
Obezvredjenje potraživanja	525.314	85.528
Ukupno	525.314	85.528

19. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	17.051	47.900
Dobici od prodaje materijala	433	767
Viškovi	4.798	1.168
Naplaćena otpisana potraživanja	29.339	18.537
Prihodi od smanjenja obaveza	1.330	139
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	15.823	13.051
Ostali prihodi	15.265	12.957
Ukupno	84.039	94.519

20. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	30.277	9.690
Gubici od prodaje učešća u kapitalu i HOV	-	-
Manjkovi	5.371	69
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	23	1.949
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala i robe	2.971	2.334
Ostali nepomenuti rashodi	56.796	19.603
Ukupno rashodi	95.438	33.645

21. NETO DOBITAK/GUBITAK POSLOVANJA KOJE SE OBUSTAVLJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Neto dobitak poslovanja koji se obustavlja	663	2.426
Neto gubitak poslovanja koji se obustavlja	(14.741)	(9.078)
Neto gubitak	(14.078)	(6.652)

22. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Tekući poreski rashodi	471.091	569.827
Odloženi poreski rashodi	352	-
Odloženi poreski prihodi	(14.223)	(40.530)
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	457.220	529.297

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2022	2021
Dobitak pre oporezivanja	2.752.710	3.745.420
Porez na dobit po stopi od 15%	412.907	561.813
Poreski efekti rashoda koji se ne mogu odbiti za poreske svrhe	140.324	67.412
Poreski efekti prihoda koji su oslobođeni od oporezivanja	(97.982)	(99.423)
Poreski kredit za porez plaćen u drugim jurisdikcijama	(79.243)	(6.809)
Prestanak priznavanja ranije priznatih odbitnih privremenih razlika	(9.230)	(9.230)
Poreski gubitak iskorišćen u tekućem periodu za koji ranije nije priznato odloženo poresko sredstvo	(6.888)	-
Ostalo	97.332	15.534
Ukupno	457.220	529.297
Efektivna poreska stopa	17%	14%

23. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA I OBAVEZE

(a) Kretanja na odloženim porezima

	1. Januar				31. December			
	Odložena poreska sredstva	Odložene poreske obaveze	Neto	Stavke priznate u bilansu uspeha	Stavke priznate u priznate u ostalom rezultatu	Odložena poreska sredstva	Odložene poreske obaveze	Neto
U hiljadama RSD								
Amortizacija osnovnih sredstava	210.207	(5.017)	205.190	23.101	-	232.397	(4.396)	228.001
Rashoda nastali po osnovu efekata promene računovodstvene politike - prva primena MSFI	27.691	-	27.691	(9.230)	-	18.461	-	18.461
Odložena poreska sredstva/ (obaveze)	237.898	(5.017)	232.810	13.871	-	250.858	(4.396)	246.462
	1. Januar				31. December			
	Odložena poreska sredstva	Odložene poreske obaveze	Neto	Stavke priznate u bilansu uspeha	Stavke priznate u priznate u ostalom rezultatu	Odložena poreska sredstva	Odložene poreske obaveze	Neto
U hiljadama RSD								
Amortizacija osnovnih sredstava	160.597	(5.055)	155.542	49.760	-	210.207	(5.017)	205.190
Rashoda nastali po osnovu efekata promene računovodstvene politike - prva primena MSFI	36.920	-	36.920	(9.230)	-	27.691	-	27.691
Odložena poreska sredstva/ (obaveze)	197.517	(5.055)	192.462	40.530	-	237.898	(5.017)	232.881

24. NEMATERIJALNA IMOVINA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Patenti	Ostala Nematerijaln	Ukupno	
Nabavna vrednost				
Stanje na dan 01.01.2021.godine	117.379	96.481	12.241	226.101
Povećanje u toku godine	2.455	-	-	2.455
Otuđenje i rashodovanje	-	(2.745)	-	(2.745)
Prenos	2.247	12.241	(12.241)	2.247
Ostalo-kursne razlike	53	232	-	285
Stanje na dan 31.12.2021.	122.134	106.209	-	228.343
Povećanje u toku godine	1.135	-	-	1.135
Otuđenje i rashodovanje	(1.295)	(-)	-	(1.295)
Prenos	24.178	-	-	24.178
Ostalo-kursne razlike	(3.811)	463	-	(3.348)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	142.341	106.672	-	249.013
Ispravka vrednosti				
Stanje na dan 01.01.2021.godine	104.513	69.628	-	174.141
Amortizacija tekuće godine	5.134	9.576	-	14.710
Otuđenje i rashodovanje	-	(2.745)	-	(2.745)
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-
Ostalo-obezvređenje	19	36	-	55
Stanje na dan 31.12.2021.	109.666	76.495	-	186.161
Amortizacija tekuće godine	5.125	6.626	-	11.751
Otuđenje i rashodovanje	(1.295)	-	-	(1.295)
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-
Ostalo- kursne razlike	(392)	60	-	(332)
Stanje na dan 31.12.2022. godine	113.104	83.181	-	196.285
Sadašnja vrednost 31.12.2021.	12.468	29.714	-	42.182
Sadašnja vrednost 31.12.2022.	29.237	23.491	-	52.728

25. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Gradjevinski objekti	Postrojenja i oprema	Oprema po MSFI 16- lizing	Nekretnine postrojenja i oprema u pripremi	Ostale nepokrenoti postrojenja i oprema	Avansi za nekretnine postrojenja i opremu	Ulaganja na tuđim nekretninama postrojenjima i opremi	Ukupno
Nabavna vrednost									
Stanje na dan 01.01.2021.	647.991	2.930.615	23.298.206	23.110	2.264.509	500	305.780	3.423	29.474.134
Povećanje u toku godine	-	10.747	1.091.800	-	1.804.741	-	1.133.030	75	4.040.393
Otuđenje i rashodovanje	-	(6.617)	(210.910)	-	(4.817)	-	-	-	(222.344)
Prenos	-	219.059	875.734	-	(292.302)	-	(842.319)	4.158	(35.670)
Ostalo-kursne razlike	4.219	2.886	6.941	1.886	10	-	-	-	15.942
Stanje na dan 31.12.2021.	652.210	3.156.690	25.061.771	24.996	3.772.141	500	596.491	7.656	33.272.455
Povećanje u toku godine	-	215.531	1.167.249	364	2.467.358	-	708.648	-	4.559.150
Otuđenje i rashodovanje	-	(26.416)	(186.025)	-	-	-	-	-	(212.441)
Prenos	-	88.219	1.511.780	-	(854.956)	-	(769.221)	-	(24.178)
Ostalo-kursne razlike	9.048	3.814	34.804	3.863	(1.687)	-	-	-	49.842
Stanje na dan 31.12.2022.	661.258	3.437.838	27.589.579	29.223	5.382.856	500	535.918	7.656	37.644.828
Ispravka vrednosti									
Stanje 01.01.2021.godine	-	1.512.777	14.022.859	3.632	-	-	-	3.423	15.542.691
Amortizacija tekuće godine	-	85.652	1.353.801	2.790	-	-	-	253	1.442.496
Otuđenje i rashodovanje	-	(6.617)	(177.611)	-	-	-	-	-	(184.228)
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kursne razlike	-	1.243	3.700	1.814	-	-	-	-	6.757
Stanje na dan 31.12.2021.	-	1.593.055	15.202.749	8.236	-	-	-	3.676	16.807.716
Amortizacija tekuće godine	-	89.452	1.508.208	2.995	-	-	-	604	1.601.259
Otuđenje i rashodovanje	-	(5.607)	(172.781)	-	-	-	-	-	(178.388)
Prenos sa drugih konta	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ostalo- kursne razlike	-	1.707	31.296	359	-	-	-	-	33.362
Stanje na dan 31.12.2022	-	1.678.607	16.569.472	11.590	-	-	-	4.280	18.263.949
Sadašnja vrednost 31.12.2021.	652.210	1.563.635	9.859.022	16.760	3.772.141	500	596.491	3.980	16.464.739
Sadašnja vrednost 31.12.2022.	661.258	1.759.231	11.020.107	17.633	5.382.856	500	535.918	3.376	19.380.879

Grupa uzima u zakup boce za gas (cylinders) sa ugovorom do jedne godine. Ovi zakupi su kratkoročni i/ili zakupi stvari male vrednosti. Grupa je odlučila da ne priznaje imovinu sa pravom korišćenja i obaveze za lizing za ove zakupe.

Troškovi koji se odnose na kratkoročni zakup i zakup imovine male vrednosti za 2022. godinu iznose RSD 172.996 hiljada (2021. godina: RSD 162.554 hiljada).

26. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Nabavna vrednost		
Stanje 1. januara	51.758	18.064
Nabavke u toku godine	-	271
Otuđenja i rashodovanja	-	-
Prenosi (napomena 26)	-	33.423
Stanje na dan 31. decembra	51.758	51.758
Ispravka vrednosti		
Stanje 1. januara .	4.670	4.047
Amortizacija u toku godine	1.203	623
Otuđenja i rashodovanja	-	-
Stanje na dan 31. decembar	5.873	4.670
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra	45.885	47.088

27. UČEŠĆA U KAPITALU PRAVNIH LICA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	(26.007)	(26.007)
Ukupno Tehnogas Hellas	-	-
Učešće u kapitalu Cryon Zaprešići	63.261	63.401
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	31.624	31.624
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih prav.lica	(28.187)	(28.187)
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	66.698	66.838

28. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I OSTALA DUGORČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Ostali dugoročni plasmani	152.785	144.627
Potraživanja po osnovu prodaje dužim od 12 meseci	37.497	32.242
Ostala potraživanja sa rokom naplate dužim od 12 meseci	13.909	15.469
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	(1.271)	(1.271)
Ostali dugoročni finansijski plasmani neto	202.920	191.067

Ostali dugoročni plasmani prevashodno, u iznosu od RSD 151.426 hiljada, se odnose na stambene pozajmice odobrene zaposlenima, uz kamatnu stopu od 3 % godišnje, na period do 20 godina. Stambeni krediti su vezani za EUR i otplaćuju se u vidu mesečnih anuiteta. Od ukupno odobrenih plasmana po ovom osnovu u iznosu od EUR 2.970 hiljada u dinarskoj protivvrednosti, Grupa je naplatilo iznos od EUR 1.373 hiljada u dinarskoj protivvrednosti, zaključno sa 31. decembrom 2022. godine. Ukupan iznos plasmana po ovom osnovu (ostatak duga), uključujući i dospela nenaplaćena potraživanja na dan 31. decembra 2022. godine i tekuća dospeća u iznosu od RSD 34.922 hiljada (napomena 29), iznosi RSD 186.348 hiljada. Po ovom osnovu Grupa je formiralo ispravku vrednosti u iznosu od RSD 965 hiljada.

29. ZALIHE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Materijal i rezervni delovi	248.679	267.729
Ispravka vrednosti materijala, rez.del	(4.588)	(5.834)
Nedovršena proizvodnja	56.110	75.014
Ispravka vrednosti nedovršene proizvodnje	-	(20.589)
Govori proizvodi	98.359	114.050
Ispravka vrednosti gotovih proizvoda	(599)	(1.006)
Roba	322.046	301.140
Ispravka vrednosti robe	(21.057)	(24.077)
Dati avansi u zemlji	27.455	17.373
Dati avansi u inostranstvu	17.506	11.956
Ukupno	743.911	735.756

30. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	40.791	24.560
Kupci ostala povezana pravna lica u zemlji	1.783	-
Kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	335.840	344.094
Kupci u zemlji	2.974.156	3.491.288
Kupci u inostranstvu	1.948.230	1.635.916
Bruto potraživanja od kupaca	5.300.800	5.495.858
Ispravka vrednosti kupac u zemlji	(1.375.875)	(1.455.054)
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	(348.616)	(461.058)
Ispravka vrednosti kupaca	(1.724.491)	(1.916.112)
Neto kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	40.791	24.560
Neto kupci ostala povezana pravna lica u zemlji	1.783	-
Neto kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	335.840	344.094
Neto kupci u zemlji	1.598.281	2.036.234
Neto kupci u inostranstvu	1.599.614	1.174.858
Ukupno kupci, neto	3.576.309	3.579.746

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od prodaje za 2022. i 2021. godinu obelodanjene su u napomeni 4.3.

31. OSTALA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Potraživanja iz specifičnih odnosa	-	85.083
Potraživanja od zaposlenih	2.007	1.721
Potraživanja od državnih organa	56.068	130.219
Potraživanja za naknadu štete	12.731	9.155
Ostala kratkoročna potraživanja	29.568	86.290
Ispravka vrednosti ostalih kratkoročnih potraživanja	(16.919)	(16.919)
Ostala potraživanja neto	83.455	295.549

32. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	35.479	32.943
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	1.042.457	2.616.942
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	2.984	2.984
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	(2.984)	(2.984)
Ukupno	1.077.936	2.649.885

Ostali kratkoročni finansijski plasmani odnose se na kratkoročno oročene depozite kod banaka u zemlji.

Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji uključuju kratkoročne zajmove date zaposlenima u iznosu od RSD 557 hiljade i dospele nenaplaćene stambene kredite date zaposlenima, kao i tekuća dospeća istih u ukupnom iznosu od RSD 34.922 hiljadu.

33. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Hartije od vrednosti	335	338
Dinarski tekući računi	454.823	575.334
Blagajna	1.705	651
Devizni tekući računi	3.033.250	3.101.069
Ostala novčana sredstva	703	705
Ukupno	3.490.816	3.678.097

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava se kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili „beoniu“ za dinarska sredstva ili je vezana za „eoniu“ ako se radi o deviznim sredstvima.

34. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Unapred plaćeni troškovi	8.785	6.199
Razgraničeni PDV	31.486	23.757
Ostala AVR	1.958	11.686
Ukupno	42.229	41.642

35. KAPITAL

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Ostali kapital	4.880	4.880
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	23.393.833	21.681.292
Gubitak	65.231	65.231
Učešće bez prava kontrole	285.728	281.930
Neralizovani dobiti povodom HOV	7	1.378
Ukupno	26.780.803	25.065.835

Osnovni kapital

Osnovni kapital Matičnog društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2021. godine, akcijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Matičnog društva je Messer SE&CO KGaA sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2021. i 2022. godine:

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer SE&CO KGaA	849.396	1.528.913	81,94
Akcijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.071	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

PROMENE NA KAPITALU

OPIS	Osnovni kapital	Ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve (grupa 32)	Rev. rezerve (grupa 33)	Neraspoređeni dobitak	Gubitak	Učešće bez prava kontrole	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2021.	1.865.984	4.880	13.371	1.282.231	1.935	18.930.950	(65.231)	280.155	22.314.275
Isplaćena dividenda	-	-	-	-	-	(440.580)	-	-	(440.580)
Rezultat tekuće godine	-	-	-	-	(557)	3.214.348	-	1.775	3.215.566
Ostalo	-	-	-	-	-	(23.426)	-	-	(23.426)
Stanje na dan 31.12.2021.	1.865.984	4.880	13.371	1.282.231	1.378	21.681.292	(65.231)	281.930	25.065.835
Isplaćena dividenda	-	-	-	-	-	(606.445)	-	-	(606.445)
Rezultat tekuće godine	-	-	-	-	(1.371)	2.291.692	-	3.798	2.294.119
Ostalo	-	-	-	-	-	27.294	-	-	27.294
Stanje na dan 31.12.2022.	1.865.984	4.880	13.371	1.282.231	7	23.393.833	(65.231)	285.728	26.780.803

Učešće bez prava kontrole

Na osnovu odluke Odbora direktora i potpisanog ugovora o kupoprodaji udela od 7. avgusta 2018. godine, Matično društvo je steklo 91.24% vlasništva u društvu Messer Slovenija za iznos od EUR 25.020.541, otkupom postojećeg udela koji je bio u vlasništvu povezanog pravnog lica Messer Belgium N.V. Isplata kupoprodajne cene udela izvršena je tokom avgusta 2018. godine. Tokom novembra 2018. godine Matično društvo je unelo dodatni ulog u Messer Slovenija u formi dokapitalizacije u ukupnom iznosu od EUR 5.500.000. Sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine Matično društvo poseduje 98.47%. Tokom 2019. godine izvršena je dokapitalizacija u iznosu od EUR 5.000.000. Sa stanjem na dan 31. decembra 2021. godine Matično društvo poseduje 99,13%, takođe na dan 31. decembra 2022. godine Matično društvo je posedovalo 99,13%.

Kretanje na poziciji učešća bez prava kontrole je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.
Vrednost učešća bez prava kontrole u trenutku akvizicije	276.345
Rezultat iz predhodne godine koji pripada manjinskim akcionarima	5.585
Tekući rezultat koji pripada manjinskim akcionarima	3.798
Ukupno	285.728

36. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) **Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:**

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	55.725	55.500
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	47.416	63.941
Ukupno	103.141	119.441

Na dan 31. decembra 2022. godine, Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Grupe.

(b) **Promene na dugoročnim rezervisanjima za sudske sporove u toku 2022. i 2021. godine bile su sledeće:**

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. 01.2021. godine	55.500
Dodatna rezervisanja	-
Iskorišćena rezervisanja	-
Ukidanje u korist prihoda	-
Stanje na dan 31.12.2021. godine	55.500
Dodatna rezervisanja	8.225
Iskorišćena rezervisanja	-
Ukidanje u korist prihoda	8.000
Stanje na dan 31.12.2022. godine	55.725

37. DUGOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dugoročne obaveze po osnovu lizinga	13.274	15.278
Ostale dugoročne obaveze	5.866	5.879
Ukupno	19.140	21.157

Dospeće navedenih obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine je prikazano u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022	2021
Period otplate do 1 godine	-	-
Period otplate od 1 do 5 godina	19.140	21.157
Period preko 5 godina	-	-
Ukupno	19.140	21.157

38. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kratkoročne finansijske obaveze prema MSFI 16- Lizing	2.247	2.589
Ukupno	2.247	2.589

39. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dobavljači matična i povezana pravna lica u inostranstvu	215.480	667.661
Dobavljači ostala povezana pravna lica u inostranstvu	294.883	374.347
Dobavljači u zemlji	481.082	535.115
Dobavljači u inostranstvu	760.514	714.234
Ukupno kratkoročne obaveze iz poslovanja	1.751.959	2.291.357

40. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada		
Obaveze za neto zarade i naknade zarada	89.183	81.027
Obaveze za poreze i doprinose na zarade i naknade zarada	-	-
Ostale obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	1.382	1.150
Druge obaveze		
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	-	85.084
Obaveze za PDV	59.194	28.092
Obaveze za porez na dobitak	46.766	96.188
Obaveze za neisplaćene dividende	15.062	11.002
Ostale kratkoročne obaveze	32.653	27.073
Ukupno	244.240	329.616

41. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Unapred obračunati troškovi	133.440	138.999
Obračunati prihodi budućeg perioda	844	256
Unapred naplaćeni prihodi	314	467
Ukupno	134.598	139.722

42. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	88.560	91.821
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	17.900	15.436
Stanje na dan 31. decembar	107.694	108.491

43. ZARADA PO AKCIJI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Neto dobitak koji pripada matičnom pravnom licu	2.291.692	3.214.348
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	2.211	3.101

44. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Grupa pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Grupe i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Bulgaria	91.543	77.750
Messer Hungarogaz KFT	54.201	34.197
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	51.472	85.624
Messer Croatia Plin	48.284	52.092
Messer Tehnoplina	40.873	58.968
Messer SE&CO KGaA	40.791	24.560
Messer Romania Gaz S.R.L	35.494	10.379
Messer Gas Pak	7.391	11.758
Messer Mostar Plin	4.083	7.210
Messer Medical	1.783	-
Messer Technogas Praha	1.586	-
MEC Group	822	823
Messer BV	76	4
Messer Austria	8	5
Messer Poljska	7	94
Messer Tatragas	-	4.468
Messer Medical Austria	-	705
Messer Energo Gas	-	17
Ukupno	378.414	368.654

Obaveze iz poslovanja

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE&CO KGaA	215.480	667.661
Messer Croacija	154.733	227.309
Messer Gas Pak	57.575	63.540
Messer Austria	29.510	18.078
MEC Group	17.917	9.938
Messer Tehnoplina	13.961	21.988
Messer Hungarogas	13.222	7.276
Messer Technogas Praha	2.464	-
Messer Vardar Tehnogas	1.994	18.208
Messer Polska	1.425	3.087
Messer Bulgaria	939	-
Messer Medical Austria	821	-
Messer Industriegase	322	3.047
Messer Tatragas	-	941
Messer France	-	588
Messer Schweiz AG	-	224
Messer Belgium	-	123
Ukupno	510.363	1.042.008

Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, osnovnih sredstava, zakupa

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Hungarogas	370.306	298.081
Messer Bulgaria	303.046	255.900
Messer Croatia Plin	273.898	201.565
Messer Romania	209.415	116.137
Messer Tehnoplina	205.069	183.244
Messer Vardar Tehnogas	188.816	110.018
Messer Mostar Plin	54.148	43.516
Messer SE&CO KGaA	40.479	39.010
Messer Tatragas	17.442	4.417
OOO Elme Messer K	6.084	-
Messer Medical	5.031	706
Messer Medical Austria	1.643	120
Messer Technogas Praha	1.585	-
MEC GROUP	659	823
Messer B.V	76	-
Messer Austria	52	94
Messer Polska	-	69
Ukupno	1.677.749	1.253.700

Potraživanja za date avanse za osnovna sredstva i robu

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE & Co. KGaA	152.883	129.331
Messer LLC	-	17.283
Messer Cutting Welding	2.128	-
Ukupno	155.011	146.614

45. ZARADE I OSTALA PRIMANJA KLJUČNOG RUKOVODEĆEG OSOBLJA (Odbora direktora)

Zarade i ostala primanja ključnog rukovodećeg osoblja Matičnog društva (Odbora direktora) prikazana su kako sledi:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kratkoročna primanja	17.902	16.435
Ukupno	17.902	16.435

Članovi Komisije za reviziju su i članovi Odbora direktora i navedeni iznos obuhvata njihovu ukupnu nadoknadu.

46. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 22. Zakona o računovodstvu Matično društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30. septembra 2022. godine.

Procenat usaglašениh potraživanja i obaveza na gore navedeni datum je sledeći:

U %	2022.	2021.
Potraživanja po osnovu prodaje	95,64%	96,29%
Dugoročna potraživanja	93,00%	100%
Ostala potraživanja	100%	100%
Obaveze iz poslovanja	100%	100%
Dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze	100%	100%
Ostale obaveze	100%	100%
Iznos neusaglašenih potraživanja po osnovu prodaje u HRSD	136.860	118.795
Iznos neusaglašenih dugoročnih potraživanja u HRSD	7.048	-

47. **POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA**

(a) *Sudski sporovi*

Grupa je uključena u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Grupa procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2022. godine Grupa se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 36 na dan 31. decembra 2022. godine Grupa je formirala rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 55.725 hiljada.

Na osnovu procene menadžmenta, i na bazi iskustva iz prethodnih godina, rukovodstvo Grupe smatra da ne postoji potreba da dodatnim ukalkulisanjem i korekcijama u finansijskim Izveštajima.

Izdana jemstva i garancije

U hiljadama RSD

Garancija izdata u korist Carinske uprave	29.000
Garancija izdata u korist Elektroprivrede Srbije	18.483
Garancija izdata u korist KBC Srbije	14.860
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	8.000
Garancija izdata u korist Beogradskog vodovoda i kanalizacija	5.088
Garancija izdata u korist KBC Bežanijska kosa	3.564
Garancija izdata u korist KBC Zemun	3.235
Garancija izdata u korist JP Putevi Srbije	1.100
Garancija izdata u korist Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica	951
Garancija izdata u korist Klinički centar Crne Gore Podgorica	915
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	897
Garancija izdata u korist SB Dr Jovan Bulajić Brezovik	499
Garancija izdata u korist OB Kotor	469
Garancija izdata u korist KC Crne Gore Podgorica	351
Garancija izdata u korist OB Berane	350
Garancija izdata u korist OB Bjelo Polje	293
Garancija izdata u korist Institut za javno zdravlje Crne Gore	188
Garancija izdata u korist SB Vaso Čuković Risan	176
Garancija izdata u korist OB Blažo Orlandić Bar	141

Ukupno na dan 31. decembar 2022. godine **88.560**

U hiljadama RSD

Garancija izdata u korist Carinske uprave	29.000
Garancija izdata u korist Elektroprivrede Srbije	23.186
Garancija izdata u korist UKC Srbije	10.479
Garancija izdata u korist KBC Zemun	8.496
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	8.000
Garancija izdata u korist JKP BVK	3.382
Garancija izdata u korist Klinički centar Crne Gore Podgorica	3.017
Garancija izdata u korist KBC Bežanijska kosa	1.543
Garancija izdata u korist JP Putevi Srbije	1.100
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	897
Garancija izdata u korist OB Kotor	852
Garancija izdata u korist EP Crne Gore AD Nikšić	510
Garancija izdata u korist SB Dr Jovan Bulajić Brezovik	500
Garancija izdata u korist Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica	388
Garancija izdata u korist OB Blažo Orlandić Bar	353
Garancija izdata u korist SB Vaso Čuković Risan	118
Ukupno na dan 31. decembar 2021. godine	91.821

48. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Modernizacija topioničke prerade u glavnim sistemima ZIJIN Bor

U borskoj topionici, Zijin Copper, 01.03.2023. je puštena u rad modernizovana topionička prerada u glavnim sistemima kao što su Topionica, Energana i Fabrika sumporne kiseline. Planirano da je do kraja marta fleš- peć treba da dostigne temperaturu od 1.200 stepeni i tada će biti u mogućnosti da pretapa 114 tona bakra na sat. To će dovesti do toga da i Messer Tehnogas pusti sa kašnjenjem svoje novoizgrađeno postrojenje za razlaganje vazduha ASU 3 Bor u rad.

U Beogradu, 18.04.2023. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac računovodstva

Zakonski zastupnik

Emir Bode
Izvršni direktor

U skladu sa članom 34. i 35. Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS" broj 73/2019 i 44/2021), Zakonom o tržištu kapitala i ostalim podzakonskim akata, „Messer Tehnogas“ AD iz Beograda, Banjički put 62, MB: 07011458 objavljuje:

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2022. GODINU

1. Opšti podaci

Messer Tehnogas AD Beograd („Društvo“ ili „Matično društvo“) je javno akcionarsko društvo registrovano u Srbiji koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB 100002942. Isto ima registrovan ogranak (deo stranog društva) u Crnoj Gori.

Sedište Društva je u Beogradu, Banjički put 62.

Web adresa Društva je www.messer.rs.

E-mail adresa Društva je postoffice@messer.rs.

Broj i datum Rešenja o upisu u registar privrednih subjekata BD 13962/2005, 28.04.2005.

Osnovna delatnost Društva je pod šifrom 02011, proizvodnja industrijskih gasova.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800,00 RSD.

Messer Tehnogas kao akcionarsko društvo je uključeno u organizovano trgovanje Beogradske berze u segmentu trgovanja Open Market.

Uplaćeni i upisani kapital društva je 1.865.984.400,00 RSD.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Društvo je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer SE & Co. KGaA koji je pravni sledbenik Messer Group odnosno Messer Griesheim GmbH sa učešćem u kapitalu od 81,93%, sa vlasništvom 849.396 običnih akcija.

Messer Tehnogas a.d., Beograd kao kontrolno (matično) društvo (u daljem tekstu: Matično društvo ili Društvo) i njegova zavisna društva čine grupu (u daljem tekstu: Grupa).

U okviru grupe, pored Matičnog društva, posluju još četiri zavisna društva i to:

- Messer GTM d.o.o., Kosovska Mitrovica, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer GTM je 100%.
- Messer BH Gas d.o.o, Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovinoi, jednu u Sarajevu i jednu Zenici, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer BH GAS je 100%.
- Messer Albagaz d.o.o., Tirana, Albanija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Albagas je 100%.
- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Sloveniji je 99,13%.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione strukture pravnog lica

Matično društvo je registrovano za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Matičnog društva čine sledeći gasovi:

- Kiseonik,
- Azot,
- Argon,
- Ugljen-dioksid,
- Acetilen,
- Vodonik,
- Helijum,
- Suvi led,
- Azot - suboksid,
- Medicinski gasovi,
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše,
- Rashladni fluidi i
- Ostali gasovi.

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Matično društvo se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja najvećim delom iz programa Castolin Eutectic.

Matično društvo posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001-2015, ISO 14001-2015, FSSC 22000, ISO 17025 i ISO 13485. Pored toga poseduje i GMP Evropske unije za medicinski kiseonik i medicinski azot – suboksid, kao i domaće sertifikate za medicinske gasove izdate od strane Ministarstva zdravlja Republike Srbije.

Matično društvo ima jednodomno upravljanje pa osim Skupštine akcionara ima Odbor direktora. Izvršni član Odbora direktora je Izvršni direktor i zakonski zastupnik Društva.

Odbor direktora za 2022. godinu sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik;
- Dragijana Radonjić - Petrović, član;
- Dragan Đuričin, član;
- Franz Gerfried Schmidt, član; i
- Đorđe Savić, član.

Menadžment za 2022. društva sačinjavaju:

- Đorđe Savić, Izvršni direktor i zakonski zastupnik;
- Ilija Trujić, Prokurist;
- Biljana Juzbaša, Prokurist;
- Zoran Radibratović, Prokurist; i
- Mirko Goranović, Prokurist.

Izvršni direktor društva i zakoniti zastupnik od 01.01.2023. je Ernst Bode.

Predsednik odbora direktora od 01.01.2023. je Valentin Ilievski.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje relevantne za određenu vrstu poslovne aktivnosti, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Poslovanje Grupe u 2022. godini u poređenju sa prethodnom godinom:

	31.12.2022.	31.12.2021.
	RSD 000	RSD 000
KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA		
Poslovni prihodi	16.967.579	15.208.490
Prihodi od prodaje	16.519.130	14.788.385
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	64.739	17.565
Povećanje vrednosti zaliha	32.234	90.032
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine	11.413	
Ostali poslovni prihodi	340.063	312.508
Poslovni rashodi	(13.672.171)	(11.482.526)
Nabavna vrednost prodate robe	(1.489.457)	(1.386.707)
Troškovi materijala, goriva i energije	(5.946.206)	(4.328.984)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali troš.	(1.621.786)	(1.520.704)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	(1.626.026)	(1.600.369)
Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine	(6.740)	(2.634)
Ostali poslovni rashodi	(2.981.956)	(2.643.128)
Poslovni dobitak	3.295.408	3.725.964
Finansijski prihodi	57.825	56.387
Finansijski rashodi	(49.732)	(5.625)
Prihodi od usklađenja vrednosti imovine	0	0
Rashodi od usklađenja vrednosti imovine	(525.314)	(85.528)
Ostali prihodi	84.039	94.519
Ostali rashodi	(95.438)	(33.645)
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	2.766.788	3.752.072
Neto (gubitak)/dobitak poslovanja	(14.078)	(6.652)
Dobitak pre oporezivanja	2.752.710	3.745.420
Poreski rashodi perioda	(471.091)	(569.827)
Odloženi poreski rashodi/prihodi	13.871	40.530
Neto dobitak	2.295.490	3.216.123

Poslovanje Grupe u 2022. godini u poređenju sa prethodnom godinom:

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA	31.12.2022. RSD 000	31.12.2021. RSD 000
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerijalna ulaganja	52.728	42.182
Nekretnine, postrojenja i oprema	19.426.764	16.511.827
Učešća u kapitalu	66.698	66.838
Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	208.786	196.946
Ukupna stalna imovina	19.754.976	16.817.793
Zalihe	743.911	735.756
Potraživanja od prodaje	3.576.309	3.579.746
Druga potraživanja	186.509	306.222
Kratkoročni finansijski plasmani	1.077.936	2.649.885
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.490.816	3.678.097
AVR	42.229	41.642
Ukupna obrtna imovina	9.117.710	10.991.348
Odložena poreska sredstva	250.858	237.898
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	29.123.544	28.047.039
Vanbilansna aktiva	107.694	108.491
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.870.864	1.870.864
Rezerve	1.295.609	1.296.980
Učešće bez prava	285.728	281.930
Neraspoređena dobit	23.328.602	21.616.061
Ukupan kapital	26.780.803	25.065.835
Dugoročna rezervisanja	103.141	119.441
Dugoročni krediti	13.274	15.278
Dugoročne obaveze	5.866	5.879
Kratkoročne obaveze		
Kratkoročne finansijske obaveze	2.247	2.589
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	83.020	72.305
Obaveze prema dobavljačima	1.751.959	2.291.357
Ostale kratkoročne obaveze	244.240	329.616
PVR	134.598	139.722
Ukupne kratkoročne obaveze	2.216.064	2.835.589
Odložene poreske obaveze	4.396	5.017
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	29.123.544	28.047.039
Vanbilansna pasiva	107.694	108.491

FINANSIJSKI POKAZATELJI GRUPE		
Prinos na ukupan kapital	10,33	%
Neto prinos na sopstveni kapital	8,57	%
Stepen zaduženosti	8,03	%
Stopa neto dobitka	13,53	%
I stepen likvidnosti	157,52	%
II stepen likvidnosti	377,87	%
Neto obrtni kapital	6.901.646	HRS D
Tržišna kapitalizacija	12.931.271.892	RSD
Konsolidovana dobit po akciji	2.211	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama Matičnog društva:

Ogranci	31.12.2022.	31.12.2021.
Beograd	128	132
Smederevo	45	45
Pančevo	35	35
Novi Sad	18	17
Niš	24	24
Bor	16	17
Kraljevo	52	52
Petrovac na moru	21	22
Ukupno	339	344

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine bio je sledeći:

Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Messer Tehnogas, Beograd	339	344
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	5	5
Messer BH Gas, Petrovo	24	25
Messer Albagaz, Tirana	22	22
Messer Slovenija, Ruše	92	97
Ukupno	482	493

4. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine sprovedene su sledeće aktivnosti:

Pančevo

- Ugradnja VRV Sistema (VRV system radi na principu toplotne pumpe) za grejanje, hlađenje i klimatizaciju punionice specijalnih gasova, laboratorije i punionice helijuma,
- Ugradnja nove stolarije na objektu punionica specijalnih gasova, helijuma i laboratorije,
- Ugradnja stolarije na magacinu NO.

Niš

- Izrada plana zaštite od udesa za lokaciju Mramorskog Brda i DC u Nišu
- Zamena običnog stakla termoizolacionim na punionicama O₂ i CO₂
- Zasađivanje ukrasnog drveća u krugu fabrike
- Saniranje rastinja i kultivisanje radnog prostora na placu stare kisikane u Nišu

Smederevo

- Zamena neonskih sijalica LED osvetljenjem po kancelarijama.
- Nabavka solarni panela koji su većim delom isporučeni. Kapacitet ovih panela biće max. 300 kW, a stvarni transfer sunčane energije u struju zavisiće od sunčanosti i broja sunčanih dana tokom godine.

Petrovac

- Zamjena preostalih klasičnih svetiljki na fabričkom krugu sa LED svetiljkama

Kraljevo

- Montaža ventilacionog sistema za usisavanje aerosola nastalog pri farbanju kalota na bocama
- Zamena filterskih prečistača vazduha na mašini za spoljašnje sačmarenje boca din
- Nabavka i ugradnja prigušivača buke u punionicama Kiseonika 3.5 i Azota
- Konverzija kotlarnice sa peleta na gas
- Uvođenje tehničkog rešenja za korišćenje izbistrene vode pri rastvaranju kreča
- Sadnja rastinja na lokaciji
- Zamena klasične sa LED rasvetom

5. Svi značajni događaji po završetku poslovne godine

U borskoj topionici, Zijin Copper, 01.03.2023. je puštena u rad modernizovana topionička prerada u glavnim sistemima kao što su Topionica, Energana i Fabrika sumporne kiseline. Planirano da je do kraja marta fleš- peć treba da dostigne temperaturu od 1.200 stepeni i tada će biti u mogućnosti da pretapa 114 tona bakra na sat. To će dovesti do toga da i Messer Tehnogas pusti sa kašnjenjem svoje novoizgrađeno postrojenje za razlaganje vazduha ASU 3 Bor u rad.

6. Planirani budući razvoj i opis očekivanog razvoja Grupe u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva, kao i glavni rizici i pretnje kojima je poslovanje društva izloženo

U planu poslovanja Društva za 2023. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 14.940.712 HRSD i investicije u iznosu od 1.255.722 HRSD.

Plan Preduzeća je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i ostvari planirane investicije kako bi održalo svoju poziciju na tržištu.

7. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Aktivnosti na polju istraživanja i razvoja u istraživanjima i razvoju novih primena u 2022. godini:

- Iz oblasti ekologije:
  1. Primena CO₂ za korekciju pH u otpadnim i pijaćim vodama.
  2. Testovi za moguću primenu CO₂ za korekciju pH u otpadnim i pijaćim vodama.
- Iz oblasti primena u industriji hrane:
  1. Primena zamrzavanja proizvoda dobijenih od sintetičkih proteina u komorama za zamrzavanje tečnim azotom
  2. Primena tečnog azota za zaštitu i učvršćivanje pakovanja (LIN ukapljivač) u industriji vode
  3. Eksperimenti i probe u vezi pakovanja različitih vrsta prehrambenih proizvoda u različitim smešama gasova
- Iz oblasti industrije:
  1. Primena azota za proizvodnju pneumatika
  2. Nova primena hlađenja svežeg betona pomoću azota
- Iz oblasti metalurgije:
  1. Primena azota i argona u degazaciji bakra i aluminijuma
  2. Primena kiseonika zajedno sa prirodnim gasom u procesu reciklaže akumulatora
- Primena suvog leda:
  1. Primena suvog leda za transport nestandardnih vakcina
  2. Primena suvog leda za čišćenje boja u grafičkoj industriji

8. Informacije o otkupu sopstevnih akcija

Matično društvo ne poseduje sopstvene akcije. Matično društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja

9. Postojanje ogranka

Matično društvo ima registrovane ogranke: Ogranak Fabrika Beograd u opštini Rakovica, Ogranak Fabrika Bor u opštini Bor, Ogranak Fabrika Kraljevo u opštini Kraljevo, Ogranak Fabrika Niš u opštini Merošina, Ogranak Fabrika Smederevo u opštini Smederevo, Ogranak Fabrika Novi Sad u opštini Novi Sad grad, Ogranak Fabrika Pančevo u opštini Pančevo, Ogranak Fabrika Niš, Centar u opštini Palilula Niš. I ogranak u Crnoj Gori Fabrika Petrovac u Petrovcu.

10. **Finansijske instrumente koje Grupa koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja**

U skladu sa MSFI 9 Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: ona koja se naknadno odmeravaju prema fer vrednosti (bilo kroz ostali ukupni rezultat ili kroz bilans uspeha) i ona koja se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti. Klasifikacija se vrši na osnovu:

- a) poslovnog modela Društva za upravljanje finansijskim sredstvima i
- b) karakteristika ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po amortizovanoj vrednosti ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj je držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih tokova gotovine, i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplata glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se postiže naplatom ugovornih tokova gotovine i prodajom finansijskih sredstava, i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplate glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha osim ukoliko se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Dodatno, prilikom početnog priznavanja, Grupa može neopozivo da naznači finansijsko sredstvo koje inače zadovoljava zahteve da se odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, po fer vrednosti kroz bilans uspeha ako se na taj način eliminiše ili značajno smanjuje računovodstvena neusaglašenost koja bi inače nastala.

Reklasifikacija finansijskih instrumenata se vrši samo onda kada dođe do promene poslovnog modela za upravljanje portfoliom u celini. Reklasifikacija ima prospektivni efekat i vrši se od početka prvog izveštajnog perioda nakon promene poslovnog modela.

Grupa nije menjala svoj poslovni model ni u tekućem ni u uporednom periodu, te nisu vršene nikakve reklasifikacije.

Procena poslovnog modela

Poslovni model se procenjuje sa ciljem utvrđivanja da li se sredstvo sa isključivim plaćanjem glavnice i kamate klasifikuje po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Poslovnim modelom se utvrđuje da li novčani tokovi nastaju iz prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prodaje finansijskog sredstva ili oba.

Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se prebijaju tako da se neto iznos iskazuje u bilansu stanja ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prebijanje priznatih iznosa i kada postoji namera za izmirenje na neto osnovi ili istovremene realizacije sredstva i izmirenja obaveze.

Pri početnom priznavanju, Grupa odmerava finansijsko sredstvo prema njegovoj fer vrednosti koja je, u slučaju finansijskih sredstava koja se ne odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uvećana za transakcione troškove koji se direktno pripisuju sticanju finansijskih sredstava. Transakcioni troškovi finansijskih sredstava koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha prikazuju se kao rashodi perioda u bilansu uspeha.

Nakon početnog priznavanja, rezervisanja za očekivane kreditne gubitke priznaje se za finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti i ulaganja u dužničke instrumente koji se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, uzrokujući neposredni gubitak.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju novčana sredstva u blagajni, depozite kod banaka po viđenju, i ostala kratkoročno visoko likvidna ulaganja sa dospećem do tri meseca i manje.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti u skladu sa zahtevima MSFI 9 se svrstavaju u kategoriju finansijskih sredstava koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti iz razloga što se drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, pri čemu ti novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamate i nisu iskazani prema fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja koja nemaju značajnu komponentu finansiranja početno se priznaju prema transakcionoj vrednosti i naknadno se iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenje za očekivane kreditne gubitke. Transakciona vrednost predstavlja iznos koji će se dobiti za dobra koja su isporučena i usluge koje su pružene kupcu (fakturna vrednost).

Potraživanja od kupaca predstavljaju iznose koje kupci duguju za prodane proizvode i robu ili pružene usluge u redovnom toku poslovanja. Ukoliko se naplata očekuje u roku od godinu dana ili kraće (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže), klasifikuje se kao tekuća sredstva. U suprotnom, klasifikuju se kao stalna sredstva, tj. dugoročna potraživanja.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

Obaveze prema dobavljačima nastaju kada druga ugovorna strana izvrši svoje obaveze prema ugovoru, i početno se priznaju prema fer vrednosti, dok se naknadno iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Obaveze prema dobavljačima predstavljaju obaveze plaćene za robu ili usluge koje se nabavljaju od dobavljača u redovnom toku poslovanja. Ove obaveze se klasifikuju kao tekuće obaveze, ukoliko plaćanje dospeva u roku od godinu dana ili manje (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže). U suprotnom, klasifikuju se kao dugoročne obaveze.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Grupa vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

11. Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite

Grupa u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom,
- Kamatnim rizikom

- Rizik likvidnosti,
- Kreditnim rizikom i
- Tržišnim rizikom,

Menadžment Grupe na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na smanjenje ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment o postojećim i potencijalnim rizicima.

a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Grupa je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Grupa minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CHF	USD	CNY	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.040.884	-	3.533	-	2.446.399	3.490.816
Potraživanja po osnovu prodaje	670.256	-	-	-	2.906.053	3.576.309
Kratkoročni finansijski plasmani	1.060.477	-	-	-	17.459	1.077.936
Učešće u kapitalu	-	-	-	-	66.698	66.698
Dugoročni plasmani	151.463	-	-	-	57.323	208.786
Ostala potraživanja	74.030	-	-	-	154.708	228.738
Ukupno	2.997.110	-	3.533	-	5.648.640	8.649.283
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	2.247	2.247
Obaveze iz poslovanja	629.961	-	-	44.020	1.077.978	1.751.959
Dugoročne obaveze	-	-	-	-	19.140	19.140
Ostale obaveze	15.961	-	-	-	445.897	461.858
Ukupno	645.922	-	-	44.020	1.545.262	2.235.204
Neto devizna pozicija na dan 31.12.2022.	2.351.188	-	3.533	(44.020)	4.103.378	6.414.079

Promena deviznog kursa dinara u odnosu na gore pomenute strane valute od 1% imalo bi sledeći uticaj na neto rezultat Grupe:

U hiljadama RSD	2022.
- EUR	23.511
- USD	35
- CNY	(440)
Ukupno	23.106

Slabljenje dinara u odnosu na gore pomenute strane valute za 1% proizvelo bi povećanje neto rezultata Grupe u 2022. godini za RSD 23.106 hiljada dinara, odnosno smanjenje neto rezultata za isti iznos u slučaju jačanja dinara

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Poslovanje Grupe je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva i kamatonosne obaveze dospevaju na naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Grupe riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2022.	2021.
Finansijska sredstva	1.229.450	2.793.242
Finansijske obaveze	21.387	23.746
Razlika	1.208.063	2.769.496
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	3.490.816	3.678.097
Finansijske obaveze	-	-
Razlika	3.490.816	3.678.097

Grupa ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Grupe i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa. U slučaju promene kamatne stope za +/- 1 pp neto rezultat Grupe bio bi veći (manji) za iznos od RSD 34.908 hiljada u 2022. godini.

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Grupa upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Grupa neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.490.816	-	-	-	3.490.816
Potraživanja po osnovu prodaje	3.270.197	306.112	-	-	3.576.309
Kratkoročni finansijski plasmani	1.077.309	627	-	-	1.077.936
Učešće u kapitalu	-	-	-	66.698	66.698
Dugoročni plasmani	-	-	128.423	80.363	208.786
Ostala potraživanja	225.310	3.428	-	-	228.738
Ukupno	8.063.632	310.167	128.423	147.061	8.649.283
Kratkoročne finansijske obaveze	-	2.247	-	-	2.247
Obaveze iz poslovanja	1.716.385	35.574	-	-	1.751.959
Dugoročne obaveze	-	-	19.140	-	19.140
Ostale obaveze	91.838	-	370.020	-	461.858
Ukupno	1.808.223	37.821	389.160	-	2.235.204
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2022.	6.255.409	272.346	(260.737)	147.061	6.414.079

(d) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Grupe kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Grupe po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Grupa je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Grupe. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Grupi, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim, pored toga, Grupa ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Grupa od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Potraživanja od kupaca

Na izloženost kreditnom riziku utiču individualne karakteristike svakog kupca.

Grupa primenjuje pojednostavljeni pristup MSFI 9 za odmeravanje očekivanih kreditnih gubitaka koji koristi rezervisanje za očekivane gubitke tokom veka trajanja.

Rezervisanje za potencijalne gubitke zasniva se na proceni verovatnoće nastanka događaja statusa neizmirenja obaveza dužnika (default), koji se primenjuje od strane Grupe kako na osnovu individualne analize kreditnog rejtinga svakog dužnika, tako i na osnovu obračuna prosečne ponderisane procene iznosa rezervisanja po grupi ili skupu dužnika.

Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke potraživanja od kupaca formiraju se u zavisnosti od intervala dana kašnjenja potraživanja u odnosu na stopu gubitka utvrđenu za svaki interval kašnjenja, a koja se ne procenjuju na pojedinačnoj osnovi. Rezervisanja se ponovo procenjuju najmanje jednom godišnje i koriguju radi održavanja izmenjenog nivoa rizika, odnosno statistike gubitaka.

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca sa priznatim kreditnim gubicima i prosečnim stopama za utvrđivanje kreditnih gubitaka na dan 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ispravka vrednosti u		Ispravka vrednosti u		Bruto 2021	Ispravka vrednosti 2021
	% 2022	Bruto 2022	% 2021	Bruto 2021		
Individualna ispravka potraživanja:	43,8%	1.717.669	752.466	21,4%	1.287.904	275.103
Kolektivna ispravka potraživanja:						
Nedospela potraživanja	4,0%	2.091.073	84.103	5,2%	2.082.821	108.353
Docnja od 0-30 dana	13,4%	431.038	57.747	16,1%	467.968	75.370
Docnja od 31-60 dana	27,0%	156.165	42.145	27,8%	130.489	36.249
Docnja od 61-90dana	47,3%	88.740	41.947	44,2%	65.924	29.127
Docnja od 91-180 dana	81,3%	130.927	106.450	90,1%	74.929	67.520
Docnja od 181-360 dana	96,4%	83.446	80.416	86,1%	86.088	74.151
Docnja preko 360	92,9%	601.742	559.217	96,2%	1.299.735	1.250.239
Kolektivna ispravka		3.583.131	972.025		4.207.954	1.641.009
Ukupno		5.300.800	1.724.491		5.495.858	1.916.112

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Stanje 31.decembra prethodne godine	1.916.112	1.868.337
Direktan otpis	(712.492)	-
Povećanje	938.314	516.631
Smanjenje	(413.000)	(431.102)
Kursne razlike	(4.443)	(37.754)
Stanje 31. decembra	1.724.491	1.916.112

12. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment Grupe i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja sagledavaju cenovne, kreditne i likvidne rizike. Dnevним sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevним praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca, Grupa kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

13. Izveštaj o korporativnom upravljanju

1) Messer Tehnogas AD Beograd (Matično društvo), 11090 Beograd, Banjički put br.62 je javno akcionarsko društvo, čije akcije se kotiraju na Beogradskoj berzi na Open Marketu (www.belex.rs).

Ukupan kapital Matično društva je podeljen u 1.036.658 običnih akcija. Većinski akcionar je Messer SE & Co. KGaA koji poseduje 81,93599% od ukupnog broja akcija.

Svaka akcija daje pravo na jedan glas. Za lično učešće na sednicama Skupštine potrebno je da akcionar sam ili udružen poseduje 0,1% od ukupnog broja akcija.

Korporativno upravljanje je organizovano u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o tržištu kapitala i drugim relevantnim zakonskim i podzakonskim propisima Republike Srbije. Takođe, Matično društvo je upravljanje dalje razradilo svojim Statutom, Kodeksom korporativnog upravljanja, Poslovníkom o radu Skupštine koji su objavljeni na sajtu Matičnog društva (www.messer.rs), kao i drugim internim aktima i pravilima ponašanja.

Cilj korporativnog upravljanja je postizanje jednakog tretmana svih akcionara, potencijalnih investitora i poslovnih partnera, što je bliže definisano Kodeksom korporativnog upravljanja i održiv razvoj i opstanak Matičnog društva uz ulaganje u nove projekte i zaposlene. Kompanija uvažava različitosti i smatra da se snaga Kompanije upravo postiže spojom svih vrsta različitosti i jednakošću u različitosti.

Matično društvo redovno vrši sva neophodna obaveštavanja akcionara, kako preko svog sajta, tako i preko sajta Komisije za hartije od vrednosti, Centralnog registra, Beogradske berze i APR-a.

2) Matično društvo ima službu interne kontrole, na čelu koje se nalazi Interni revizor koji u svemu ispunjava zakonom propisane uslove za tu poziciju. Služba interne kontrole zajedno sa posebnom službom kontrolinga, svaka za sebe vrši proveru poslovanja Društva u skladu sa pozitivnim propisima i internim aktima Društva. Društvo poseduje interna akta vezana za pravila potpisivanja i kontrolu vršenja plaćanja, te vezano za primanje i davanje poklona. Interni revizor je nezavistan u radu i podnosi izveštaj Komisiji za reviziju Odbora direktora. Vrše se i interni auditi organizovani od strane internog revizora, kao i na nivou Grupe.

3) nije bilo nikakvih ponuda za preuzimanje.

4) Matično društvo ima Skupštinu akcionara, Odbor direktora i Izvršnog direktora. Društvo ima i sekretara Društva. Isti imaju ovlašćenja i odgovornosti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i drugim relevantnim propisima, Poslovníkom o radu Skupštine i Poslovníkom o radu Odbora direktora. Odbor direktora se sastoji od Izvršnog direktora, jednog neizvršnog člana i tri neizvršna i nezavisna člana. Odbor direktora obavlja funkciju svih Komisija osim Komisije za reviziju Odbora direktora, koja je posebno imenovana i ima tri člana iz reda nezavisnih i neizvršnih članova Odbora direktora, koji ispunjavaju sve pozitivnim propisima predviđene uslove. Komisija za reviziju obavlja svoju funkciju u skladu sa pozitivnim propisima.

5) Pri izboru članova organa upravljanja pre svega je bitno da ispunjavaju pozitivnim propisima propisane uslove, da su kompetentni za tu funkciju, da imaju obrazovanje koje im omogućava kvalitetno vršenje funkcije, etičnost, moralnost i savesnost u radu. Pri tome kada god je moguće vodi se računa i o rodnoj ravnopravnosti, a naravno i akcenat se daje na posebne obuke i pripreme mladih kadrova za ozbiljne pozicije u budućnosti.

14. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Grupa pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Grupe i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

(a) Potraživanja po osnovu podaje

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Bulgaria	91.543	77.750
Messer Hungarogaz KFT	54.201	34.197
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	51.472	85.624
Messer Croatia Plin	48.284	52.092
Messer Tehnoplina	40.873	58.968
Messer SE&CO KGaA	40.791	24.560
Messer Romania Gaz S.R.L	35.494	10.379
Messer Gas Pak	7.391	11.758
Messer Mostar Plin	4.083	7.210
Messer Medical	1.783	
Messer Technogas Praha	1.586	
MEC Group	822	823
Messer BV	76	4
Messer Austria	8	5
Messer Poljska	7	94
Messer Tatragas	-	4.468
Messer Medical Austria	-	705
Messer Energo Gas	-	17
Ukupno	378.414	368.654

(b) Potraživanja za date avanse za osnovna sredstva i robu

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE & Co. KgaA	152.883	129.331
Messer LLC	-	17.283
Messer Cutting welding	2.128	
Ukupno	155.011	146.614

(c) Obaveze prema povezanim licima

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE&CO KGaA	215.480	667.661
Messer Croacija	154.733	227.309
Messer Gas Pak	57.575	63.540
Messer Austria	29.510	18.078
MEC Group	17.917	9.938
Messer Tehnoplina	13.961	21.988
Messer Hungarogas	13.222	7.276
Messer Technogas Praha	2.464	
Messer Vardar Tehnogas	1.994	18.208
Messer Polska	1.425	3.087
Messer Bulgaria	939	
Messer Medical Austria	821	
Messer Industriegase	322	3.047
Messer Tatragas		941
Messer France		588
Messer Schweiz AG		224
Messer Belgium		123
Ukupno	510.363	1.042.008

(d) Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, ostali poslovni prihodi

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Hungarogas	370.306	298.081
Messer Bulgaria	303.046	255.900
Messer Croatia Plin	273.898	201.565
Messer Romania	209.415	116.137
Messer Tehnoplina	205.069	183.244
Messer Vardar Tehnogas	188.816	110.018
Messer Mostar Plin	54.148	43.516
Messer SE&CO KGaA	40.479	39.010
Messer Tatragas	17.442	4.417
OOO Elme Messer K	6.084	-
Messer Medical	5.031	706
Messer Medical Austria	1.643	120
Messer Technogas Praha	1.585	-
MEC GROUP	659	823
Messer B.V	76	-
Messer Austria	52	94
Messer Polska	-	69
Ukupno	1.677.749	1.253.700

15. Struktura kapitala, uključujući hartije od vrednosti koje nisu uključene u trgovanje na regulisano tržište, odnosno MTP, sa podacima o vrstama i klasama hartija od vrednosti i pravima i obavezama koje iz njih proizilaze za svaku vrstu i klasu posebno kao i procenat koji predstavljaju u ukupnom osnovnom kapitalu

KAPITAL GRUPE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Aksijski kapital	1.865.984	1.865.984
Ostali kapital	4.880	4.880
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	23.393.833	21.681.292
Gubitak	(65.231)	(65.231)
Učešće bez prava kontrole	285.728	281.930
Neralizovani dobiti povodom HOV	7	1.378
Ukupno	26.780.803	25.065.835

Osnovni kapital

Osnovni kapital Matičnog društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2022. godine aksijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Društva je Messer SE & Co. KGaA sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2022.:

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer SE & Co. KGaA	849.396	1.528.913	81,94
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.071	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Matično društvo ima samo akcije koje su uključene u trgovanje na regulisanom tržištu. Što se tiče vrste i klase akcija, Matično društvo ima samo obične akcije. Prava iz akcija su: pravo na upravljanje, pravo na dividendu i pravo na deo likvidacione mase ili stečajne mase.

16. Ograničenja prenosa hartija od vrednosti

Društvo nema ograničenja prenosa hartija od vrednosti.

17. Direktna ili indirektna učešća u osnovnom kapitalu podređenih društava

Učešće u podređenom društvu

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Učešće u kapitalu Cryon Zaprešići	63.261	63.401
Ostala učešća	3.437	3.437
Ukupno učešće u podređenom društvu	66.698	66.838

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	(26.007)	(26.007)
Ukupno Tehnogas Hellas	-	-

18. Podaci o imacima hartija od vrednosti sa specijalnim kontrolnim pravima i opis tih prava

Društvo nema imaoce hartija od vrednosti sa specijalnim kontrolnim pravilima.

19. Sistemi kontrole dodele akcija zaposlenima u slučajevima da zaposleni ne mogu direktno da ostvaruju pravo glasa

Društvo nema dodelu akcija zaposlenima.

20. Akcionarski sporazumi koji mogu imati za posledicu ograničenje prenosa akcija i/ili glasačkih prava, a koji su poznati društvu

Društvo nema akcijske sporazume koje mogu imati za posledicu ograničenje prenosa akcija i/ili glasačkih prava, a koji su poznati društvu.

21. Podaci o svim ograničenjima prava glasa

Nema ograničenja prava glasa.

22. Pravila vezana za imenovanje i razrešenje uprave Matičnog društva

Članove Odbora direktora imenuje Skupština u skladu sa članom 384. Zakona o privrednim društvima.

Prokuriste imenuje Odbor direktora u skladu sa odredbama Zakona o privrednim Društvima.

23. Načini izmene statuta Matičnog društva

Odluku o izmeni Statuta donosi Skupština.

24. Ovlašćenja uprave, a naročito ovlašćenja da izdaju akcije ili da za društvo steknu sopstvene akcije

Članom 9 Statuta Matičnog društva, tačkom 9.3 je predviđena mogućnost da Skupština Matičnog društva ovlasti Odbor direktora za izdavanje odobrenih akcija.

Statutom Matičnog društva, članom 10, tačkom 10.2 istog, je predviđena mogućnost da Odbor direktora u tačno specificiranim slučajevima može doneti odluku o sticanju sopstvenih akcija ili drugih hartija od vrednosti čiji je izdavalac Matično društvo.

Ovakvih slučajeva nije bilo.

25. Svi značajni ugovori društva kod kojih promena kontrole ponudom za preuzimanje utiče na njihov nastanak, promenu ili prestanak, kao i o posledicama takvih ugovora

Grupa o nema ugovore kod kojih promena kontrole ponudom za preuzimanje utiče na njihov nastanak, promenu ili prestanak, kao i o posledicama takvih ugovora

26. Svi ugovori između Grupe i uprave ili zaposlenih, kojima se obezbeđuje naknada u slučaju razrešenja ili otkaza bez opravdanog razloga ili prestanka ugovora o radu zbog ponude za preuzimanje

Grupa nema ugovore između grupe i uprave ili zaposlenih, kojima se obezbeđuje naknada u slučaju razrešenja ili otkaza bez opravdanog razloga ili prestanka ugovora o radu zbog ponude za preuzimanje

Beograd, 18.04.2023. godine.

Ernst Bode
Izvršni direktor

III GODIŠNJI KONSOLIDOVANI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA
(Izveštaj uprave o poslovanju društva)

U skladu sa članom 34. i 35. Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS" broj 73/2019 i 44/2021), Zakonom o tržištu kapitala i ostalim podzakonskim akata, „Messer Tehnogas“ AD iz Beograda, Banjički put 62, MB: 07011458 objavljuje:

KONSOLIDOVANI GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2022. GODINU

1. Opšti podaci

Messer Tehnogas AD Beograd („Društvo“ ili „Matično društvo“) je javno akcionarsko društvo registrovano u Srbiji koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB 100002942. Isto ima registrovan ogranak (deo stranog društva) u Crnoj Gori.

Sedište Društva je u Beogradu, Banjički put 62.

Web adresa Društva je www.messer.rs.

E-mail adresa Društva je postoffice@messer.rs.

Broj i datum Rešenja o upisu u registar privrednih subjekata BD 13962/2005, 28.04.2005.

Osnovna delatnost Društva je pod šifrom 02011, proizvodnja industrijskih gasova.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800,00 RSD.

Messer Tehnogas kao akcionarsko društvo je uključeno u organizovano trgovanje Beogradske berze u segmentu trgovanja Open Market.

Uplaćeni i upisani kapital društva je 1.865.984.400,00 RSD.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Društvo je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer SE & Co. KGaA koji je pravni sledbenik Messer Group odnosno Messer Griesheim GmbH sa učešćem u kapitalu od 81,93%, sa vlasništvom 849.396 običnih akcija.

Messer Tehnogas a.d., Beograd kao kontrolno (matično) društvo (u daljem tekstu: Matično društvo ili Društvo) i njegova zavisna društva čine grupu (u daljem tekstu: Grupa).

U okviru grupe, pored Matičnog društva, posluju još četiri zavisna društva i to:

- Messer GTM d.o.o., Kosovska Mitrovica, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer GTM je 100%.
- Messer BH Gas d.o.o, Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovinoi, jednu u Sarajevu i jednu Zenici, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer BH GAS je 100%.
- Messer Albagaz d.o.o., Tirana, Albanija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Albagas je 100%.
- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Sloveniji je 99,13%.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione strukture pravnog lica

Matično društvo je registrovano za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Matičnog društva čine sledeći gasovi:

- Kiseonik,
- Azot,
- Argon,
- Ugljen-dioksid,
- Acetilen,
- Vodonik,
- Helijum,
- Suvi led,
- Azot - suboksid,
- Medicinski gasovi,
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše,
- Rashladni fluidi i
- Ostali gasovi.

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Matično društvo se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja najvećim delom iz programa Castolin Eutectic.

Matično društvo posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001-2015, ISO 14001-2015, FSSC 22000, ISO 17025 i ISO 13485. Pored toga poseduje i GMP Evropske unije za medicinski kiseonik i medicinski azot – suboksid, kao i domaće sertifikate za medicinske gasove izdate od strane Ministarstva zdravlja Republike Srbije.

Matično društvo ima jednodomno upravljanje pa osim Skupštine akcionara ima Odbor direktora. Izvršni član Odbora direktora je Izvršni direktor i zakonski zastupnik Društva.

Odbor direktora za 2022. godinu sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik;
- Dragijana Radonjić - Petrović, član;
- Dragan Đuričin, član;
- Franz Gerfried Schmidt, član; i
- Đorđe Savić, član.

Menadžment za 2022. društva sačinjavaju:

- Đorđe Savić, Izvršni direktor i zakonski zastupnik;
- Ilija Trujić, Prokurist;
- Biljana Juzbaša, Prokurist;
- Zoran Radibratović, Prokurist; i
- Mirko Goranović, Prokurist.

Izvršni direktor društva i zakoniti zastupnik od 01.01.2023. je Ernst Bode.

Predsednik odbora direktora od 01.01.2023. je Valentin Ilievski.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja Grupe, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje relevantne za određenu vrstu poslovne aktivnosti, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Poslovanje Grupe u 2022. godini u poređenju sa prethodnom godinom:

KONSOLIDOVANI BILANS USPEHA	31.12.2022. RSD 000	31.12.2021. RSD 000
Poslovni prihodi	16.967.579	15.208.490
Prihodi od prodaje	16.519.130	14.788.385
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	64.739	17.565
Povećanje vrednosti zaliha	32.234	90.032
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine	11.413	
Ostali poslovni prihodi	340.063	312.508
Poslovni rashodi	(13.672.171)	(11.482.526)
Nabavna vrednost prodate robe	(1.489.457)	(1.386.707)
Troškovi materijala, goriva i energije	(5.946.206)	(4.328.984)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali troš.	(1.621.786)	(1.520.704)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	(1.626.026)	(1.600.369)
Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine	(6.740)	(2.634)
Ostali poslovni rashodi	(2.981.956)	(2.643.128)
Poslovni dobitak	3.295.408	3.725.964
Finansijski prihodi	57.825	56.387
Finansijski rashodi	(49.732)	(5.625)
Prihodi od usklađenja vrednosti imovine	0	0
Rashodi od usklađenja vrednosti imovine	(525.314)	(85.528)
Ostali prihodi	84.039	94.519
Ostali rashodi	(95.438)	(33.645)
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	2.766.788	3.752.072
Neto (gubitak)/dobitak poslovanja	(14.078)	(6.652)
Dobitak pre oporezivanja	2.752.710	3.745.420
Poreski rashodi perioda	(471.091)	(569.827)
Odloženi poreski rashodi/prihodi	13.871	40.530
Neto dobitak	2.295.490	3.216.123

Poslovanje Grupe u 2022. godini u poređenju sa prethodnom godinom:

KONSOLIDOVANI BILANS STANJA	31.12.2022. RSD 000	31.12.2021. RSD 000
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerijalna ulaganja	52.728	42.182
Nekretnine, postrojenja i oprema	19.426.764	16.511.827
Učešća u kapitalu	66.698	66.838
Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	208.786	196.946
Ukupna stalna imovina	19.754.976	16.817.793
Zalihe	743.911	735.756
Potraživanja od prodaje	3.576.309	3.579.746
Druga potraživanja	186.509	306.222
Kratkoročni finansijski plasmani	1.077.936	2.649.885
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.490.816	3.678.097
AVR	42.229	41.642
Ukupna obrtna imovina	9.117.710	10.991.348
Odložena poreska sredstva	250.858	237.898
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	29.123.544	28.047.039
Vanbilansna aktiva	107.694	108.491
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.870.864	1.870.864
Rezerve	1.295.609	1.296.980
Učešće bez prava	285.728	281.930
Neraspoređena dobit	23.328.602	21.616.061
Ukupan kapital	26.780.803	25.065.835
Dugoročna rezervisanja	103.141	119.441
Dugoročni krediti	13.274	15.278
Dugoročne obaveze	5.866	5.879
Kratkoročne obaveze		
Kratkoročne finansijske obaveze	2.247	2.589
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	83.020	72.305
Obaveze prema dobavljačima	1.751.959	2.291.357
Ostale kratkoročne obaveze	244.240	329.616
PVR	134.598	139.722
Ukupne kratkoročne obaveze	2.216.064	2.835.589
Odložene poreske obaveze	4.396	5.017
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	29.123.544	28.047.039
Vanbilansna pasiva	107.694	108.491

FINANSIJSKI POKAZATELJI GRUPE		
Prinos na ukupan kapital	10,33	%
Neto prinos na sopstveni kapital	8,57	%
Stepen zaduženosti	8,03	%
Stopa neto dobitka	13,53	%
I stepen likvidnosti	157,52	%
II stepen likvidnosti	377,87	%
Neto obrtni kapital	6.901.646	HRSD
Tržišna kapitalizacija	12.931.271.892	RSD
Konsolidovana dobit po akciji	2.211	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama Matičnog društva:

Ogranci	31.12.2022.	31.12.2021.
Beograd	128	132
Smederevo	45	45
Pančevo	35	35
Novi Sad	18	17
Niš	24	24
Bor	16	17
Kraljevo	52	52
Petrovac na moru	21	22
Ukupno	339	344

Ukupan broj zaposlenih u Grupi na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine bio je sledeći:

Grupa	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Messer Tehnogas, Beograd	339	344
Messer GTM, Kosovska Mitrovica	5	5
Messer BH Gas, Petrovo	24	25
Messer Albagaz, Tirana	22	22
Messer Slovenija, Ruše	92	97
Ukupno	482	493

4. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine sprovedene su sledeće aktivnosti:

Pančevo

- Ugradnja VRV Sistema (VRV system radi na principu toplotne pumpe) za grejanje, hlađenje i klimatizaciju punionice specijalnih gasova, laboratorije i punionice helijuma,
- Ugradnja nove stolarije na objektu punionica specijalnih gasova, helijuma i laboratorije,
- Ugradnja stolarije na magacinu NO.

Niš

- Izrada plana zaštite od udesa za lokaciju Mramorskog Brda i DC u Nišu
- Zamena običnog stakla termoizolacionim na punionicama O2 i CO2
- Zasađivanje ukrasnog drveća u krugu fabrike
- Saniranje rastinja i kultivisanje radnog prostora na placu stare kisikane u Nišu

Smederevo

- Zamena neonskih sijalica LED osvetljenjem po kancelarijama.
- Nabavka solarni panela koji su većim delom isporučeni. Kapacitet ovih panela biće max. 300 kW, a stvarni transfer sunčane energije u struju zavisiće od sunčanosti i broja sunčanih dana tokom godine.

Petrovac

- Zamjena preostalih klasičnih svetiljki na fabričkom krugu sa LED svetiljkama

Kraljevo

- Montaža ventilacionog sistema za usisavanje aerosola nastalog pri farbanju kalota na bocama
- Zamena filterskih prečišćavača vazduha na mašini za spoljašnje sačmarenje boca din
- Nabavka i ugradnja prigušivača buke u punionicama Kiseonika 3.5 i Azota
- Konverzija kotlarnice sa peleta na gas
- Uvođenje tehničkog rešenja za korišćenje izbistrene vode pri rastvaranju kreča
- Sadnja rastinja na lokaciji
- Zamena klasične sa LED rasvetom

5. Svi značajni događaji po završetku poslovne godine

U borskoj topionici, Zijin Copper, 01.03.2023. je puštena u rad modernizovana topionička prerada u glavnim sistemima kao što su Topionica, Energana i Fabrika sumporne kiseline. Planirano da je do kraja marta fleš- peć treba da dostigne temperaturu od 1.200 stepeni i tada će biti u mogućnosti da pretapa 114 tona bakra na sat. To će dovesti do toga da i Messer Tehnogas pusti sa kašnjenjem svoje novoizgrađeno postrojenje za razlaganje vazduha ASU 3 Bor u rad.

6. Planirani budući razvoj i opis očekivanog razvoja Grupe u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva, kao i glavni rizici i pretnje kojima je poslovanje društva izloženo

U planu poslovanja Društva za 2023. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 14.940.712 HRSD i investicije u iznosu od 1.255.722 HRSD.

Plan Preduzeća je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i ostvari planirane investicije kako bi održalo svoju poziciju na tržištu.

7. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Aktivnosti na polju istraživanja i razvoja u istraživanjima i razvoju novih primena u 2022. godini:

- Iz oblasti ekologije:
  1. Primena CO₂ za korekciju pH u otpadnim i pijaćim vodama.
  2. Testovi za moguću primenu CO₂ za korekciju pH u otpadnim i pijaćim vodama.
- Iz oblasti primena u industriji hrane:
  1. Primena zamrzavanja proizvoda dobijenih od sintetičkih proteina u komorama za zamrzavanje tečnim azotom
  2. Primena tečnog azota za zaštitu i učvršćivanje pakovanja (LIN ukapljivač) u industriji vode
  3. Eksperimenti i probe u vezi pakovanja različitih vrsta prehrambenih proizvoda u različitim smešama gasova
- Iz oblasti industrije
  1. Primena azota za proizvodnju pneumatika
  2. Nova primena hlađenja svežeg betona pomoću azota
- Iz oblasti metalurgije:
  1. Primena azota i argona u degazaciji bakra i aluminijuma
  2. Primena kiseonika zajedno sa prirodnim gasom u procesu reciklaže akumulatora
- Primena suvog leda:
  1. Primena suvog leda za transport nestandardnih vakcina
  2. Primena suvog leda za čišćenje boja u grafičkoj industriji

8. Informacije o otkupu sopstevnih akcija

Matično društvo ne poseduje sopstvene akcije. Matično društvo nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja

9. Postojanje ogranka

Matično društvo ima registrovane ogranke: Ogranak Fabrika Beograd u opštini Rakovica, Ogranak Fabrika Bor u opštini Bor, Ogranak Fabrika Kraljevo u opštini Kraljevo, Ogranak Fabrika Niš u opštini Merošina, Ogranak Fabrika Smederevo u opštini Smederevo, Ogranak Fabrika Novi Sad u opštini Novi Sad grad, Ogranak Fabrika Pančevo u opštini Pančevo, Ogranak Fabrika Niš, Centar u opštini Palilula Niš. I ogranak u Crnoj Gori Fabrika Petrovac u Petrovcu.

10. **Finansijske instrumente koje Grupa koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja**

U skladu sa MSFI 9 Grupa klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: ona koja se naknadno odmeravaju prema fer vrednosti (bilo kroz ostali ukupni rezultat ili kroz bilans uspeha) i ona koja se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti. Klasifikacija se vrši na osnovu:

- a) poslovnog modela Društva za upravljanje finansijskim sredstvima i
- b) karakteristika ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po amortizovanoj vrednosti ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj je držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih tokova gotovine, i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplata glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se postiže naplatom ugovornih tokova gotovine i prodajom finansijskih sredstava, i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplate glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha osim ukoliko se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Dodatno, prilikom početnog priznavanja, Grupa može neopozivo da naznači finansijsko sredstvo koje inače zadovoljava zahteve da se odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, po fer vrednosti kroz bilans uspeha ako se na taj način eliminiše ili značajno smanjuje računovodstvena neusaglašenost koja bi inače nastala.

Reklasifikacija finansijskih instrumenata se vrši samo onda kada dođe do promene poslovnog modela za upravljanje portfoliom u celini. Reklasifikacija ima prospektivni efekat i vrši se od početka prvog izveštajnog perioda nakon promene poslovnog modela.

Grupa nije menjala svoj poslovni model ni u tekućem ni u uporednom periodu, te nisu vršene nikakve reklasifikacije.

Procena poslovnog modela

Poslovni model se procenjuje sa ciljem utvrđivanja da li se sredstvo sa isključivim plaćanjem glavnice i kamate klasifikuje po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Poslovnim modelom se utvrđuje da li novčani tokovi nastaju iz prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prodaje finansijskog sredstva ili oba.

Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se prebijaju tako da se neto iznos iskazuje u bilansu stanja ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prebijanje priznatih iznosa i kada postoji namera za izmirenje na neto osnovi ili istovremene realizacije sredstva i izmirenja obaveze.

Pri početnom priznavanju, Grupa odmerava finansijsko sredstvo prema njegovoj fer vrednosti koja je, u slučaju finansijskih sredstava koja se ne odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uvećana za transakcione troškove koji se direktno pripisuju sticanju finansijskih sredstava. Transakcioni troškovi finansijskih sredstava koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha prikazuju se kao rashodi perioda u bilansu uspeha.

Nakon početnog priznavanja, rezervisanja za očekivane kreditne gubitke priznaje se za finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti i ulaganja u dužničke instrumente koji se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, uzrokujući neposredni gubitak.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju novčana sredstva u blagajni, depozite kod banaka po viđenju, i ostala kratkoročno visoko likvidna ulaganja sa dospećem do tri meseca i manje.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti u skladu sa zahtevima MSFI 9 se svrstavaju u kategoriju finansijskih sredstava koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti iz razloga što se drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, pri čemu ti novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamate i nisu iskazani prema fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja koja nemaju značajnu komponentu finansiranja početno se priznaju prema transakcionoj vrednosti i naknadno se iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenje za očekivane kreditne gubitke. Transakciona vrednost predstavlja iznos koji će se dobiti za dobra koja su isporučena i usluge koje su pružene kupcu (fakturna vrednost).

Potraživanja od kupaca predstavljaju iznose koje kupci duguju za prodane proizvode i robu ili pružene usluge u redovnom toku poslovanja. Ukoliko se naplata očekuje u roku od godinu dana ili kraće (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže), klasifikuje se kao tekuća sredstva. U suprotnom, klasifikuju se kao stalna sredstva, tj. dugoročna potraživanja.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

Obaveze prema dobavljačima nastaju kada druga ugovorna strana izvrši svoje obaveze prema ugovoru, i početno se priznaju prema fer vrednosti, dok se naknadno iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Obaveze prema dobavljačima predstavljaju obaveze plaćene za robu ili usluge koje se nabavljaju od dobavljača u redovnom toku poslovanja. Ove obaveze se klasifikuju kao tekuće obaveze, ukoliko plaćanje dospeva u roku od godinu dana ili manje (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže). U suprotnom, klasifikuju se kao dugoročne obaveze.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Grupa vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

11. Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštite

Grupa u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom,
- Kamatnim rizikom
- Rizik likvidnosti,
- Kreditnim rizikom i
- Tržišnim rizikom,

Menadžment Grupe na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na smanjenje ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment o postojećim i potencijalnim rizicima.

a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Grupa je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Grupa minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Grupe deviznom riziku na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CHF	USD	CNY	Lokalna valuta	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.040.884	-	3.533	-	2.446.399	3.490.816
Potraživanja po osnovu prodaje	670.256	-	-	-	2.906.053	3.576.309
Kratkoročni finansijski plasmani	1.060.477	-	-	-	17.459	1.077.936
Učešće u kapitalu	-	-	-	-	66.698	66.698
Dugoročni plasmani	151.463	-	-	-	57.323	208.786
Ostala potraživanja	74.030	-	-	-	154.708	228.738
Ukupno	2.997.110	-	3.533	-	5.648.640	8.649.283
Kratkoročne finansijske obaveze	-	-	-	-	2.247	2.247
Obaveze iz poslovanja	629.961	-	-	44.020	1.077.978	1.751.959
Dugoročne obaveze	-	-	-	-	19.140	19.140
Ostale obaveze	15.961	-	-	-	445.897	461.858
Ukupno	645.922	-	-	44.020	1.545.262	2.235.204
Neto devizna pozicija na dan						
31.12.2022.	2.351.188	-	3.533	(44.020)	4.103.378	6.414.079

Promena deviznog kursa dinara u odnosu na gore pomenute strane valute od 1% imalo bi sledeći uticaj na neto rezultat Grupe:

U hiljadama RSD	2022.
- EUR	23.511
- USD	35
- CNY	(440)
Ukupno	23.106

Slabljenje dinara u odnosu na gore pomenute strane valute za 1% proizvelo bi povećanje neto rezultata Grupe u 2022. godini za RSD 23.106 hiljada dinara, odnosno smanjenje neto rezultata za isti iznos u slučaju jačanja dinara

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Poslovanje Grupe je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva i kamatonosne obaveze dospevaju na naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Grupe riziku promene kamatnih stopa:

Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	2022.	2021.
Finansijska sredstva	1.229.450	2.793.242
Finansijske obaveze	21.387	23.746
Razlika	1.208.063	2.769.496
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom		
Finansijska sredstva	3.490.816	3.678.097
Finansijske obaveze	-	-
Razlika	3.490.816	3.678.097

Grupa ima značajnu kamatonosnu imovinu, prihod Grupe i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa. U slučaju promene kamatne stope za +/- 1 pp neto rezultat Grupe bio bi veći (manji) za iznos od RSD 34.908 hiljada u 2022. godini.

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Grupa upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Grupa neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	3.490.816	-	-	-	3.490.816
Potraživanja po osnovu prodaje	3.270.197	306.112	-	-	3.576.309
Kratkoročni finansijski plasmani	1.077.309	627	-	-	1.077.936
Učešće u kapitalu	-	-	-	66.698	66.698
Dugoročni plasmani	-	-	128.423	80.363	208.786
Ostala potraživanja	225.310	3.428	-	-	228.738
Ukupno	8.063.632	310.167	128.423	147.061	8.649.283
Kratkoročne finansijske obaveze	-	2.247	-	-	2.247
Obaveze iz poslovanja	1.716.385	35.574	-	-	1.751.959
Dugoročne obaveze	-	-	19.140	-	19.140
Ostale obaveze	91.838	-	370.020	-	461.858
Ukupno	1.808.223	37.821	389.160	-	2.235.204
Ročna neusklađenost na dan 31.12.2022.	6.255.409	272.346	(260.737)	147.061	6.414.079

(d) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Grupe kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Grupe po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Grupa je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Grupe. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Grupi, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim, pored toga, Grupa ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Grupa od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Potraživanja od kupaca

Na izloženost kreditnom riziku utiču individualne karakteristike svakog kupca.

Grupa primenjuje pojednostavljeni pristup MSFI 9 za odmeravanje očekivanih kreditnih gubitaka koji koristi rezervisanje za očekivane gubitke tokom veka trajanja.

Rezervisanje za potencijalne gubitke zasniva se na proceni verovatnoće nastanka događaja statusa neizmirivanja obaveza dužnika (default), koji se primenjuje od strane Grupe kako na osnovu individualne analize kreditnog rejtinga svakog dužnika, tako i na osnovu obračuna prosečne ponderisane procene iznosa rezervisanja po grupi ili skupu dužnika.

Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke potraživanja od kupaca formiraju se u zavisnosti od intervala dana kašnjenja potraživanja u odnosu na stopu gubitka utvrđenu za svaki interval kašnjenja, a koja se ne procenjuju na pojedinačnoj osnovi. Rezervisanja se ponovo procenjuju najmanje jednom godišnje i koriguju radi održavanja izmenjenog nivoa rizika, odnosno statistike gubitaka.

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca sa priznatim kreditnim gubicima i prosečnim stopama za utvrđivanje kreditnih gubitaka na dan 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ispravka vrednosti u		Ispravka vrednosti u		Bruto 2021	Ispravka vrednosti 2021
	% 2022	Bruto 2022	vrednosti 2022	% 2021		
Individualna ispravka potraživanja:	43,8%	1.717.669	752.466	21,4%	1.287.904	275.103
Kolektivna ispravka potraživanja:						
Nedospela potraživanja	4,0%	2.091.073	84.103	5,2%	2.082.821	108.353
Docnja od 0-30 dana	13,4%	431.038	57.747	16,1%	467.968	75.370
Docnja od 31-60 dana	27,0%	156.165	42.145	27,8%	130.489	36.249
Docnja od 61-90dana	47,3%	88.740	41.947	44,2%	65.924	29.127
Docnja od 91-180 dana	81,3%	130.927	106.450	90,1%	74.929	67.520
Docnja od 181-360 dana	96,4%	83.446	80.416	86,1%	86.088	74.151
Docnja preko 360	92,9%	601.742	559.217	96,2%	1.299.735	1.250.239
Kolektivna ispravka		3.583.131	972.025		4.207.954	1.641.009
Ukupno		5.300.800	1.724.491		5.495.858	1.916.112

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Stanje 31.decembra prethodne godine	1.916.112	1.868.337
Direktan otpis	(712.492)	-
Povećanje	938.314	516.631
Smanjenje	(413.000)	(431.102)
Kursne razlike	(4.443)	(37.754)
Stanje 31. decembra	1.724.491	1.916.112

12. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment Grupe i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja sagledavaju cenovne, kreditne i likvidne rizike. Dnevним sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevним praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca, Grupa kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

13. Izveštaj o korporativnom upravljanju

1) Messer Tehnogas AD Beograd (Matično društvo), 11090 Beograd, Banjički put br.62 je javno akcionarsko društvo, čije akcije se kotiraju na Beogradskoj berzi na Open Marketu (www.belex.rs).

Ukupan kapital Matično društva je podeljen u 1.036.658 običnih akcija. Većinski akcionar je Messer SE & Co. KGaA koji poseduje 81,93599% od ukupnog broja akcija.

Svaka akcija daje pravo na jedan glas. Za lično učešće na sednicama Skupštine potrebno je da akcionar sam ili udružen poseduje 0,1% od ukupnog broja akcija.

Korporativno upravljanje je organizovano u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o tržištu kapitala i drugim relevantnim zakonskim i podzakonskim propisima Republike Srbije. Takođe, Matično društvo je upravljanje dalje razradilo svojim Statutom, Kodeksom korporativnog upravljanja, Poslovníkom o radu Skupštine koji su objavljeni na sajtu Matičnog društva (www.messer.rs), kao i drugim internim aktima i pravilima ponašanja.

Cilj korporativnog upravljanja je postizanje jednakog tretmana svih akcionara, potencijalnih investitora i poslovnih partnera, što je bliže definisano Kodeksom korporativnog upravljanja i održiv razvoj i opstanak Matičnog društva uz ulaganje u nove projekte i zaposlene. Kompanija uvažava različitosti i smatra da se snaga Kompanije upravo postiže spojom svih vrsta različitosti i jednakošću u različitosti.

Matično društvo redovno vrši sva neophodna obaveštavanja akcionara, kako preko svog sajta, tako i preko sajta Komisije za hartije od vrednosti, Centralnog registra, Beogradske berze i APR-a.

2) Matično društvo ima službu interne kontrole, na čelu koje se nalazi Interni revizor koji u svemu ispunjava zakonom propisane uslove za tu poziciju. Služba interne kontrole zajedno sa posebnom službom kontrolinga, svaka za sebe vrši proveru poslovanja Društva u skladu sa pozitivnim propisima i internim aktima Društva. Društvo poseduje interna akta vezana za pravila potpisivanja i kontrolu vršenja plaćanja, te vezano za primanje i davanje poklona. Interni revizor je nezavistan u radu i podnosi izveštaj Komisiji za reviziju Odbora direktora. Vršer se i interni auditi organizovani od strane internog revizora, kao i na nivou Grupe.

3) nije bilo nikakvih ponuda za preuzimanje.

4) Matično društvo ima Skupštinu akcionara, Odbor direktora i Izvršnog direktora. Društvo ima i sekretara Društva. Isti imaju ovlašćenja i odgovornosti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i drugim relevantnim propisima, Poslovníkom o radu Skupštine i Poslovníkom o radu Odbora direktora. Odbor direktora se sastoji od Izvršnog direktora, jednog neizvršnog člana i tri neizvršna i nezavisna člana. Odbor direktora obavlja funkciju svih Komisija osim Komisije za reviziju Odbora direktora, koja je posebno imenovana i ima tri člana iz reda nezavisnih i neizvršnih članova Odbora direktora, koji ispunjavaju sve pozitivnim propisima predviđene uslove. Komisija za reviziju obavlja svoju funkciju u skladu sa pozitivnim propisima.

5) Pri izboru članova organa upravljanja pre svega je bitno da ispunjavaju pozitivnim propisima propisane uslove, da su kompetentni za tu funkciju, da imaju obrazovanje koje im omogućava kvalitetno vršenje funkcije, etičnost, moralnost i savesnost u radu. Pri tome kada god je moguće vodi se računa i o rodnoj ravnopravnosti, a naravno i akcentat se daje na posebne obuke i pripreme mladih kadrova za ozbiljne pozicije u budućnosti.

14. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

U svom redovnom poslovanju Grupa ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Grupa pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Grupe i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi. Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

(a) *Potraživanja po osnovu podaje*

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Bulgaria	91.543	77.750
Messer Hungarogaz KFT	54.201	34.197
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	51.472	85.624
Messer Croatia Plin	48.284	52.092
Messer Tehnoplina	40.873	58.968
Messer SE&CO KGaA	40.791	24.560
Messer Romania Gaz S.R.L	35.494	10.379
Messer Gas Pak	7.391	11.758
Messer Mostar Plin	4.083	7.210
Messer Medical	1.783	
Messer Technogas Praha	1.586	
MEC Group	822	823
Messer BV	76	4
Messer Austria	8	5
Messer Poljska	7	94
Messer Tatragas	-	4.468
Messer Medical Austria	-	705
Messer Energo Gas	-	17
Ukupno	378.414	368.654

(b) *Potraživanja za date avanse za osnovna sredstva i robu*

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE & Co. KgaA	152.883	129.331
Messer LLC	-	17.283
Messer Cutting welding	2.128	
Ukupno	155.011	146.614

(c) Obaveze prema povezanim licima

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE&CO KGaA	215.480	667.661
Messer Croacija	154.733	227.309
Messer Gas Pak	57.575	63.540
Messer Austria	29.510	18.078
MEC Group	17.917	9.938
Messer Tehnoplina	13.961	21.988
Messer Hungarogas	13.222	7.276
Messer Technogas Praha	2.464	
Messer Vardar Tehnogas	1.994	18.208
Messer Poljska	1.425	3.087
Messer Bugarska	939	
Messer Medical Austria	821	
Messer Industriegase	322	3.047
Messer Tatrakas		941
Messer France		588
Messer Schweiz AG		224
Messer Belgija		123
Ukupno	510.363	1.042.008

(d) Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, ostali poslovni prihodi

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Hungarogas	370.306	298.081
Messer Bugarska	303.046	255.900
Messer Croatia Plin	273.898	201.565
Messer Romania	209.415	116.137
Messer Tehnoplina	205.069	183.244
Messer Vardar Tehnogas	188.816	110.018
Messer Mostar Plin	54.148	43.516
Messer SE&CO KGaA	40.479	39.010
Messer Tatrakas	17.442	4.417
OOO Elme Messer K	6.084	-
Messer Medical	5.031	706
Messer Medical Austria	1.643	120
Messer Technogas Praha	1.585	-
MEC GROUP	659	823
Messer B.V	76	-
Messer Austria	52	94
Messer Poljska	-	69
Ukupno	1.677.749	1.253.700

15. **Struktura kapitala, uključujući hartije od vrednosti koje nisu uključene u trgovanje na regulisano tržište, odnosno MTP, sa podacima o vrstama i klasama hartija od vrednosti i pravima i obavezama koje iz njih proizilaze za svaku vrstu i klasu posebno kao i procenat koji predstavljaju u ukupnom osnovnom kapitalu**

KAPITAL GRUPE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Aksijski kapital	1.865.984	1.865.984
Ostali kapital	4.880	4.880
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	23.393.833	21.681.292
Gubitak	(65.231)	(65.231)
Učešće bez prava kontrole	285.728	281.930
Neralizovani dobitci povodom HOV	7	1.378
Ukupno	26.780.803	25.065.835

Osnovni kapital

Osnovni kapital Matičnog društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2022. godine aksijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Društva je Messer SE & Co. KGaA sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2022.:

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer SE & Co. KGaA	849.396	1.528.913	81,94
Aksijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.071	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Matično društvo ima samo akcije koje su uključene u trgovanje na regulisanom tržištu. Što se tiče vrste i klase akcija, Matično društvo ima samo obične akcije. Prava iz akcija su: pravo na upravljanje, pravo na dividendu i pravo na deo likvidacione mase ili stečajne mase.

16. **Ograničenja prenosa hartija od vrednosti**

Društvo nema ograničenja prenosa hartija od vrednosti.

17. Direktna ili indirektna učešća u osnovnom kapitalu podređenih društava

Učešće u podređenom društvu

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Učešće u kapitalu Cryon Zaprešići	63.261	63.401
Ostala učešća	3.437	3.437
Ukupno učešće u podređenom društvu	66.698	66.838

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	(26.007)	(26.007)
Ukupno Tehnogas Hellas	-	-

18. Podaci o imacima hartija od vrednosti sa specijalnim kontrolnim pravima i opis tih prava

Društvo nema imaoce hartija od vrednosti sa specijalnim kontrolnim pravilima.

19. Sistemi kontrole dodele akcija zaposlenima u slučajevima da zaposleni ne mogu direktno da ostvaruju pravo glasa

Društvo nema dodelu akcija zaposlenima.

20. Akcionarski sporazumi koji mogu imati za posledicu ograničenje prenosa akcija i/ili glasačkih prava, a koji su poznati društvu

Društvo nema akcijske sporazume koje mogu imati za posledicu ograničenje prenosa akcija i/ili glasačkih prava, a koji su poznati društvu.

21. Podaci o svim ograničenjima prava glasa

Nema ograničenja prava glasa.

22. Pravila vezana za imenovanje i razrešenje uprave Matičnog društva

Članove Odbora direktora imenuje Skupština u skladu sa članom 384. Zakona o privrednim društvima.

Prokuriste imenuje Odbor direktora u skladu sa odredbama Zakona o privrednim Društvima.

23. Načini izmene statuta Matičnog društva

Odluku o izmeni Statuta donosi Skupština.

24. Ovlašćenja uprave, a naročito ovlašćenja da izdaju akcije ili da za društvo steknu sopstvene akcije

Članom 9 Statuta Matičnog društva, tačkom 9.3 je predviđena mogućnost da Skupština Matičnog društva ovlasti Odbor direktora za izdavanje odobrenih akcija.

Statutom Matičnog društva, članom 10, tačkom 10.2 istog, je predviđena mogućnost da Odbor direktora u tačno specificiranim slučajevima može doneti odluku o sticanju sopstvenih akcija ili drugih hartija od vrednosti čiji je izdavalac Matično društvo.

Ovakvih slučajeva nije bilo.

25. Svi značajni ugovori društva kod kojih promena kontrole ponudom za preuzimanje utiče na njihov nastanak, promenu ili prestanak, kao i o posledicama takvih ugovora

Grupa o nema ugovore kod kojih promena kontrole ponudom za preuzimanje utiče na njihov nastanak, promenu ili prestanak, kao i o posledicama takvih ugovora

26. Svi ugovori između Grupe i uprave ili zaposlenih, kojima se obezbeđuje naknada u slučaju razrešenja ili otkaza bez opravdanog razloga ili prestanka ugovora o radu zbog ponude za preuzimanje

Grupa nema ugovore između grupe i uprave ili zaposlenih, kojima se obezbeđuje naknada u slučaju razrešenja ili otkaza bez opravdanog razloga ili prestanka ugovora o radu zbog ponude za preuzimanje

Beograd, 18.04.2023. godine.

Ernst Bode
Izvršni direktor

IV IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE KONSOLIDOVANOG GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Izjavljujem da je, prema mom najboljem saznanju, konsolidovani Godišnji izveštaj sastavljen uz primenu važećih računovodstvenih standarda i da daje istinit i objektivan pregled imovine, obaveza, finansijskog položaja, dobitika i gubitka, prihoda i rashoda Društva, uključujući i sva društva uključena u grupi sa kojima čini ekonomsku celinu kao i da Izveštaj uprave o poslovanju Društva omogućava pošten uvid u razvoj i tok poslovanja Društva, te u položaj Društva i položaj naših društava u grupi sa kojima činimo ekonomsku celinu, zajedno sa opisom glavnih rizika i neizvesnosti kojima je Društvo izloženo.	
Ime i prezime	Naziv radnog mesta i dužnosti koje lice obavlja u Društvu
Olivera Rogović	Rukovodilac računovodstva <i>Povolj Anđelković</i>

V ODLUKA O USVAJANJU KONSOLIDOVANOG GODIŠNJIH IZVEŠTAJA

Godišnji izveštaj konsolidovanog društva za 2022. godinu, je razmotren i odobren 18.04.2023. od strane izvršnog direktora. Godišnji izveštaj konsolidovanog društva u momentu objavljivanja još nije usvojen od strane Skupštine akcionara. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog oragana o usvajanju Godišnjeg izveštaja.

VI ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA

Odluka o raspodeli dobiti društva za 2022. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj Skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti.

VII NAPOMENA

Javno društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj konsolidovanog društva, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, regulisanom tržištu, odnosno MTP najkasnije do 30.aprila tekuće godine za prethodnu godinu, kao i da obezbedi da konsolidovani Godišnji izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje deset godina od dana objavljivanja.

Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u konsolidvanom Godišnjem izveštaju.

U Beogradu,

Dana 20.04.2023.

Izvršni direktor

Ernst Bode

[Handwritten signature]

Povolj